

2034

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΒ'

ΕΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ 1910-1911

(1 ΜΑΙΟΥ 1910 — 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1911)

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

“ΠΡΟΟΔΟΣ,”

ΕΝ ΤΑΤΑΟΥΛΟΙΣ

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1899)

- Α' ΠΡΟΣΦΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
- Β' ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
- Γ' ΠΑΡΗΓΥΡΙΚΟΣ ΥΠΟ κ. ΤΣΙΚΟΥΡΑ
(έκφωνηθείς κατά την κατάθεσιν του θεμελίου λίθου
τῆ 30 Μαΐου 1910).
- Δ' ΠΑΡΗΓΥΡΙΚΟΣ ΥΠΟ ΔΡΟΣ ΝΟΕΜΗΣ ΖΗΡΟΥ-ΠΑΣΣΑ
- Ε' ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΥΠΟ ΟΜΗΡΟΥ ΜΠΕΚΕ
- ΣΤ' ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
- Ζ' ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΑΡΘΡΩΝ ΤΙΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΙΣΧΥΙ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Βιβλιοεκδοτικῶν Καταστημάτων
Π. Ἀγγελίδου καὶ Σίας

1911

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΒ΄

ΕΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ 1910-1911

(1 ΜΑΙΟΥ 1910 — 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1911)

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

“ ΠΡΟΟΔΟΣ ”,

ΕΝ ΤΑΤΑΟΥΛΟΙΣ

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1899)

- Α΄ ΠΡΟΣΦΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Β΄ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Γ΄ ΠΑΡΗΓΥΡΙΚΟΣ ΥΠΟ Ζ. ΤΣΙΚΟΥΡΑ
(έκφωνηθείς κατά την κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου
τῆ 30 Μαΐου 1910).
Δ΄ ΠΑΡΗΓΥΡΙΚΟΣ ΥΠΟ ΔΑΔΕ ΝΟΕΜΗΣ ΖΩΗΡΟΥ-ΠΑΨΣΑ
Ε΄ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΥΠΟ ΟΜΗΡΟΥ ΜΠΕΚΕ
ΣΤ΄ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Ζ΄ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΑΡΘΡΩΝ ΤΙΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΑΤΑΟΥΛΟΙΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Βιβλιοεξδοτικῶν Κωνσταντινουπόλεως

Π. Ἀγγελίδου καὶ Σίας

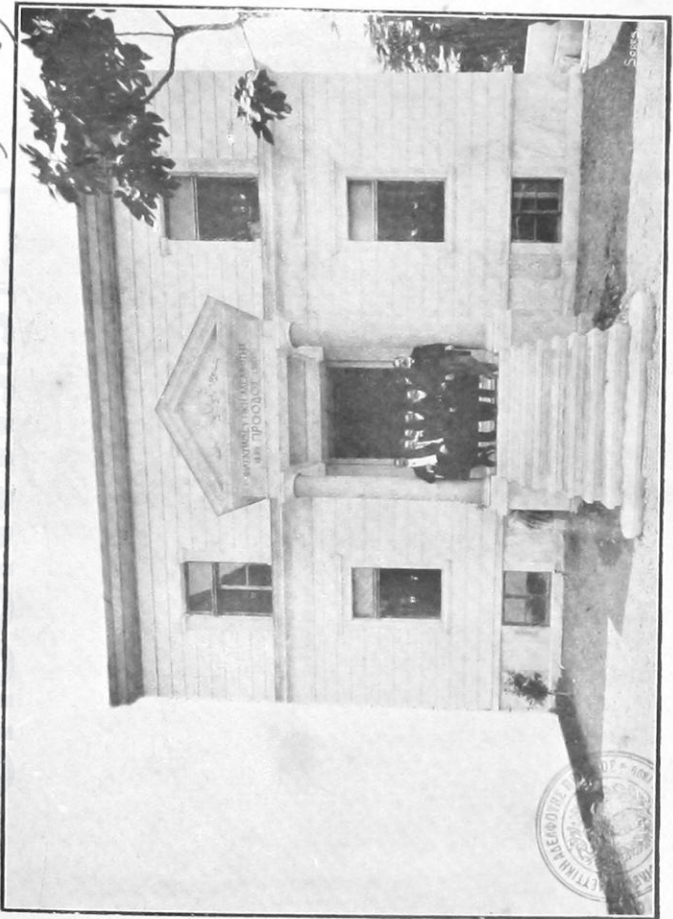
1911

Ο ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

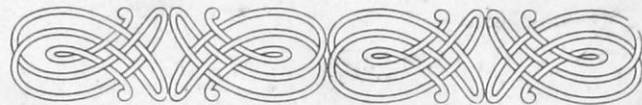
Ζαωάει, Νοεμβρίου 1982

ὁ μετέπειτα ἀδελφότητος ἀδελφὸς Κορναλίου.

Τῷ Πανοσιολογικῷ Ἀρχιεπισκοπῇ
καὶ Ἀρχιεπισκοπῇ Προϊσταμένῳ
τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἐπιταφίως
"ἡ Προόδος"
μετ' εὐχαριστῶν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΙΚΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΩΝ ΚΛΕΙΔΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΔΗΜΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

κατά την τελετήν των ἐγκαινίων τῆ 5 Ἰουνίου 1911.

Ἐρίτιμοι Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ παράδοσις τῶν κλειδῶν τοῦ ἱεροῦ τούτου τειμένους τῆς ἐργασίας, ἐν ᾗ θὰ σφυρηλατηθῶσιν οἱ χαρακτῆρες τῆς μελλούσης γενεᾶς συμφώνως πρὸς τὰ ἰδεώδη μας καὶ τὴν ἐξανθρωπιστικὴν τοῦ ἔθνους μας ἀποστολήν, προκαλεῖ τὰ εὐγενέστερα συναισθήματα καὶ διασπείρει ριγὴ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, εὐλόγος κατέχει με συγκίνησις, ἀναπολοῦντα τὸν βίον τῆς φιλάτης «**Προόδου**», τοὺς ἀγῶνας τῶν ἰδρυτῶν αὐτῆς, τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας αὐτὴ κατὰ φυσικὸν λόγον ἐν τῷ διαστήματι δωδεκαετοῦς βίου ἐδοκίμασε, καὶ τὴν μετ' ἀγαστῆς συμπνοίας ἀπάσης τῆς ὀλομελείας ἀθόρυβον ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς· ἡ δὲ συγκίνησίς μου αὐτὴ ἀπολήγει εἰς ἀγαλλίασιν καὶ ἐνθουσιασμόν, διότι σήμερον τὰ ἰδανικά μας ἐπραγματοποιήθησαν, αἱ ἐλπίδες μας δὲν ἐφυλλορρόησαν, οἱ πόθοι καὶ αἱ προσπάθειαι μας δὲν μετεβλήθησαν εἰς κόνιν

καὶ σποδόν ἐκείνο ὅπερ ἀπὸ δώδεκα ἔτων ὠνειροπολοῦμεν, ἔλαβε σάρκα καὶ ὀστά, ἡ δὲ «**Πρόδος**» δὲν εἶναι πλέον φερέσιμος, δὲν εἶναι ὡς ἡ γελιδὼν μὲ πρόσκαιρον φωλεάν, ἀλλὰ συνέπηξε πλέον τὴν ἱεράν τῆς καλιάν, ἀπέκτησεν ἰδιόκτητον μέγαρον, τοῦ ὁποίου σήμερον ἐπιτελοῦμεν τὰ ἐγκαίρια καὶ περὶ τὸ ὅποιον ὅλοι ἡμεῖς θὰ συγκεντρώσωμεν πάσας ἡμῶν τὰς ἐνεργείας πρὸς πληρεστέραν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος ἐπιτυχίαν.

Ἄφ' ὅτου πρὸ δωδεκαετίας ἡ ὀλιγάριθμος ἐκείνη ὁμὰς φιλοτίμων τῆς κοινότητος ταύτης τέκνων, συνεπύγησε τὴν Ἀδελφότητα «**Πρόδου**», ὅπως προσέβη ἐπίκουρος εἰς τὴν σπουδάζουσαν ἄπορον τῶν Ταταούλων νεολαίαν, ἀνέγραφε δ' ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς ἄρθρῳ ὅτι παρέχει βιβλία, ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς ἀπόρους μὲν, πλὴν ἐπιμελεῖς καὶ χρησιμοθηεῖς μαθητὰς καὶ μαθητρίδας τῶν ἐν ταῦθα ἐκπαιδευτηρίων, ἔκτοτε δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι ἡ κοινότης μας ἐκαινοτόμησεν ἐν τε τῇ ἀντίληψι καὶ ἐφαρμογῇ τῆς φιλανθρωπίας. Ἀληθῶς ἡ γνώμη ὅτι ἡ καλῶς νοουμένη ἀγαθοεργία ἀπεργάζεται τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος οὐχὶ διὰ τῆς συνήθους ἐλεημοσύνης ἀλλὰ διὰ τῆς καλλιέργειας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν διαφορῶν δυνάμεων, δι' ὧν ἡ φύσις ἐπροίκισε πάντα ἄνθρωπον, οὕτως ὥστε ἕκαστος νὰ ἐπαρκῇ τοῦλάχιστον εἰς ἑαυτόν, ἤρξατο νὰ κατακτᾷ καὶ παρ' ἡμῖν ἔδαφος, ἡ δὲ φάλαγξ τῶν ὀπαδῶν τῆς θεικῆς οὕτως εἰπεῖν εὐπορίας ὀλοὴν πυκνουμένη, ταχέως ἐποπλασίασε τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς «**Πρόδου**». Καὶ ἄθορῦβως μέχρι τοῦδε ἡ «**Πρόδος**» ἐφήρμοσε τὸν σκοπὸν τῆς ἀφιερῶσασα τὰς μερίμνας τῆς ὑπὲρ τῆς φερέλιπδος σπουδαζούσης νεολαίας, μὴ ὑστερήσασα εἰς ζῆλον ὅπως καὶ αὕτη παράσχη τὴν συμβολὴν τῆς εἰς τὰς προσπαθείας ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους, προσπαθείας ἵνα ἡ μέλλουσα γενεὰ καταστῇ κρείσσων καὶ ἀμεινῶν ἡμῶν. Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι

τῆς ἡμετέρας κοινότητος κατοικουμένης τὸ πλεῖστον ὑπὸ οἰκογενειῶν ἐσχάτης πενίας, δικαίῳ τῷ λόγῳ δυναμένων νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ τοῦ Λουκιανοῦ «**ἡ δὲ παιδεία καὶ πόνου δεῖται πολλοῦ, καὶ χρόνου μακροῦ καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς**» ὡς ἔργον ὑψίστης φιλανθρωπίας ἐνεδεικνυτο, ἐὰν σὺν ταῖς πρώταις γνώσεσιν ἐδιδάσκοντο οἱ παῖδες καὶ τινα βιοποριστικὴν τέχνην. Ἡ σκέψις αὕτη κυριαρχήσασα ἐν πᾶσιν ἡμῖν ἀπετέλεσεν ἔκτοτε τὸν μύχιον πόθον παντὸς τῆς «**Πρόδου**» μέλους, διὸ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν κυρίων **Χαρχαλ. Δημητριάδου, Γεωργ. Λεοντίδου, Γεωργ. Τσικούρα, Κωνστ. Βαλοσαμάκη** καὶ ἐμοῦ ἀναθεωρητικῆ τῷ κανονισμοῦ τῆς Ἀδελφότητος ἐπιτροπῇ, κοινῇ διάπτυσον τῆς ὀλομελείας ἐκκληροῦσα εὐχὴν, ἀνέγραφεν ἐν τῷ τῆν 19ῃν Ἀπριλίου 1909 ἐπισημισθέντι νέῳ κανονισμῷ τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὴν ἴδρυσιν ἐπαγγελματικῆς σχολῆς καὶ ἐργοστασίου, ὡς ἐν τῶν πολλαπλῶν μέσων, δι' ὧν ἡ Ἀδελφότης ἐπιδιώκει τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς. Σημειωτέον δ' ὅτι ἡ ἐπαγγελματικὴ τῆς «**Πρόδου**» σχολὴ καὶ τὸ ἐργοστάσιον, δὲν κέκληνται μόνον νὰ διδάξωσιν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας τῶν ἐκπαιδευτηρίων μας τέχνην τινά, πρὸς ἄνετον καὶ ἔντιμον πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν, ἀλλὰ συνάμα νὰ παράσχωσιν ἐργασίαν καὶ εἰς πάντα πτωχὸν πλὴν ἔντιμον τῆς κοινότητος ταύτης κάτοικον, ἰδίᾳ δ' εἰς τὰς πτωχὰς ἐκείνας κόρας, αἵτινες ἠναγκασμένοι νὰ κατέρχωνται εἰς Πέραν πρὸς ἐργασίαν, θ' ἀηλλάσσοντο τῶν ταιλαιπωριῶν εἰς ἃς ὑποβάλλονται, ἐν χειμῶνι ἰδίᾳ, διανίουςαι τὴν ἀνάτη καὶ δύσβατον μακρὰν ταύτην ὁδόν, καὶ τῶν οὐχὶ εὐαρέστων ἠθικῶν συνεπειῶν, ἃς συνεπάγεται ἡ ἐν προκειχωμενικῇ τῆς ἐσπέρας ὥρᾳ ἀνοδος αὐτῶν εἰς Ταταῦλα. Ἄλλ' ὁ διακαῆς ἡμῶν πόθος οὗτος θὰ ἐρεενε εὐχὴ ἀπραγματοποίητος, ἐὰν ὁ ἐν Παρισίοις τὰς διατριβὰς ποιούμενος φιλόληθος καὶ μεγάλθυμος Ἐθνικὸς Εὐεργέτης κ. **Βασί-**

λειος Ζαχάρωφ, πρὸς ὃν τὸ συμβούλιον ἀπετάθη, δὲν ἔσπευδε τὸ παρελθὸν ἔτος, νὰ δωρήσῃται τῇ ἡμετέρᾳ Ἀδελφότητι τὸ γενναῖον ποσὸν τῶν 500 λιρῶν, δι' ὧν σπουδαίως διηκολύνετο ἡ ἀνέγερσις ἰδιοκτητοῦ οἰκίματος τῆς Ἀδελφότητος πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν αὐτῷ σχολῆς ἐπαγγελματικῆς. Καὶ πράγματι τῇ 30ῃ Μαΐου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ ἐπίτιμος τοῦ ἡμετέρου σωματείου Πρόεδρος κ. **Πηνελόπη Γρυπάρη** κατέθετε τὸν θεμέλιον λίθον τῆς οἰκοδομῆς ταύτης, ἧς μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους ἀκριβῶς, εὐτυχῶς σήμερον νὰ τελέσωμεν διὰ τῶν εὐχῶν τῆς ἐκκλησίας τὰ ἐγκαινία, παραδίδοντες ταύτην πρὸς χρῆσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν, χάριν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος.

Ὁφείλω νὰ τόνισω ἐνταῦθα ὅτι ἡ Ἀδελφότης μας δὲν εἶχε νὰ διαθέσῃ διὰ τὴν οἰκοδομὴν, ἐκτὸς τῶν 500 λιρῶν τῆς δωρεᾶς τοῦ κ. **Ζαχάρωφ**, ἢ μόνον τὸ ἀποθεματικὸν αὐτῆς κεφάλαιον ἀνερχόμενον εἰς 350 λίρας, ἐὰν δ' ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους κατορθώθῃ ν' ἀποπερατωθῇ τὸ μεῖζον μέρος τῆς οἰκοδομῆς, τοῦτο ἐπετεύχθη διὰ καταλλήλων οικονομολογικῶν συνδυασμῶν, συνέβαλε δ' οὐ μικρὸν καὶ ὁ ἀπαράμιλλος ζήλος καὶ ἡ δραστηριότης ἣν ἐπέδειξαν πάντα γενικῶς τὰ μέλη τοῦ σωματείου, ἰδίᾳ δὲ οἱ προσφιλεῖς μοι ἐν τῷ διοικητ. συμβουλίῳ ἑταῖροι, τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου ἐδικῆς ἐπιτροπῆς κ. κ. **Παρασκευᾶς Μπεκές, Μικὲς Παστελλᾶς, Ἀλέξ. Σταματιάδης, Φώτιος Σαββίδης, Παναγ. Γεράρδος** καὶ **Παναγ. Μπεκές**, καὶ οἱ κύριοι **Γεώργιος Χαλικιόπουλος, Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης** καὶ **Ἰωάννης Φιλιππίδης** πρὸς οὓς καὶ δημοσίᾳ τὸν δίκαιον ἀπονέμων ἔπαινον, μυρίας ἐκφράζω εὐχαριστίας.

Τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἀδελφότητος ἀνηγέρθη ἐπὶ τῇ βάσει σχεδιαγράμματος ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ διακεκομένου ἀρχιτέκτονος κ. **Νικολάου Πάρλου** καὶ ἐφηρημένῃ ὑπὸ τοῦ

ἰδίου ἀφιλοκερδῶς. Τὸ ὅλον γήπεδον συνίσταται ἐκ πῆχ. 1350' ἀγορασθὲν μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παλαιᾶς οἰκίας, παρὰ τῆς κ. **Ζαφειροῦς Φωτιάδου** ἀντὶ 450 λιρῶν, ἡ δὲ οἰκοδομὴ ἅπασα λιθίνη ἐκ πῆχ. τεκτ. 650' σὺγκείται ἐκ 2 πατωμάτων, ὧν τὸ ἰσογαίον περιέχει τέσσαρας μεγάλαις αἰθούσας προωρισμένας δι' ἐργαστήρια, δύο εὐρεᾶ δωμάτια, δύο ἀποθήκας, εὐρυτάτην δίοδον διαχωρίζουσαν τὰ ἐργοστάσια, καὶ κλίμακα ἀγούσαν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, ὅπερ περιλαμβάνει εἰσοδὸν μετὰ μαρμαρινῆς κλίμακος, δύο δωμάτια ἐκατέρωθεν αὐτῆς, τὴν μεγάλην ταύτην αἴθουσαν ἥτις **Ζαχαρόφειος** ἐκλήθη, ἀποφάσει τῆς ὀλομελείας εἰς ἔνδειξιν καὶ ἐκδήλωσιν τῆς πρὸς τὸν Μέγαν Εὐεργέτην μας κ. **Βασ. Ζαχάρωφ** εὐγνωμοσύνης τοῦ σωματείου μας, καὶ τὴν galerie αὐτῆς, εἰς ἣν ἄγει ἰδίᾳ κλίμαξ, καὶ ἥτις θεωρεῖται ὡς τρίτον πάτωμα τῆς οἰκοδομῆς. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ διαγωνισμοῦ, ὅπερ εἶε καταρτίσει ἡ ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων κυρίων **Πατρόκλου Καμπανάκη** καὶ **Περικλέους Φωτιάδου** ἀρχιτεκτόνων ἐλλανόδικος ἐπιτροπῆ, ἡ οἰκοδομὴ ἔδει νὰ περιλαμβάνῃ καὶ δεύτερον πάτωμα μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς τὸ πρῶτον διαμερισμάτων, ὃ δὲ διαγωνισμὸς ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προγράμματος τούτου, καὶ ἡ μελέτη τοῦ ἐγκριθέντος, βραβευθέντος καὶ ἐφαρμοσθέντος σχεδίου τοῦ κ. **Νικολάου Πάρλου** εἶχε τοῦτο ὡς βάσιν, δυστυχῶς ὅμως οἱ πόροι τῆς Ἀδελφότητος, δὲν ἐπέτρεψαν ἡμῖν τὴν ἐφαρμογὴν ὀλοκλήρου τοῦ σχεδίου, διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι καὶ ὁ ἐσωτερικὸς διάκοσμος τοῦ πρώτου πατώματος, ὡς καὶ τ' ἀμμοκονιάματα τοῦ ἰσογαίου, τὰ ὁποῖα σὺν τῷ χρόνῳ θὰ συμπληρῶνται.

Καὶ κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν, τῆς τελέσεως τῶν ἐγκαινίων τοῦ κτιρίου, ἄς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ κ. **Νικὸλ. Πάρλος**, καίτοι γνωρίζω ὅτι προσκρούω εἰς τὴν ἐγνωσμένην μοι μετριοφροσύνην του, ν' ἀνομολογήσω δημοσίᾳ τὸν ἔκτακτον

ζῆλον, τὴν ἀταράμυλλον δραστηριότητα, καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἱκανότητα ἦν ἐπεδείξατο, πάνυ ἀφιλοκερδῶς ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος ἐπιβλέψας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ βραβευθέντος σχεδίου του, μὴ φειδόμενος οὔτε κόπων οὔτε ἐνοχλήσεων, ἵνα αἱ ἐργασίαι τῆς οἰκοδομῆς ἐκτελεσθῶσι καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἃς εὐαρεστηθῆ δὲ ν' ἀποδεχθῆ τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἀδελφότητος, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ αὐτῆς τοσοῦτω γενναιοφρόνως ἐμόχθησε.

Καὶ ἤδη εὐρίσκομαι εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν, ἐρίτιμοι κυρίαί καὶ κύριοι, ὅτι εὐθύς ὡς διακοπῶσι τὰ μαθήματα τῶν ἐκπαιδευτηρίων μας, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον θὰ ἐπιληφθῆ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολῆς καὶ ἐργοστασίου, καθ' ὅσον ἤδη καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι προκαταρκτικαὶ μελέται ἐγένοντο καὶ πολλαὶ συνεννοήσεις μετὰ εἰδικῶν προσώπων ἔλαβον χώραν. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ διδασκαλίαν πεπειραμένων τεχνιτῶν θὰ ἐκμανθάνωσιν οἱ προσερχόμενοι βιοποριστικὴν τινα τέχνην ἀναλόγως δὲ τῆς προόδου των καὶ τῆς γιγνομένης ἐργασίας των θ' ἀμειβόνται κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα. Κοσμητεία κυριῶν καὶ δεσποινίδων ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος θέλει ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ γυναικείου τμήματος, τὴν ἴδρυσιν συσσιτίου διὰ τοὺς ἀπόρους μεθητὰς καὶ μαθητριάς καὶ ἐν γένει τὴν προστασίαν καὶ ὑποστήριξιν πάσης οἰκογενείας ἐφιεμένης ἐργασίας. Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ θὰ σχηματισθῆ ταμεῖον προνοίας τῶν ἐργατῶν, ὅπερ θὰ μεριμνήσῃ ὑπὲρ τῆς ὑλικῆς αὐτῶν συντηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως, χωρὶς νὰ παραμεληθῆ καὶ ἡ πνευματικὴ αὐτῶν μόρφωσις καὶ ἠθικὴ διάπλασις διὰ καταλλήλων μαθημάτων καὶ διαλέξεων γινομένη τεκτικῶς ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμῶν αἰθούσῃ.

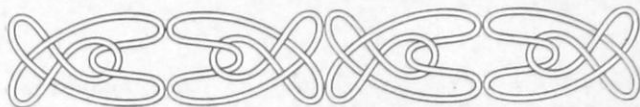
Μὴ χαρακτηρίσητε ὡς περιαντολογίαν, κυρίαί καὶ κύριοι, ἐὰν εἶπω, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἀδελφότης εἶναι ὑπερήφανος διότι

ἔρχεται διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐπαγγελματικῆς σχολῆς καὶ ἐργοστασίου ν' ἀναστηλώσῃ τὸ δόγμα τῆς ἐργασίας. Ἀναλογισθῆτε μόνον ὅτι τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἔκαμε σχεδὸν κατάχρησιν τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς ἣτις καλεῖται «**εὐποιῖα**» ὅτι διηρέθημεν εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ μὲν μοχθοῦν καὶ ἐργαζόμενον, τὸ δὲ ἀπομυζῶν τοὺς καρποὺς τοῦ πρώτου, καὶ κρίνεται ἐὰν δὲν πρέπει ἡ Ἀδελφότης ἡμῶν νὰ καυχᾶται ὅτι διὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολῆς θέλει νὰ καταρρίψῃ τὸ σόλοικον τοῦτο τῆς φιλανθρωπίας σύστημα. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαι τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος καὶ ποῖαι αἱ ἀρχαὶ ἐφ' ὧν βασίσει αὕτη τὴν δρᾶσιν αὐτῆς, ἐπαρκῶς παρέστησεν ὑμῖν ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῇ τελετῇ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου ἀγόρευσις τοῦ ἐκ τῶν θερμοφυγῶν τῆς «**Προόδου**» ἐταίρων κ. **Γεωργ. Τσικούρα**, ἡ δ' εὐφημος καὶ κολακευτικὴ μνεῖα ἦν περὶ αὐτῆς δημοσίᾳ ἐποιήσαντο αἱ παραπᾶσαι τότε ἐπισημότητες, εἶναι ὁ θριάμβος τῶν ἰδεῶν ὑφ' ὧν διέπεται ἡ Ἀδελφότης ἡμῶν, καὶ ἡ πλήρης πεποιθήσις μας περὶ τῆς τελικῆς τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἐπιτυχίας· ἀρκεῖ νὰ βασιλεύῃ ἐν ἡμῖν ὡς μέχρι τοῦδε θέλησις σιδηρᾶ, ἀγάπη καὶ ὁμόνοια, εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι πάντα τὰ ἐπιπροσθιόντα κωλύματα θέλουσιν ὑπερνικηθῆ, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον τὸ ἡμέτερον ἔθνος, τὸ αἰείποτε μεγαλοφυγῆσαν, δὲν στερεῖται ζαπλοῦτων ὁμογενῶν προθύμων νὰ ἐνισχύσωσιν ἠθικῶς τε καὶ ὑλικῶς τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν.

Πρὶν καταπαύσω τὸν λόγον ἐπιτρέψατέ μοι, κυρίαί καὶ κύριοι, νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ τῇ τιμησῇ ὑμῶν παρουσίᾳ εἰς τὴν τελετὴν τῆς «**Προόδου**», τῇ ἐνθαρρυνούσῃ ἡμᾶς εἰς τὸν δυσχερῆ ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἀνελάβομεν. Ἐὰν φερέλιδες ἀτενίζομεν εἰς τὸ μέλλον ἐὰν μετὰ πεπαιθῆσεως λέγωμεν ὅτι ὠρισμένως θὰ φέρομεν εἰς πέρας τὸ ἀναληφθὲν ἔργον, βασιζόμεθα ἐπὶ τῆς προστασίας καὶ ὑποστηρίξεως πάντων ὑμῶν. Πόθος μας

διακαής, κυρία και κύριοι, είναι να συμβάλωμεν πάντες, ἔστω και ἐπ' ἐλάχιστον κατὰ τὰς ἀσθενεῖς του ἑκαστος δυνάμεις εἰς τὴν ζύμωσιν ἣτις ἐπιτελεῖται πρὸς πραγματικὴν ἡμῶν προαγωγὴν, δι' ἣν δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ λέγωμεν καυχώμενοι ἐπὶ τῇ προγονικῇ αἵγλῃ τὸ «*ἄμμες πὸκ' ἡμμες*» ἀλλ' ὀφείλομεν τὴν προγονικὴν εὐκλειαν ὡς ζώπυρον ἐν ἡμῶν φέροντες, νὰ παραλαμβάνωμεν πᾶν ὅ,τι καλὸν τὰ ἐν τῷ πολιτισμῷ προηγμένα σήμερον ἔθνη ἔχουσιν, ἵνα μὴ ὑστερήσωμεν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς προόδου, ἀλλ' ἀνεन्दότως ἐργαζόμενοι καταστῶμεν ἄξιοι ἀπόγονοι ἐνδόξων προγόνων. Γένοιτο !

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 5 Ἰουνίου 1911.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΝ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΡΑΞΙΑΔΟΥ

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

Ἐρίτιμον Ἀκροατήριον,

Συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ «*Πρόδος*» καταπαύουσα τὸν ἀγῶνα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα ἀποθέτουσα προσέρχεται κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν, ὡς παρθένος αἰδήμων τὸ πρόσωπον καὶ ἀγνή τὴν καρδίαν, ἵνα ἐκθέσῃ τὰς συντελεσθεῖσας ἐργασίας κατὰ τὴν διανυθεῖσαν ἤδη δωδεκάτην ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς περιόδου.

Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ἡ εὐμενὴς ψῆφος τῶν ἐταίρων κατὰ τὴν γενικὴν τακτικὴν συνεδρίαν τῆς 27 Ἰουνίου 1910 ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν τῆς Ἀδελφότητος εἰς τοὺς κ. κ. **Ἀντώνιον, Ἰ. Χαλικιόπουλον** ὡς πρόεδρον, τὸ πέμπτον, **Παρασκευᾶν Μπεκὲν** ὡς ἀντιπρόεδρον, **Κωνσταντῖνον Πρα-**

ξιάδην ὡς γενικὸν γραμματέα, τὸ τρίτον, *Νικ. Τσαμούδα-
λην* ὡς εἰδικὸν γραμματέα, *Μικὲν Πιστελλᾶν* ὡς ταμίαν,
τὸ δεύτερον, *Φώτιον Σάββαν* ὡς λογιστὴν τὸ δεύτερον καὶ
Λυκοῦργον Σαράφογλου, *Δημήτριον Βάτην*, ἀμφοτέ-
ρους τὸ δεύτερον, *Παντελὴν Μιχαηλίδην* καὶ *Ἀθανάσιον
Σαββίδην* ὡς συμβούλους.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἐπελήφθη τῆς ἐκπληρώσεως τῶν
καθηκόντων των, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ὡς ἐκ τῆς πολλῆς καὶ
ποικίλης ἐργασίας καὶ κατὰ πρότασιν αὐτοῦ ἡ Ὀλομέλεια
ἐνέκρινε νὰ παρακάθηται ἐν τῷ αὐτῷ ἴσος ἐν ἴσοις, ἀλλ' ὡς
Κοσμήτωρ ὁ κ. *Γεώργιος Χαλικιόπουλος*.

Πλὴν ὅμως καὶ παρὰ τὴν τοιαύτην συμπλήρωσιν τοῦ
Συμβουλίου ὁσήμερα κατάδηλον καθίστατο, ὅτι διὰ τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τῶν πολυσχιδῶν αὐτοῦ καθηκόντων, δὲν ἐπῆρξον
ἔνδεκα μόνον πρόσωπα. Διὸ καὶ ἡ Ὀλομέλεια κατ' ἀναλογι-
κὴν ἐρμηνεύειαν τοῦ Καταστατικοῦ καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Συμ-
βουλίου ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ ἐψηφίσατο ἐν
τῇ τρίτῃ αὐτῆς γενικῆς συνεδρίας ὡς ἐπίκουρα μέλη τούτου
μετὰ δικαιοῦματος ψήφου τοὺς κ. κ. *Κωνσταντῖνον Κων-
σταντινίδην*, *Ἀλέξανδρον Σταματιάδην*, *Ἰωάννην Φι-
λιππίδην*, *Φώτιον Σαββίδην* καὶ *Γεώργιον Ἰωαννίδην*.

Συνεδρία.

Κατὰ τὴν διαρρεύσαν ἤδη δωδεκάτην περίοδον τὸ μὲν
Συμβούλιον συνεκρότησε 20 συνεδρίας, ἡ δὲ Ὀλομέλεια 3.
Καὶ κατὰ μὲν τὰς εἰδικὰς τοῦ Συμβουλίου συνεδρίας, ἐν
σεβασμῷ πρὸς τὴν γνώμην ἐκάστου, συνεζητήθησαν καὶ
ἐπραγματοποιήθησαν ἰδέαι, ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν λυσιτελεῖ
ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὴν προαγω-
γὴν τῶν συμφερόντων αὐτῆς. Κατὰ δὲ τὰς γενικὰς συνεδρίας

τῆς Ὀλομελείας, ἐξασκούσης ἐν προκειμένῳ καθήκοντα ἄνω
Βουλῆς, τὸ μὲν περιεβλήθησαν τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως αἱ
ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, τὸ δὲ καθωροίσθησαν τὰ στοιχεῖα,
δι' ὧν θὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἀκτίς τῆς δράσεως τῆς «*Προόδου*»
ἐν συνδυασμῷ πάντοτε πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινότητος.

Μέλη.

Τὸ Συμβούλιον στερωρῶς ἐχόμενον τῆς ἀρχῆς ὅτι παντὸς
Σωματείου ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλική προαγωγή ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν
μελῶν αὐτοῦ, μελῶν ὅμως οὐχὶ ἀπαθῶς, ἀλλ' ὑπερηφάνως
δεχομένων τὴν ιδιότητα ταύτην καὶ μετὰ προθυμίας καὶ ἐν-
θουσιασμοῦ ἐξωτερικευόντων τὴν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν
αὐτῶν πρὸς αὐτό, προσεπάθησε νὰ αὐξήσῃ τὰ στελέχη τῆς
φάλαγγος καὶ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος καὶ
τῶν ἐπιτίμων τοιούτων. Ἡ προσπάθεια δὲ αὐτοῦ αὕτη δὲν
ἀπέβη ἄγονος, καθ' ὅσον εἰς μὲν τὸ μητρῶον τῶν τακτικῶν
μελῶν ἐνέγραψε 50 εἰλικρινεῖς θιασώτας καὶ ἐνθέρμους ὑπο-
στηρικτὰς τοῦ σκοποῦ τοῦ Σωματείου, διὸ καὶ ἤδη τοῦτο,
μετὰ τὴν διαγραφὴν μελῶν τινῶν καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀει-
δύμου *Μιλτιάδου Γιαλοῦση*, πολυτίμου μέλους, ἀριθμῆ
τοιαῦτα 200· εἰς δὲ τὸ μητρῶον τῶν Ἐπιτίμων μελῶν, τὸ
ὁποῖον ἠρτίθμει, μετὰ τὴν διαγραφὴν ἐνός, 25 τοιαῦτα, ἐνέ-
γραψε τέσσαρα ἐπίτιμα μέλη, τὸν ἐρίτιμον κύριον *Ἰωάννην
Ἠλιάσκου* καὶ τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ κυρίαν *Αἰκατερίνην*, ἐν
ἴσῳ βαθμῷ πρὸς τὴν μεταξύ των συζυγικὴν ἀγάπην, ἀγα-
πώντων, ἀλλὰ καὶ ὑποστηριζόντων τὸ ἔργον τοῦ Σωματείου
καὶ τὸ εὐγενὲς ζεῦγος *Γεωργίου* καὶ *Ἀργυροῦς Ψάλτη*, ἐν
τῇ καρδίᾳ τῶν ὁποίων ζωηρὰν πάντοτε εὐρίσκει ἀπήχη-
σιν ἡ ἀσθενὴς φωνὴ τῆς «*Προόδου*».

Γυναικεία ψάλαγξ.

Κατὰ θεμελιώδη κοινωνικὴν βᾶσιν, ἀδιάσειστον ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, ὁ οἶκος θεωρεῖται τὸ βασιλεῖον τῆς γυναικός. Ἡ γυνὴ μένουσα ἐν αὐτῷ ὡς πιστὴ σύζυγος, ὡς μελιχίᾳ μητῆρ, ὡς προσφιλῆς ἀδελφῆ, ὡς θεματοφύλαξ τῆς εὐτυχίας καὶ παρήγορος ἄγγελος κατὰ τὰς δυστυχίας ἐξυπηρετεῖ εὐγενῆ καὶ ὑψηλὸν σκοπὸν, ὑποβαστάζει τὸ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα.

Ἐκ τούτου ὁμως δὲν ἔπεται ὅτι ἀποκλειστικῶς πρέπει ἡ γυνὴ νὰ διαμένῃ ἐν τῷ βασιλείῳ αὐτῆς τούτῳ. Ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὴν νὰ ἐξέρχεται αὐτοῦ ὅταν ὁ γενικὸς νόμος τῆς προόδου, καὶ ἡ κοινωνικὴ ἐξέλιξις τὸ ἐπιβάλλουν, ὅταν ἔξω τοῦ οἴκου αὐτῆς δάκρυα ρέουσι, μέλη ριγοῦντα καὶ χαινοῦσαι πληγαὶ ὑπάρχουν, ἢ δὲ εἰκὼν τῆς στυγνῆς δυστυχίας εἶναι θλιβερὰ καὶ σπαραξικάρδιος.

Δυστυχῶς ἡ προσφιλῆς μας Κοινότης περικλείει τοιαύτην εἰκόνα. Καὶ διετέθησαν μὲν διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς εἰκόνας ταύτης πᾶσαι αἱ ἐπιτάξεις τῆς «Προόδου», ἀλλὰ σημαία νίκης δὲν ἐκυμάτισεν ἔτι ἐπ' αὐτῶν, καθ' ὅσον ὁ ἀγὼν ἦτο καὶ εἶνε ἄνισος. Πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς ἀνισότητος ταύτης καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῶν εἰρημένων περὶ τῆς ἐκτὸς τοῦ οἴκου δράσεως τῆς γυναικός, τὸ Συμβούλιον προσεκάλεσε ταύτην ὡς συναγωνίστριαν. Ἡ ἔκκλησις δέ, ἦν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐποιήσατο πρὸς τὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας τῶν Ταταούλων ζωηρῶς ἀπήχησεν εἰς τὰς εὐγενεῖς αὐτῶν καρδιάς. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεκαθεν συμπαιῶς διέκειντο πρὸς τὴν «**Πρόδο-**», μετ' ἐνθουσιώδους ζήλου καὶ ἀπαραμύλλου προθυμίας ἐδέχθησαν νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὴν τὰς πολυτίμους αὐτῶν ὑπηρεσίας. Καὶ οὕτω σήμερον κατηρτίσθη παρὰ τῇ Ἐδελ-

φότητι ἡμῶν γυναικεία φάλαγξ, ἡ ὁποία μέχρι τοῦδε περιλαμβάνει 45 εὐγενεῖς κυρίας καὶ 18 ἄβρας δεσποινίδας.

Ἐκ τῆς φάλαγγος ταύτης κατηρτίσθη Κοσμητεία, ἀποτελούμενη ἐκ τῶν κυριῶν **Βιργινίας Σαπουντζάκη, Ὀλγας Παπαδοπούλου, Εἰρήνης Γεωργιάδου, Χαρικλείας Ἀλεξανδρίδου καὶ Κορνηλίας Χαλικοπούλου** καὶ τῶν δεσποινίδων **Σοφίας Κωνσταντινίδου καὶ Ἀριάδνης Σταματιάδου.**

Ἡ κοσμητεία αὕτη, τῆς ὁποίας αἱ ἑταίρειαι θὰ διεξάγωνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δ. Συμβουλίου, θὰ συνεργάζηται μετ' αὐτοῦ δι' ἀντιπροσώπου τούτου παρ' αὐτῇ καὶ θὰ ἀσχολῆται κυρίως εἰς τὰ ἔργα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς τὸν γυναικεῖον κύκλον. Ἔχομεν δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι αἱ καταταχθεῖσαι καὶ καταταχθησόμεναι εἰς τὴν γυναικεῖαν φάλαγγα ἰέρειαι τῆς ἀγαθοεργίας ἐν συνεχείᾳ ἐργασίᾳ καὶ προοίῳσι, προκοπῇ, ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ νὰ δείξωσι μαρτυρία ἀγλαοκάρου δράσεως θὰ καταστήσωσι τὴν φάλαγγα αὐτῶν φάρον ὀσημέραι φαινότερον λάμποντα καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὸν πυρῆνα καὶ εἶτα τὸ κοινὸν κέντρον τῆς γυναικείας δράσεως ἐν Ταταούλοις.

Ἡ ἀπαρχὴ τῆς συνεργασίας ταύτης γυναικός καὶ ἀνδρὸς εἶναι οἰωνὸς ἄριστος ὄχι μόνον διὰ τὴν «**Πρόδο-**», ἀλλὰ δι' ὅλην τὴν Κοινότητα τῶν Ταταούλων, ἐνθα ἡ μέχρι σήμερον ἐκτὸς τοῦ οἴκου δράσις τῆς γυναικός μόνον ὡς ἀμυδρὰ ἀνταύγεια ροδίνης χαραυγῆς δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ. Ἡ «**Πρόδος**» ἐν τῷ θαρραλέῳ αὐτῆς βήματι πρὸς καταρτισμὸν τῆς φάλαγγος ταύτης δὲν ἔχει οὐδὲ σκιάν ἰδέας πρὸς ὑπονόμωσιν τῆς εἰρημένης θεμελιώδους κοινωνικῆς βάσεως. Δὲν συνηγορεῖ ἔστω καὶ ἐξ ἀπωτέρας ἀπόψεως ὑπὲρ τῆς γυναικείας χειραφετήσεως, καὶ μάλιστα ὡς ἐπιδιώκεται αὕτη ἀλλαγῶν. Ἀπλῶς καὶ μόνον ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξυπηρετήσιν τοῦ μεστοῦ ὑψηλῶν ἰδεῶν σκοποῦ αὐτῆς. Οὐσα ναὸς ἀγαθοῦ

υπολαμβάνει ὅτι ἐν αὐτῷ ἐλευθέρως δύνανται νὰ διακονίσωσι καὶ ἱερεῖς καὶ ἱερέρια. Οὕσα βωμὸς δέχεται θυσίας ἀδιακρίτως καὶ παρὰ γυναικὸς καὶ παρ' ἀνδρός. Τὸ πολὺ καινοτομεῖ. Ἄλλὰ καινοτομεῖ ἀπὸ φιλόπολι αἰσθημα, ἀπὸ φιλάνθρωπον ἔνστικτον. Καινοτομεῖ συμφώνως πρὸς τὴν κοινωνικὴν ἐξέλιξιν καὶ παραδειγμα ἔχουσα τὰς πέριξ τῶν Ταταούλων κοινότητος, ἔνθα ἡ Ἑλληνὶς διὰ τὴν κοινωφελὴ αὐτῆς δραῖν ὑπερηφάνως φέρει τὴν καλλίφυλλον δάφνην.

Ἑορτὴ ἀπόρων.

Τῆ 2 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἀθορύβως καὶ ἀπερίττως διοργανώθη παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Κοινοτικῶν ἀρχῶν, τῶν ἀξιολύμων Προσδρεϊῶν τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα Σωματείων καὶ ἐπιλέκτου κόσμου ἡ ἑορτὴ τῶν ἀπόρων, καθ' ἣν διενεμήθησαν εἰς τοὺς προστατευομένους τῆς Ἀδελφότητος βασιλόπηται.

Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἔμφαντικωτέρας ἐκδηλώσεως τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς «**Προόδου**» πρὸς τὸν Μέγαν αὐτῆς Εὐεργέτην καὶ *πατέρα τῶν ὀρφανῶν* ἐρίτιμον κύριον **Βασ. Ζαχάρωφ** φαίνεται ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ψηφίσματος τῆς 30 Αὐγούστου 1909, κυρίως ὅμως ἐκπηγάζει ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος. Ἡ «**Πρόδος**» ὡς ἱερὸν τῆς συναντιλήψεως τέμενος ἐπιποθεῖ ἂν μὴ ἐκλείπη ἐν αὐτῷ πᾶς πόνος, πᾶσα ὀδύνη τῶν ἀπόρων, νὰ εὐρίσκη ὅμως ἠγῶ συμπαθείας. Ἐχουσα φιλοστόργον μητρὸς καὶ ἀγαπητοῦ πατρὸς θέσιν ἀπέναντι τῶν ἀπόρων δὲν ἀνέχεται οὐδὲ τὸ μικρὸν παράπονον αὐτῶν, οὐδὲ τὴν σκληρὰν δοκιμασίαν των. Καὶ εἶναι καὶ τὸ παράπονον των μικρὸν, καὶ ἡ δοκιμασία των σκληρά, διότι, ἐνῶ εἰς τοὺς εὐποροῦντας ὁμήλικας αὐτῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους ἐπιδιαιμι-

λεύονται ὅλα τὰ δείγματα τῆς ἀγάπης καὶ στοργῆς καὶ παρέχονται ἐκ μέρους τῶν γονέων των δῶρα ἄφθονα καὶ πλούσια, εἰς τὰ ταλαιπώρα αὐτὰ ὄχι μόνον δῶρα, ἔστω καὶ εὐτελεῖ, δὲν παρέχονται, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐκδηλοῦται καὶ ἡ ἐλαχίστη συμπάθεια, διότι, ὡς ἐκ τῆς πενίας καὶ τῆς κακοχίας, ψυχρὸς εἶναι ὁ μητρικὸς κόλπος καὶ ἐξησθημένον τὸ πατρικὸν φίλτρον. Στερούμενος δὲ ὁ ἄπορος εἰς ἡμέρας εὐφροσύνης καὶ δώρων καὶ συμπαθειῶν, ἔχων πρὸ τοῦ ἴλαροῦ βλέμματός του τὸν πέπλον τῆς δυστυχίας καὶ γνωρίζων πρὸ τῆς χαρᾶς τὴν λύπην ἀποτελεῖ εἰκόνα προκαλοῦσαν τὸ δάκρυ. Ἄλλ' ἀποβλέψατε εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην, διότι ἐν αὐτῇ ἴθ' εὐρητε καὶ τὴν ἀφετηρίαν καὶ τὴν σημασίαν, καὶ τὴν ἐπίδρασιν καὶ τὸ τέραμα τῆς ἑορτῆς ταύτης τῶν ἀπόρων. Τὸ προσφερόμενον τειμάχιον τῆς βασιλόπητας ἐν τῇ ὕλῃ δὲν ἔχει ἀξίαν, ἐν τῇ ιδέᾳ ὅμως τείνει καὶ τὸ παράπονον τοῦ ἀπόρου νὰ διασκεδάσῃ καὶ τὴν δοκιμασίαν νὰ μετριάσῃ· ἐν τῇ ιδέᾳ ἀντιπροσωπεύει μίαν τῶν ζωηροτέρων ἀπώσεων τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ.

Σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» καὶ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ.

Ὡς γνωστὸν ὁ σκοπὸς τῆς Ἀδελφότητος εἶναι νὰ ὀδηγήσῃ ἀνὰ τὰς σκολιάς τῆς πενίας ὁδοὺς τῶν Ταταούλων τὸ ἄρμα ἐκεῖνο, οὗτινος ὁ εἰς μὲν τροχὸς εἶναι ἡ θρησκεία, ὁ ἕτερος ἡ ἠθικὴ, ἄξων δὲ ἡ παιδεία.

Καὶ εἶναι τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» διότι μόνον διὰ τοιούτου τρισυποστάτου, ἀλλ' ἀρρήκτως συνδεδεμένου ἄρματος δύνανται νὰ ἰσοπεδωθῶσιν αἱ ὁδοὶ αὐται. Διότι, ἄλλαι λέξεις, ἡ θρησκεία, ἡ παιδεία καὶ ἡ ἠθικὴ εἶναι ἡ πυξὶς ἡ ὀδηγοῦσα τὸν ἄνθρωπον εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς ὕλης κόσμους τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ· τὸ βῆθρον τῆς ἀνυψώ-

σεως καὶ εὐημερίας αὐτοῦ καὶ τὸ φῶς, τὸ ὀδηγοῦν αὐτόν, εὐτυχοῦντα, εἰς τὴν ὀρθὴν τοῦ πλοῦτου χρῆσιν, δυστυχοῦντα δὲ εἰς τὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ τὴν ἔντιμον τῶν δεινῶν θεραπείαν. Ἄλλὰ καὶ διότι ἐδραία πεποιθήσις εἰς τὰ δόγματα τῆς θρησκείας, ἰσχυρὰ διάνοια καὶ χαρακτήρ, μὴ συντριβόμενος εἰς ἀντιξοοὺς περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ μὴ φιλῶν τὴν κολακίαν καὶ γονυκλισίαν, εἶναι τὰ ὅπλα, δι' ὧν ἐπιβάλλεται καὶ κρατεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἀκαταμάχητον προπύργιον τῆς πατρίδος, καθ' ὅσον πατρίς, ἔχουσα τέκνα μὲ τοιαῦτα ἐφόδια, οὐδὲ κύπτει, οὐδὲ τῆ· κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος διέρχεται, ἀλλ' ἐν τῇ διαδρομῇ τοῦ χρόνου προοδεύει καὶ πλαισιούται δι' αἴγλης, δόξης καὶ τιμῆς.

Πρὸς ἐφαρμογὴν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου τῆς Ἐδελφότητος, τὸ Συμβούλιον ἐχορήγησε συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν μητρώον τῶν ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ἐνταῦθα Σχολῶν ἅμα μὲν τῇ ἐνάρξει τοῦ Σχολικοῦ ἔτους εἰς 112 μαθητὰς καὶ 109 μαθητρίδας τὰ διδακτικὰ αὐτῶν βιβλία, κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα εἰς 63 μαθητὰς ἀνὰ μίαν ἐνδυμασίαν μετὰ πλίκιόν καὶ ἀνὰ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, εἰς 112 μαθητρίδας ἀνὰ μίαν ἐνδυμασίαν καὶ εἰς 25 ἔξ αὐτῶν ἀνὰ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων.

Πρὸς τούτοις τὸ Συμβούλιον ἐβράβευσε διὰ καταλλήλων βραβείων, καὶ τοὺς παναριστεῦσαντας ἀπόρους ἵνα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀμείψῃ τοὺς κόπους καὶ μόχθους αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ κινήσῃ εἰς ἀμίλλαν καὶ τοὺς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦσαν ἐπιδείξαντας ἐπιμέλειαν ἀπόρους.

Αἱ παροχαὶ αὐταὶ τῆς «**Προόδου**» δὲν διενεργοῦνται εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν διατάξεων, ἐπωφελῶν καὶ διὰ τὰς Σχολὰς καὶ διὰ τοὺς ἀπόρους, διότι τὸ κατ' ἔτος παρ' εἰδικῆς πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς καταρτιζόμενον μητρώον ἀπόρων, τὸ ἀπαύγασμα τοῦτέστι τῶν διατάξεων τούτων, βᾶσιν ἔχει τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς τὰς

Σχολὰς, τὴν χρησιμοῦθειαν, ἐπιμέλειαν, τὰς ἀπουσίας τῶν ἀπόρων καὶ τὰς ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν οικονομικῶν πόρων τῶν γονέων αὐτῶν.

Ἡ δαπάνη διὰ τὰς παροχὰς ταύτας ἀνῆλθε εἰς γρ. 8857. Καὶ ναὶ μὲν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπολείπεται τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δεκάδας τινὰς, ὁ λόγος ὅμως τῆς μὴ χορηγίας εἰς πολλοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίδας ἐνδυμασιῶν καὶ ὑποδημάτων εἶναι ὅτι δὲν ἐπέδειξαν τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ χρησιμοῦθειαν μέχρι τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Ἄλλ' ἄς φέρωμεν τὸν λόγον εἰς τὸ ἕτερον τῶν μέσων, δι' οὗ ἐκκληροῦται ὁ σκοπὸς τοῦ Σωματείου. Εἶναι δὲ τοῦτο οἱ ὑπότροφοι αὐτοῦ.

Τὸ Συμβούλιον κατόπιν τῆς δηλώσεως τῶν ἐκ τῶν ὑποτρόφων **Πέτρου Μπιμπῆ** καὶ **Εὐγενίου Τερέζη**, ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀδήριτον ἀνάγκην νὰ μὴ ἐξακολουθήσουν τὰς σπουδὰς αὐτῶν, διότι αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀνεμμένων τὴν ὕλικὴν αὐτῶν ὑποστήριξιν, ἐποθετήσῃ τὸν μὲν **Πέτρον Μπιμπῆν** εἰς τὰ καταστήματα τοῦ κ. **Γεωργίου Ψάλτη**, ὡς βοηθὸν γραμματέα, τὸν δὲ **Εὐγένιον Τερέζην** εἰς τὸ οἰκηγορικὸν γραφεῖον τοῦ κ. **Νικολάου Ἰγγλέση Κεφαλληνίου**.

Κατ' ἀκολουθίαν τοῦ γεγονότος τούτου καὶ μετὰ τὴν προσωρινὴν διακοπὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχολικοῦ ἔτους τῶν σπουδῶν τῆς μαθητρίδας **Κοκογιᾶς Δημητρίου**, διότι ἡ ἀτυχὴς ἔπαθε τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ ὑπότροφοι τῆς Ἐδελφότητος εἶναι τέσσαρες, ἦτοι ἡ **Ἐλένη Ἰγνατιάδου**, ἣτις τελειοφορεῖ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου Πέραν καὶ μάλιστα ὡς παιδαγωγός, ὁ **Ἀθανάσιος Πακιάδης**, ὅστις ἀπὸ διαιτίας ἐξακολουθεῖ τὰς σπουδὰς του ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ὁ **Γεώργιος Ἀγγελίδης**, μαθητεῦον ἐν τῷ Ζωγραφεῖῳ καὶ ὁ **Γεώργιος Γρατσιᾶς**,

ὄφρανος πατρός καὶ μητρός καὶ ξένος ἐν τῇ πόλει μας, ὅστις ἐπίσης φοιτᾷ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὸ Ζωγράφειον.

Ἐκδηλώσεις συμπαθείας.

Μετὰ χαρᾶς ἀνυποκρίτου ἀνακοινοῖ τὸ Συμβούλιον ὅτι ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ τὸ ρεῦμα τῆς ἐμπράκτου ἐκδηλώσεως τῶν καρδιῶν πρὸς τὴν «Προόδον» αἰσθημάτων συμπαθείας τῶν καρδιῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας πλαισιοὶ περίσεια ἀρετῶν καθίσταται ἰσχυρότερον. Οὕτω ὁ κ. **Χαράλαμπος Αἰβάδογλου** εὐηρεστίη νὰ προσφέρῃ τῇ Ἀδελφότητι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐςρτῆς τῆς βασιλόπτης σάκκον ἀλεύρου. Ὁ κ. **Γεώργιος Ψάλτης** καλλιτεχνικὴν μικρὰν τράπεζαν, χρησιμοποιοιηθεῖσαν εἰς τὸ λαχεῖον τοῦ χοροῦ καὶ ἔντεχον διάφραγμα μὲ ὥραϊας ὑάλους διὰ τὸ δωμάτιον τοῦ κομμωτηρίου καὶ τὴν θύραν τῆς μεγάλης αἰθούσης· ἡ ἐλλόγιμος δεσπινὴς **Σοφία Κωνσταντινίδου** δώδεκα ἀριστοτεχνικὰ χειροτεχνήματα διὰ τὸ λαχεῖον τοῦ χοροῦ· αἱ δεσποινίδες **Εὐγενία** καὶ **Ἐλένη Βάτη** πέντε ἐργόχειρα, λεπτὰ τὴν τέχνην καὶ ὥραϊα τὴν θέαν, ἐπίσης διὰ τὸ λαχεῖον τοῦ χοροῦ· ὁ κ. **Σταμάτιος Σκλιβάνος** μαρμαρίνην πλάκα, ἐφ' ἧς ἀνάγλυφος ὑπάρχει ἡ γλαυξ, τὸ σύμβολον τῆς Ἀδελφότητος· ὁ κ. **Σπυρίδων Χαλικιᾶς** διαφόρους πλάκας μαρμάρου καὶ ἡ κυρία **Εὐρηνή Γεωργιάδου** ὡς καὶ οἱ κ. κ. **Ἀντώνιος Χαλικιόπουλος**, **Μικὲς Παστελλᾶς**, **Φώτιος Σάββας**, **Γεώργιος Χαλικιόπουλος** καὶ **Βασίλειος Βασιλειάδης** διάφορα χρειώδη διὰ τὴν ἐπιπλοσιν τῶν αἰθουσῶν τοῦ κτιρίου.

Εἰς χοῦμα δὲ ἐξωτερίκευσαν τὴν στοργὴν καὶ συμπάθειαν αὐτῶν πρὸς τὴν Ἀδελφότητα, ἐκτὸς τοῦ κ. **Κωνστ. Κωνσταντινίδου**, βουλευτοῦ Κων)πόλεως καὶ ἐπιτίμου μέλους τοῦ Σωματείου ὁ ἐκ τῶν εὐεργετῶν τῆς «Προόδου» ἐρίτι-

μος κ. **Θεόδωρος Βαφειάδης**, ὅστις προσήνεγκε καὶ πάλιν τὸν πεντάλιον προαιρετικὴν αὐτοῦ συνδρομὴν· ἑτέρα εὐγενὴς καρδία, χορηγήσασα γρόσια 540 καὶ ἤτις προτιμᾷ τὸν πέπλον τῆς ἀνωθυμίας, καίτοι εἰς τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας τῆς Ἀδελφότητος ἐτίξηλον σελίδα κατέλαβε τὸ ὄνομα αὐτῆς, διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀπὸ πενταετίας καὶ πλέον δρᾶσιν ὑπὲρ τοῦ Σωματείου· ἡ δεσποινὴς **Ἄννα Μαυρομάτη** χάριν τῆς μνήμης τῆς μεταστάσης προσφιλοῦς ἀδελφῆς τῆς Αἰκατερίνης, προσενεγκοῦσα γρ. 95 καὶ τὸ Σωματεῖον τῶν ὑποδηματεμπορῶν ἡ «**Ἀνάληψις**» γρ. 60.

Αἱ ἐνδείξεις αὐταὶ τῶν συμπαθειῶν, αἱ ὑποδηλοῦσαι πλοῦτον αἰσθημάτων εὐγενῶν καὶ ἰδιαίτους ἐκτίμησιν πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς «Προόδου», κατακλύζουν τὴν καρδίαν ἡμῶν ἀπὸ εὐγνωμοσύνης συνασθήματα.

Δωρεαί.

Μοιροῦντι τὸ πνεῦμα τῆς «Προόδου» εἶναι πρόθυμον πρὸς δωρεάς, δωρεάς ὅμως αἵτινες γίνονται ὄχι πρὸς διαφῆμισιν, ἀλλὰ πρὸς ἐπούλωσιν πληγῆς, τοῦναντίον ἡ σὰρξ αὐτῆς εἶναι ἀσθενὴς ὡς ἐκ τῆς ἐν τούτῳ αὐστηρότητος τοῦ Κανονισμοῦ. Παρὰ τὴν τοιαύτην ὅμως ἀσθένειαν κατώρθωσε καὶ πάλιν ἡ Ἀδελφότης ἡμῶν νὰ τείνῃ χεῖρα βοηθείας ὅπου ἔδει.

Οὕτω χωρὶς νὰ ἐπιβαρυνθῇ ἔστω καὶ δι' ἐλαχίστου ποσοῦ τὸ ταμεῖον, τὸ Συμβούλιον, φροντίδι καὶ ἐνεργείᾳ τῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ **Φωτίου Σαββίδου**, **Γεωργ. Χαλικιούλου**, **Π. Μιχαηλίδου**, **Α. Σαράφογλου**, **Ἄλ. Σταματιάδου** καὶ **Κωνστ. Κωνσταντινίδου**, συλλέξαν παρὰ μελῶν τῆς Ἀδελφότητος καὶ πολλῶν φύλανθρώπων τὸ ποσὸν τῶν

γρ. 1500 ἀπέστειλε τούτο πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἀνοικοδομῆς τοῦ καταστραφέντος ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς Ρυσίου Ἐπιτροπὴν.

Πρὸς τούτοις, κατόπιν κοινῆς συσκέψεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολῶν καὶ τῶν προεδρείων τῆς **Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος** Ταταούλων, τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου «**Ἡρακλέους**» καὶ τῆς «**Προόδου**», καθ' ἣν ἐνεκρίθη ν' ἀποσταλῆ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐράνων ἐπιτροπὴν τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου ἕξ ὀνόματος τῆς Κοινότητος Ταταούλων, ἀλλ' ἐκ τῶν ταμείων τῶν ἀρχῶν καὶ σωματείων τούτων καταβαλλόμενον, τὸ ποσὸν τῶν γροσίων 3000, τὸ Συμβούλιον συνεισέφερε ὑπὲρ τοῦ στόλου τούτου τὸ καθορισθὲν διὰ τὴν «**Προόδου**» ποσὸν τῶν γρ. 300, ἔναντι σχετικῆς ἀποδείξεως τοῦ Μουχτάρη τῆς Κοινότητος κ. **Σταύρου Ἀλεξανδρίδου**.

Θεατρικὴ καὶ χορευτικὴ ἐσπερίς.

Αἱ κυριώτεραι πρόσοδοι τῆς Ἀδελφότητος ἡμῶν, μετὰ τὰς μηνιαίας τῶν μελῶν συνδρομίας, εἶναι αἱ προσερχόμεναι ἐκ τοῦ καθαροῦ προϊόντος τῶν ἐσπερίδων τούτων.

Καὶ ἡ μὲν θεατρικὴ παράστασις διοργανωθείσα ἐν τῷ Βασιετῆ προσεπόρισε τῷ Σωματεῖῳ καθαρὸν κέρδος ἐκ γρ. 4945, ἡ δὲ χορευτικὴ ἐσπερίς διοργανωθείσα τῇ 19 Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. ἐν τῷ **Skating Palace** ἀπέφερε καθαρὸν κέρδος ἐκ γροσίων 16238.

Αἱ ἐσπερίδες αὗται ἕξ ἠθικῆς ἀπόψεως νέους τίτλους τιμῆς καὶ ἀγάτης προσέθεσαν εἰς τὰ ἀρχαία τῆς «**Προόδου**» διότι οὐ μόνον προσήλθον εἰς αὐτὰς ὑψηλαὶ προσωπικότητες ἐκ τῆς ὁμογενοῦς καὶ ξένης κοινωνίας τῆς πόλεώς μας, ἀλλὰ καὶ διότι οἱ προσελθόντες ἀνεχώρησαν μὲ τὸ μειδιάμα τῆς χαρᾶς εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὰς ἐνθουσιωδιστέρας τῶν ἐκφράσεων εἰς τὴν γλῶσσαν. Ἡ παρουσία δὲ κατὰ τὴν χορευτικὴν

ἐσπερίδα τῆς εὐγενεστάτης κυρίας τοῦ Ἐπιτετραμμένου ἐνταῦθα τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀλεξανδροπούλου ὄχι μόνον αἴγλην προσέδωκεν εἰς αὐτήν, ἀλλὰ καὶ διεσκέδασεν ἐν οὐχὶ μικρῷ βαθμῷ τὴν λύπην τῆς «**Προόδου**» ἐπὶ τῇ προκαιρῷ ἐκ τῆς πόλεώς μας ἀπουσίᾳ τῆς Ἐπιτίμου αὐτῆς Προέδρου ἐριτίμου κ. **Πηγελόπης Γρυπάρη**. Ἀπὸ ὕλικῆς δὲ ἀπόψεως ἀμφότεραι αἱ ἐσπερίδες, ἀλλ' ἰδίως ἡ χορευτικὴ, ὑπερακόντισαν τὰς προσδοκίας τοῦ Συμβουλίου.

Συριτῶσιν ἐκ χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως αἱ καρδίαι τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν ἀκαμάτων ἐνεργειῶν τῆς διοργανωτικῆς τοῦ χοροῦ ἐπιτροπῆς πρὸς ἐπίτευξιν τῶν εὐαρέστων καὶ εὐφροσύνων τούτων ἀποτελεσμάτων. Πόθον διακαῆ ἔχομεν νὰ ἐξάρωμεν τὴν πολύτιμον συμβολὴν παντὸς καὶ πάσης, ἀλλ' ἡ γραφίς δὲν προσέρχεται δυστυχῶς ἐπίκουρος. Ἀβιάστως προσέρχονται ἐν τῇ μνήμῃ τὰ ὀνόματα τῶν κυριῶν **Εἰρήνης Γεωργιάδου, Μαριάνθης Σαββίδου, τῶν δεσποινίδων Ἀμαλίας Χρυσοπύλου, Μαρίκας Μπεκέ, Κοραλίας καὶ Ἀριάνης Σταματιάδου, Ἐλένης καὶ Ἐυγενίας Βάτη, Μαρίας Ἰγγλέση, Σοφίας Κωνσταντινίδου, καὶ τῶν κυριῶν Κωνσταντίνου Κωνσταντινίδου, Περικλέους Ἀγγελίδου, Χαράλαμπος, Παναγιώτου καὶ Ὁμήρου Μπεκέ, Βασιλ. Βασιλειάδου, Περικλέους Ἀστρά, Ἀλεξ. Σταματιάδου, Ἀριστοτέλους Φιλιππίδου, Ἰωάννου Φιλιππίδου, Μιχαὴλ Καραμάνου**. Ἀναμνησκόμεθα τῶν κόπων καὶ μόχθων αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν τολμῶμεν νὰ ἐξωτερικεύσωμεν διὰ λέξεων τὴν ἐν τοῖς στέροισι ἡμῶν θερμὴν πρὸς πάντας τούτους εὐγνωμοσύνην διότι καὶ ἀσθενῶς θὰ τὴν χρωματίσωμεν καὶ ἀμυδρῶς θὰ τὴν παραστήσωμεν. Διὸ καὶ ἔνεκα τοῦ λόγου τούτου ἄς εὐαρεστηθῇ ὅλη ἡ χορεία τῆς διοργανωτικῆς ταύτης ἐπιτροπῆς νὰ κατατάξῃ τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν

χορείαν τῶν ὀφειλόντων αὐτῇ εὐλιπρινεῖς εὐχαριστίας καὶ ἄδολον εὐγνωμοσύνην.

**Οἰκονομικὴ κατάστασις
τῆς Ἀδελφότητος.**

Προκειμένου περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἀδελφότητος ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1910 μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1911, αὐτὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τ Α Μ Ε Ι Ο Ν

1 Μαΐου 1910 - 30 'Απριλίου 1911

ΔΟΥΝΑΙ

ΛΑΒΕΙΝ

	Γρόσια
Υπόλοιπον μετρητῶν προηγουμένης χρήσεως	1910.3
Εισπραχθέντα ἀπὸ τὰ μέλη, συνδρομαί των	6735.-
» » ἐκτάκτους συνδρομάς διαφόρων	1461.-
» » πόρους κιβωτίου	116.-
» » χρεώστας πόρων	75.-
» » ἐκποίησιν παλαιῶν διδασκ. βιβλίων	50.-
» » » ἀχρήστου ὑλικοῦ	3016.-
» » καταδαμισθείσης οἰκοδομῆς	
» » ἐκποίησιν 158 ὁμολογιῶν χρεωλυσ. δανείου Σωματείου	17064.-
» » θεατρικὴν παράστασιν	9273.-
» » χορευτικὴν ἐσπερίδα	21823.-
» » δάνεια ἔντοκα (Υἱῶν Κ. Ἡλιάσζου)	61998.5
» » » πρόχειρα διαφόρων	25330.7
» » Ἀποθεμ. Κεφάλαιον . Γρ. 36482	
» » τόζους αὐτῶν	1072
» » Νομισματικὰς διαφορὰς	882.-
Ἐν ὅλῳ	187288.5

Ἄ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Πραξιᾶδης

	Γρόσια
Τὰ πληρωθέντα δι' ἔξοδα τελετῆς	1035.-
» » γραφείου (ἔναντι)	1219.75
» » διὰ μισθοῦς εισπρακτορὸς	1503.-
» » Βραβεῖα	168.-
» » ὑποτρόφους Ἀδελφότητος (ἔναντι)	373.-
» » βιβλία προστατευομένων (ἔναντι)	155.-
» » ἐποδήματα	280.-
» » ἐνδύματα	3373.-
» » ἔξοδα θεατρικῆς παραστάσεως	4328.-
» » χορευτικῆς ἐσπερίδος (ἔναντι)	5585.50
» » ἑορτῆς βασιλόπηγας	456.-
» » ἔξοδα εἰς Ὀθωμανικὸν στόλον	300.-
» » χρεὴ τῆς Ἀδελφότητος	4320.-
» » πρόχειρα δάνεια διαφόρων	7567.75
» » ἀνέγερσιν καθιδρύματος «Προόδου»	156149.-
» » εἰς πιστωτὰς διαφόρους	475.50
Ἐν ὅλῳ	187288.50

Ἄ Λογιστῆς
Φώτιος Ν. Σάββα

ΜΕΡΙΣ ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΔΟΥΝΑΙ

ΛΑΒΕΙΝ

ΔΑΠΑΝΑΙ	Γρόσια
Εἰς ἔξοδα γραφείου	2038.75
» » τελετῆς	1035—
» Μισθοδοσίας	1503.—
» Ἑορτὴν βασιλόπητας	456—
» Ἐρανον δι' Ὀθωμ. στόλον.	300.—
» Τόκους	1076.25
» Ὑποτρόφους Ἀδελφότητος	638.—
» Βραβεῖα μαθητῶν	168.—
» Βιβλία μαθητῶν καὶ μαθητριῶν	2066.—
» Ὑποδήματα » » »	2877.—
» Ἐνδύματα » » »	3373.—
» Κεφάλαια πρὸς ἐξίσωσιν (πλεόνασμα)	17708.50
	<hr/>
	33239.50

Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Κ. Πραξιᾶδης

ΠΡΟΣΟΔΟΙ	Γρόσια
Ἀπὸ μηνιαίας συνδρομᾶς μελῶν	9450.—
» προκαταβολᾶς	180.—
» προαιρετικᾶς συνεισφορᾶς	1461.—
» πόρους κιβωτίου ἐν τῷ οἰκίῳματι	116.—
» ἐκποίησιν παλαιῶν βιβλίων	50.—
» καθαρὸν προϊόν θεατρικῆς παραστάσεως	5025.—
» » χορευτικῆς ἐσπερίδος.	16957.50
	<hr/>
	33239.50

Ἐν Ταπεινῶσις, τῇ 30 Ἀπριλίῳ 1911.

Ὁ Λογιστὴς
Φ. Ν. Σάββα

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΟΔΟΥ,

τῆ 30 Ἀπριλίου 1911

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		Γρόσια	ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ		Γρόσια
Χρεώσται :			Μέλη :		
Παλαιῶν πόρων	Γρ. 375		ὄσας μηνιαίας συνδρομᾶς προεπλήρωσαν . . .	165.—	
Θεατρικῆς παραστάσεως	80		Γραμμάτια πληρωτέα :		
Χορευτικῆς ἐσπερίδος	1100	1555.—	Ὅφειλῆ ἐξ ἀγορᾶς παλαιοῦ κτήματος	1080.—	
Μέλη :			Ὅμολογίαι :		
Καθυσταρουμέναις συνδρομᾶς των,			Αἱ ἐκποιθηθεῖσαι τοιαῦται τοῦ χρεωλ. δανείου	17064.—	
παλαιᾶς	1965		Ἔγτοκα δάνεια :		
νέας	4285	6250.—	Ὅφειλῆ τοῖς κ. Υἱοῖς Κ. Ἡλιάσκου	63246.75	
Κτηματικὴ περιουσία :			Πρόχειρα δάνεια :		
Ἦτοι τὸ πρὸς ἀγορὰν τοῦ γηπέδου μετὰ τῆς ἐπ'			ὀφειλῆ εἰς διαφόρους	17763.—	
αὐτοῦ οἰκίας, τῆς καταδαφισθείσης ἤδη, δια-			Πιστωταὶ διάφοροι :		
τεθὲν ποσόν, ὁμοῦ μὲ τὸ ἐξοδευθὲν διὰ τὴν			Ὅφειλόμενα ὑπόλοιπα :		
ἀνέγερσιν του καθιδρύματος τῆς « Προόδου »			ἐξ ἀγορᾶς βιβλίων καὶ λοιπῶν . Γρ. 2900		
τοιούτων, ἐν ὅλῳ	203031.50		ἐξ ὑποδημάτων	2597	5497.—
			Κεφάλαια Ἀδελφότητος :		
			Ἐπόλοιπον	106020.75	
		210836.50			210836.50
			Ὁ Λογιστής		
			Φώτιος Ν. Σάββα		
Ὁ Γεν. Γραμματεὺς					
Κ. Πραξιᾶδης					

Ἀπλοῦν βίβημα ἐπὶ τῆς καταστάσεως ταύτης ἵσως διὰ πῖστος νὰ κινήσῃ τὰ χεῖλη διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἀδελφότητος. Ἐπισταμένη ὅμως μελέτη αὐτῆς καὶ μάλιστα συγκριτικῶς πρὸς τοὺς ἀπολογισμοὺς προηγουμένων χρήσεων, θὰ διαπιστώσῃ, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς **«Προόδου»** εἶναι ἀνθηρὰ καὶ προοιωνίζεται αὐτῇ μέλλον εὐέλπι. Πλεῖσθ' ὅσα ἐπιχειρήματα ἠδυνάμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν, ἵνα δικαιολογήσωμεν τὴν κατάστασιν ταύτην, ἀλλὰ περιττὸς εἶναι ὁ πρὸς τοῦτο κόπος, ἄρουθ' ἔν καὶ μόνον ἐπιχείρημα ἀναμφισβητήτως δύναται νὰ καταδείξῃ τὴν αἰτίαν ταύτης. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ νεώδημον καθίδρυμα τῆς **«Προόδου»**. Τὸ καθίδρυμα τοῦτο δὲν ὀκοδομήθη, ἵνα πλουτισθῶσι τὰ Ταταῦλα διὰ μᾶς· εἶαι οἰκοδομή· Ἀνηγέρθη δι' ὀρισμένον σκοπὸν, τὸν σκοπὸν, ὃν προηγουμένως ἐξέθηγεν ὁ κ. Πρόεδρος. Ἀνηγέρθη διότι ἐπεβάλλετο ἡ ἀνέγκη αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἀποδεδειγμένον εἶναι, ὅτι διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ τις τὰ ἰδεώδη, τὰς ἀρχάς καὶ τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ πρὸς πικρὸς ἔχει ἀνάγκη νὰ προικισθῇ διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων ἐφοδίων καὶ ἀπαραιτητῶν μέσων.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κ. Πρόεδρος ἐκτενῶς προδιέγραψε τὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ καθιδρύματος καὶ συνεπῶς παρέλκει πᾶς περὶ αὐτῆς ἐνταῦθα λόγος, ἐκ φιλίας πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ διότι ἐνεκρίθη, ἵνα ὁ ἀπολογισμὸς τῆς οἰκοδομῆς δημοσιευθῇ ἅμα τῇ τελείᾳ ἀποπερατώσει τοῦ καθιδρύματος, ἀναφέρομεν μόνον ὅτι διὰ τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ διετέθησαν οἱ πλεῖστοι τῶν πόρων τῆς Ἀδελφότητος, τὸ ἀποθεματικὸν αὐτῆς κεφάλαιον καὶ τὰ ἐκ τῶν συναφθέντων δανείων ποσὰ καὶ ὅτι σήμερον εἶναι τοῦτο βεβαρυμένον διὰ σεβιστοῦ ποσοῦ. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν ποιεῖ τὰ μέλη τῆς **«Προόδου»** δὲν καταρρίπτει τὸ ἠθικὸν αὐτῶν, οὐδὲ γεννᾷ ἰδέας ἀπαισιοδόξων. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἡ αἰσιοδοξία ἥτις διέπνεε πάντας, ὅτε κατετίθετο ὁ θεμέλιος λίθος, ὑφίσταται ἀκεραία.

Ἐκ μικρῶν ἐρθᾶσαμεν μέχρι τοῦ σημερινοῦ σημείου· φθάσαντες δὲ ἤδη μέχρις αὐτοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλωμεν ὅτι καὶ τὸ χρέος θὰ ἐξοφλήσωμεν καὶ τὸ καθίδρυμα θὰ ἀποπερατώσωμεν; Χάρτι θεῖα εὐρισκόμεθα εἰς εὐλίμενον ἀκτῆν· δὲν μᾶς προσβάλλει οὐδὲ σφοδρὸς ἄνεμος, οὐδ' ἄγχιον κῆμα. Ἐν τῷ στερεώματι τῆς **«Προόδου»** σελαγίζουσι ἀστέρες· ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Σωματείου ἡμῶν βασιλεύει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὁμόνοια. Ἐχομεν οἰακοστρόφους δεινοὺς· ναυτόπουλα δὲ σφριγῶντα τὴν ἀρχὴν τοῦ θάρρους τὴν παρέχουν ἔνθεν μὲν αὐτὸς οὗτος ὁ Ἐθναρχὴς ἡμῶν, ὅστις κατόπιν τῆς παρακλήσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ, ἠδύοκισε νὰ γείνωσιν αἱ δέουσαι ἐνέργειαι παρὰ τῇ Σεβαστῇ Κυβερνήσει ἵνα ἀπαλλαγῇ τὸ καθίδρυμα ἡμῶν τῶν κτηματικῶν φόρων, ἔνθεν δὲ τὸ Συμβούλιον, ὅπερ νέον κέρδος θὰ προσπορίσῃ τῷ Σωματεῖω διὰ τῆς κατὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν διοργανώσεως ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ καλλιτεχνικῆς συναυλίας.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν ἀνωτέρω καθῆκον ἐπιβαλλόμενον θεωρεῖ τὸ Συμβούλιον νὰ ἀπονεύμῃ φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς πάντας τοὺς οὕτως ἢ ἄλλως συντελέσαντας εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς **«Προόδου»** καὶ τὴν λυσιτελεῖ ἐκπληρωσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐντολῆς.

Καὶ πρώτιστα πάντων μετὰ σεβασμοῦ ἐκφράζει τὴν βαθυτάτην αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς γεραρῆς ἡμῶν Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἰωακείμ τὸν Γ', τὸν καὶ ἐπίτιμον προστάτην τῆς Ἀδελφότητος, ὅστις παρὰ τὸ πολυδαίδαλον τῆς βαρείας αὐτοῦ ἀποστολῆς καὶ τὸ χαλεπὸν τῶν ἡμερῶν ἐπιστέφει διὰ τῶν πατριαρχικῶν καὶ πατρικῶν αὐτοῦ εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τὸ ἔργον τῆς **«Προόδου»**.

Εὐγνώμονας ἐπίσης εὐχαριστίας καθυποβάλλει πρὸς τὸν χωρεπίσκοπον ἡμῶν Θεοφιλέστατον ἅγιον Παμφίλου κ. **Με-**

Λισσηνόν, τὸν καὶ προφρόνως προσάνατα τῆς τελετῆς ταύτης ἀλλὰ καὶ πάντοτε ζωηρῶς μεριμῶντα διὰ τὸ Σωματεῖον ἡμῶν.

Διὰ τὴν ἐλίτιμον Πρόεδρον τῆς «**Προόδου**» εὐγενεστάτην κ. **Πηνελόπην Γρυπάρη**, ἥτις ἀπέβη ὑψηλόφρων λάτρις τῆς ἀρετῆς καὶ δίκην ἐστιάδος παθίνου διατηρεῖ ἄσβεστον τὸ πῦρ τῆς εὐποίας, τὸ Συμβούλιον, ἐν τῇ ἀναπολήσει τῆς ἐμμόνου στοργῆς, τοῦ ἀγνοῦ φίλτρον, καὶ τῆς αἴγλης ἦν προσεκπήσατο εὐδοκία αὐτῆς ἢ «**Προόδος**» ἐπειθύμει νὰ εἶχε Στέντορος φωνήν, ἵνα διαλαλήσῃ τὸ πρὸς αὐτὴν αἴσθημα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης· στερούμενον ὅμως τοιαύτης ἐπιφυλάσσειται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην ἐν εὐθέτῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ.

Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς σημερινῆς ἐφορείας τῶν ἐνταῦθα Σχολῶν μυρίας χάριτας ὁμολογεῖ καὶ εὐγνώμονας εὐχαριστίας ἐκφράζει πρὸς πάσας τὰς μέχρι πρὸ δωδεκαετίας ἐφορείας διότι τόπον ξενίας παρέσχον εἰς τὴν «**Προόδον**», ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ καθιδρύματος τούτου.

Πρὸς τὴν ἔντιμον Ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Κοινότητος, πρὸς τὰς διευθύνσεις καὶ τὸ διδάσκον προσωπικὸν τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκπαιδευτηρίων, πρὸς τὴν Δημοσιογραφίαν, πρὸς τὰ σωματεῖα τῆς Κοινότητος καὶ ὅσα ἀντεπροσωπεύθησαν κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην καὶ πρὸς πάντας τοὺς λόγῳ ἢ ἔργῳ ὑποστηρίζοντας τὸ ἔργον τῆς «**Προόδου**» τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας καὶ τὴν ἄδολον εὐγνωμοσύνην του.

Πρὸς τοῦτοις ἐκ καρδίας εὐχαριστεῖ τὸν Ἐπόπτην τῶν Σχολῶν Παν. Ἀρχιμανδρίτην κ. **Σ. Σταμούλην**, ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύοντα τὸν Ἐθνάρχην καὶ Πατριάρχην ἡμῶν καὶ τὸν ἀξιότιμον κ. **Γ. Κανελλόπουλον**, πρῶτον γραμματέα τῆς Ἑλλήν. Πρεσβείας, κατὰλλήλως ἀντιπροσωπεύοντα

τὸν κύριον Ἐπιτετραμμένον ἐνταῦθα τῆς Ἑλλάδος, διότι προφρόνως πάνυ ἐξεπλήρωσεν ἑκάτερος τὴν ἐντολήν αὐτοῦ, παρακαλεῖ δὲ θερμῶς νὰ διαβιβάσῃ εἰς τοὺς οὓς ἀντεπροσώπευσαν, ὅ,τι εἶδον καὶ ἤκουσαν.

Πρὸς τὴν δεσποινίδα **Νοεμὴν Α. Ζωηροῦ-Πασσᾶ**, τὴν πλήρη φίλτρον καὶ ἀνεξαντλήτου ἀγάπης πρὸς τὴν «**Προόδον**», τὴν ἔχουσαν καρδίαν ἐνοστικῶς κλίνουσαν πρὸς τὴν φιλάνθρωπιαν, τὸ Συμβούλιον, καίτοι ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφράσῃ διὰ λέξεων ὅ,τι αἰσθάνεται ἐπὶ τῇ προθύμῳ παρ' αὐτῆς συντάξει τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς ἡμέρας, ἐν τούτοις, καταφεύγον εἰς ταύτας, ὁμολογεῖ αὐτῇ μυρίας χάριτας καὶ ἐκφράζει εὐγνώμονας εὐχαριστίας.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις εὐγνωμόνως εὐχαριστεῖ τὴν Σεβαστὴν Κυβερνησίαν τοῦ Συνταγματικοῦ ἡμῶν Ἄνακτος, διότι πάντοτε συμβάλλει αὐτῇ εἰς τὴν ἀπόσκοπον λειτουργίαν τῆς Ἀδελφότητος καὶ εὐμενῶς ἀποδέχεται πᾶσαν αἴτησιν αὐτῆς, χρηῖσθαι τοῦ Κυβερνητικοῦ κύρους.

* * *

Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσε τὸ Συμβούλιον τῆς «**Προόδου**» κατὰ τὴν δωδεκάτην περίοδον αὐτῆς. Τὰ μέλη αὐτοῦ δὲν ἐχρησιμοποίησαν τὰ ἀξιώματα αὐτῶν οὔτε πρὸς χάριν, οὔτε πρὸς πάθη. Ἐν καὶ μόνον μέλημα κατὰ φρένα καὶ θυμὸν εἶχον, τὸ συμφέρον καὶ τὸ γόητρον τῆς «**Προόδου**». Ὑποκάρδιον πόθηον εἶχον ἢ ναῦς τῆς «**Προόδου**» νὰ εὐπλοήσῃ εἰς τὸ πόντιον κῆμα. Ἄν τὸ κατώρθωσαν, ἡμεῖς, ὡς κριταί, κρίνατε.

Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος, οὗτος ἀριδύλως ἐξωτερικεύει τὸ κοινωνικὸν τοῦ ἀνθρώπου συναίσθημα. Εἶναι φιλάνθρωπία προληπτικὴ. Τοῦτέστι δὲν ὑπηρετεῖ, δὲν προστατεύει τὸ ὄν, τὸ ὅποῖον εἰρίσκεται εἰς τὰς

δυσμίας τοῦ βίου, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὸ αὐτοῦ ἔχει πέλαιος πολυτάραχον, κινδυνῶδες, ἀβέβειον. Ἀπορρέοντος τοῦ σκοποῦ τῆς «**Προόδου**» ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι τὸ ἀληθές τοῦ ἀνθρώπου συμφέρον δὲν κεῖται ἐν τῇ ὕλικῇ ἐξαντλήσει τοῦ πλησίον καὶ τῇ ἀδυναμίᾳ τῆς θεοραπείας τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων αὐτοῦ χροῶν, ἀλλ' ἐν τῇ ἄν μιᾷ ἀπολύτῳ, ὅπωςδὴποτε ὅμως σχετικῇ εὐημερίᾳ του, ἡ Ἄδελφότης ἡμῶν ἐπιζητεῖ νὰ παράσῃ εἰς τὴν πτωχὴν νεότητα τῶν Ταταούλων ὅλα τὰ ἐφόδια, δι' ὧν ἐν τῷ μέλλοντι αὐτῇ δὲν θὰ αἰσθάνηται ἑαυτὴν κατωτέραν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ θὰ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ, ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς δυνάμεων στηριζομένη, εἰς τὰς ὕλικὰς αὐτῆς ἀνάγκας. Θέλει ἡ «**Πρόδος**» νὰ δημιουργήσῃ πολίτην ὕλικῶς ἀνεξάρτητον καὶ ὄχι ὑπόδουλον, διότι ὁ ὑπόδουλος δὲν δύναται νὰ ἔγῃ εὐρυτέραν συναίσθησιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ συνεπῶς διαυγεστέραν ἀντίληψιν τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων αὐτοῦ. Τὴν νεότητα τῶν Ταταούλων ὑπονομεῖ ἡ δυστυχία ἢ δυστυχία δὲ εἶναι ἐχθρὸς πλέον ἢ ἐπικίνδυνος. Τὸν ἐχθρὸν δὲ ἀκριβῶς τοῦτον θέλει νὰ κατανικήσῃ ἡ «**Πρόδος**», διότι ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις καταστρέφει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ἐξουδετεροῖ προτερήματα καὶ μαραίνει ἀρετάς.

Καὶ ταῦτα κατ' ἀρχὴν περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ἄδελφότητος. Ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα ἡ «**Πρόδος**» ὡς μέσον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς τοῦτου μεταχειρίζεται τὴν παιδείαν, διότι ἡ πενία, ἢ δυστυχία ὑπάρχει ἐκεῖ ἐνθα δὲν ὑπάρχει ἢ παιδεία ὁ διανοητικὸς καὶ ἠθικὸς φωτισμὸς τοῦ πτωχοῦ καὶ ἀπόρου ἐκδιώκει ἀπ' αὐτὸν τὰς στερήσεις καὶ κακονυχίας, τὰ βίαια καὶ τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὸν ἐπιτρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοὺς κόσμους τοῦ φωτός, τῆς προόδου, τοῦ πολιτισμοῦ, τὸν ἐπιτρέπει νὰ εὐημερήσῃ.

Ἄλλὰ παρ' ὅλα ταῦτα ἡ σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» ἐνέχει καὶ ἐθνικὴν χροιάν. Τὸ ἰδεῶδες τῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς διανοίας, ἡ διάπλασις τῆς καρδίας καὶ ἡ διαμόρφωσις τοῦ χαρακτῆρος. Τὴν πραγματοποίησιν δὲ τοῦ ἰδεώδους τοῦτου τῆς ἐκπαιδεύσεως ἡ «**Πρόδος**» ἐπιδιώκει εἰς τὴν θρησκείαν, τὴν γλώσσαν, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν πατέρων ἡμῶν. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον γλώσσα, θρησκεία καὶ ἔθιμα ἀποτελοῦσι τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν παλάδια, ὁ δὲ σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» ἐπ' αὐτῶν ἐδράζεται, δικαίῳ τῷ λόγῳ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οὗτος ἐνέχει καὶ χροιάν ἐθνικὴν. Ἄλλὰ καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτου. Ἐκ τοῦ ὅτι τὰ παρὰ τῆς «**Προόδου**» προστατευόμενα καὶ ἐκπαιδευόμενα τέκνα θὰ ἐκπροσωπεύωσιν ἐν τῷ μέλλοντι τὰς ἀρετάς, τὰ ἰδεώδη καὶ τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς θὰ ἀποτελέσωσι τὰ ζωτικὰ στελέχη τοῦ ἔθνους μας, τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτους διότι παρέχουσα ἡ Ἄδελφότης ὅλα τὰ μέσα, ἵνα φοιτήσῃ ὁ ὁμογενὴς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σχολήν, συντελεῖ εἰς τὸ νὰ περιορίσῃ τὴν ἀθροῦν προσφυγῆν τῶν ὁμογενῶν παίδων εἰς τὰς διαφόρους προπαρανδικὰς σχολὰς τῆς πόλεώς μας. Καὶ τοῦτο διότι πρὸ τῆς ἐκμαθήσεως παρὰ τοῦ ἑλληνοπαιδὸς ξένης γλώσσης, ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν νὰ ἐκμάθῃ πρῶτον τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γλώσσαν, νὰ ἀποκτήσῃ στερεὰς βάσεις ἐν τῇ θρησκείᾳ του, καθὼς ἄλλως, πλὴν ἄλλων σπουδαίων λόγων, θὰ ἔχομεν Ἕλληνας κατ' ὄνομα μόνον καὶ οὐχὶ κατὰ φρόνημα, Ἕλληνας ἀπταιστος ὁμιλοῦντας ξένην γλώσσαν, ἐνῶ εἰς τὴν μητρικὴν των δὲν θὰ δύνανται οὐδὲ δύο γραμμὰς νὰ χαράξουν.

Πρὸς τοῦτους ὅμως ἡ ἀποστολὴ τῆς «**Προόδου**» θανμασίως ἐξυπηρετεῖ καὶ μίαν οἰκογενειακὴν ἔλλειψιν. Εἰς ἄλλας χώρας ἢ μήτηρ τόσον καλῶς γνωρίζει τὰ μητρικὰ αὐτῆς καθηκόντα, οὔτως ὥστε ὅταν τὸ τέκνον τῆς μέλλει νὰ φοιτήσῃ

εις τὴν Σχολήν, ἔχει ἤδη περατώσει ἀρκετὸν μέρος τῆς δια-
παιδαγωγίσεως καὶ διαμορφώσεως αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ διότι
εις τὰς χώρας ταύτας προηγεῖται ἡ μήτηρ καὶ ἔπεται ὁ δι-
δάσκαλος. Εἰς αὐτὰς τὸ σχολεῖον εἶναι ἡ οἰκογενειακὴ ἐστία
εἰς εὐνυτέραν κλίμακα. Παρ' ἡμῖν ὅμως, ὡς ἐκ τῆς ἀτελοῦς
μορφώσεως τῆς γυναίκος καὶ ἄλλων λόγων οὐ τοῦ παρόν-
τος, ὁλως τοῦναντίον συμβαίνει. Παρ' ἡμῖν τὸ Σχολεῖον
θεωρεῖται τὸ βῆθρον τῆς ἀρχικῆς, τῆς πρώτης μορφώσεως
τοῦ παιδός· παρ' ἡμῖν τὰ πάντα ἀναμένονται ἀπὸ τῶν
διδασκάλων. Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἑξαίρεσις,
ἀλλ' αὐτὰ εἶναι σταγόνες ἐν ὠκεανῷ. Ὡς ἐκ τούτου καὶ ἐκ
τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁ σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» ἀποβλέπει
εἰς τὸ νὰ θεραπεύσῃ σὺν τῷ χρόνῳ μίαν πληγὴν, ἧς καὶ αἱ
διαστάσεις εἶναι φανεραὶ καὶ τὰ λυπηρὰ ἀποτελέσματα
γνωστά.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως ὅλων τούτων ἡ «**Προόδος**» ἐπιδιώκει
τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διανοητικῶν, ἠθικῶν καὶ θυμακῶν δυνά-
μεων τῆς ἀτόρου νεότητος τῶν Ταταούλων, διότι, ἐφ' ὅσον
ἄγνωστον καὶ ἄδηλον τὸ μέλλον ἐκάστου, ἴσως ἐν τῇ νεότητι
νὰ ὑπάρῃ πλάσμα ἐγκρύπτων μέγα καὶ ὑπέροχον πνεῦμα·
καρδίαν ἀδαμαντίνην· ἴσως αὐτὸ νὰ δυνηθῇ ἡμέραν τινὰ καὶ
τὴν πενίαν τῶν γονέων του ν' ἀποδιώξῃ καὶ τῆς πατρίδος
τὸ ιδεώδες πραγματώσῃ, ἀλλὰ πρὸς παντὸς καὶ τὴν κοινω-
νίαν σύμπασαν ἐξυληρετήσῃ. Ἄλλως δὲ ἡ «**Προόδος**» ἀφε-
τηρίαν εἰς τὸν τοιοῦτον αὐτῆς σκοπὸν ἔχει καὶ τὸ παρό-
δειγμα τοῦ **Κλεάνθους**, ὅστις ἐκλήθη καὶ **Φρεάνιλης**.

Τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τῆς «**Προόδου**» μέχρι τῆς δωδεκάτης
περιόδου αὐτῆς. Ἀπὸ σήμερον ὅμως, ὡς καὶ ὁ προλαλήσας
κ. Πρόεδρος ἐν ἐκτάσει ἀνέφερε, ὁ σκοπὸς τῆς Ἐδελφότητος
θὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐπαγγελμα-
τικῆς Σχολῆς μετ' ἐργοστασίου διὰ τὴν ἄπορον νεότητα τῶν
Ταταούλων.

Καὶ ἤδη, ὅτε μετὰ τοιαύτην κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν δρα-
σιν, ἡ «**Προόδος**» προστίθεται ὄχι μόνον νὰ συνεχίσῃ ταύ-
την, ἀλλὰ καὶ ἐπεκτείνῃ αὐτὴν πᾶς τις εὐελπίς καὶ αἰσιοδο-
ξῶν ἄς ταχθῇ παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐδελφότητος.

Ἦδη ὅτε ἡ «**Προόδος**», ἀποκτήσασα καὶ μελῶν ἱκανὸν
ἀριθμὸν καὶ ἐφόδια πλείω καὶ μείζω τῶν ὄσων ἐκέκτηντο οἱ
ἴδρυται αὐτῆς καὶ ἴδιον καθίδρυμα καὶ αἴγλης καὶ γοήτρου
περίλαμπρον πλαίσιον, πᾶς τις ἄς ἀγωνισθῇ ἐνθουσιωδῶς
οὐχὶ ὑπὲρ τῶν κεκτημένων τούτων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως
αὐτῶν, ἵνα ἡ ἡὸς τοῦ Ἑλληνόπαιδος ροδωδάκτυλος καταστῇ
τὸ μέλλον αὐτοῦ χρυσουγὴς καὶ εὐδαιμον, εἰς δὲ τοῦ ὀρίζον-
τα τῶν Ταταούλων μαρμαίρη μετ' αἴγλης ὁ ἀστήρ τῆς
«**Προόδου**».

Ἡ «**Προόδος**» δεξιῶς κυλίσασα τὸν Σισύφειον λίθον
κατόρθωσε ν' ἀποκτήσῃ τὴν καλιὰν ταύτην, τὸ καθίδρυμα
τοῦτο, δὲν πρέπει λοιπὸν ἡ ἐλπίς, ἡ συνοδὸς τοῦ ἀνθρώπου,
νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ, ἀλλὰ μετ' ἐλπίδος καὶ ἰσχυρᾶς θελήσεως
καὶ ἀμεταπτώτου ἐπιμονῆς νὰ ἐργασθῶμεν πάντες, ὅπως τὸ
καθίδρυμα τοῦτο καὶ τελείως ἀποπερατωθῇ καὶ ἀπαλλαγῇ
παντὸς βάρους.

Ἡ «**Προόδος**» ἐπικαλεῖται τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν συ-
ναντίληψιν παντὸς καὶ πάσης, ἰδίᾳ ὅμως τὴν ὑλικὴν, ὄχι
διότι ὁ παρ' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς εἶναι τὸ χρεῖμα,
ἀλλὰ διότι τοῦτο εἶναι τὸ μέσον τοῦ ἐκτελεστέου σκοποῦ αὐτῆς.

Ἡ «**Προόδος**» ποιεῖται ἐκκλησιν εἰς τὰ γενναῖα ὀρμέ-
φντα πάσης καρδίας καὶ κολακεύεται νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι θὰ τύχῃ
τῆς ἀρωγῆς φύσεων εὐγενῶν, διότι τὸ ἔργον αὐτῆς εἶναι καὶ
ὑψίστης ἐθνικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀφορᾷ τὴν ἰραγμάτωσιν
τοῦ ὑψηλοτέρου ιδεώδους, εἰς ὃ δύναται ν' ἀτενίσῃ οἰαδή-
ποτε φυλῇ.

Πάντες ποθοῦμεν σφόδρα τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ιδεώδους

τούτου, ἀλλὰ παραδόξως πάντες ὀκνοῦμεν εἰς τὴν κατὰ δύναμιν συμβολὴν πρὸς τὴν πραγματώσιν ταύτην.

Ἡ τοιαύτη ἀντίληψις εἶναι λίαν σφαλῆρά. Ὡς ἐκ τούτου ὀλίγοι εἶναι οἱ ἀτρόμητοι ἐκκληρωταὶ τοῦ καθήκοντος, οἱ εὐορκοὶ τῆς ἰδέας στρατιῶται καὶ οἱ γνωρίζοντες ὅτι δὲν ὑπάρχει πραγματώσις ἰδεώδους ἄνευ ἀτρυτῶν κόπων, βαρυτάτων μόχθων καὶ πολλῶν θυσιῶν, ὡς δὲν ὑπάρχει ῥόδον ἄνευ ἀκανθῶν.

Ἡ «**Πρόδος**» ἠγωνίσθη μέχρι σήμερον ἐνδόξως. Τὸν ἐνδοξον ἀγῶνα τῆς θᾶ τὸν ἐξακολούθησεν. Ὁ θέλων καὶ ὁ δυνάμενος ἄς κατέβη μετ' αὐτῆς εἰς τὴν παλαιστραν. Ὁ μὴ δυνάμενος δὲ ἄς παρακολούθησεν τὴν Ἀδελφότητα με εὖνουν ὄμμα καὶ ἄς παραχωρήσῃ εἰς αὐτὴν μίαν πτυχήν τῆς καρδίας του, ἵνα ἀρύηται ἐξ αὐτῆς σθένος καὶ σφριγὸς ἢ «**Πρόδος**» κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς τῶν Ταταούλων νεότητος καὶ τῆς εὐποίας, ἣν ὡς ἔμβλημα καὶ προγόνον παράδοσιν ἀπεδέχθη.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ὑπὸ τοῦ κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΙΚΟΥΡΑ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΟΥ ΛΙΘΟΥ

Τῆς 30 Μαΐου 1910

Εἶνε ἀδιαφιλονείκητος ἀλήθεια ὅτι αἱ Ἰδέαι, αἵτινες κατὰ καιροὺς ἀνέλαμψαν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ καὶ αἵτινες μεταδοθεῖσαι ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον, ὑποστᾶσαι διὰ τοῦ χρόνου τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν κατέλιξαν, εἴτε ἡρέμα καὶ βραδέως, εἴτε διὰ γεγονότων συγκλονησάντων ἔθνη καὶ δονησάντων κοινωνίας, εἰς ἐπιβολὴν τοῦ θριάμβου των, δὲν ἦσαν τυχαῖον τι πνευματικὸν ἀπαίγασμα, ἀλλ' ἦσαν φυσικὴ ἀπόρροια τῶν ἀναλλοιώτων ἐκείνων νόμων, καθ' οὓς ἐξελίσσεται ἢ πρόδος τῆς ἀνθρωπότητος, ἦσαν **ἀνάγκη** τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἢ ἔμφυτος τῷ ἀνθρώπῳ τάσις πρὸς διηνεκὴ τελειοποίησιν ἐδημιούργησε καὶ ἐπέβαλεν, ἦσαν ἢ ἔκρηξις βραδείας ζυμώσεως συντελεσθεῖσης ἐν τῷ πνεύματι τῶν λαῶν. Οἱ Ἑβραῖοι, θέλω νὰ εἶπω, δὲν θᾶ ὑπετάσσοντο εἰς τὰ κελύσματα τοῦ Μωϋσέως, ἐὰν ἡ ἰδέα τῆς ἀπαλλαγῆς των ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῶν Αἰγυπτίων δὲν καθίστατο σὺν τῷ χρόνῳ ἀνάγκη ἀπαραίτητος. Οἱ Κρητες, οἱ Σπαρτιάται, οἱ Ἀθηναῖοι δὲν θ' ἀπεδέχοντο τοὺς νόμους τοῦ Μίνως, τοῦ Λυκούργου, τοῦ Σόλωνος, ἐὰν δὲν συνησθάνοντο τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ νομοθεσίαν κάλλιον προσαρμοζομένην πρὸς τὰς κοινωνικὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης

συνθήκας. Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν θ' ἀνήγειρον βωμὸν εἰς τὸν Ἄγνωστον Θεόν, ἐὰν ἡ θρησκεία τὴν ὁποῖαν ἐπρέσβευον δὲν ἄφινε κενὸν εἰς τὸ προηγμένον αὐτῶν πνεῦμα. Ἐκ παρ' αὐτοῦ πρὸς ταῦτα ἐπιτρομέματέ μοι νὰ εἶπω ὅτι καὶ ἡ Ἀδελφότης «Πρόσδος» δὲν θὰ ἴδρυνε Ἰερὸν οὕτως εἰπεῖν εἰς τὴν Ἐργάνην Ἀθηναῖν, ἐὰν δὲν ὀρίμαζε καὶ παρὰ τοῖς μέλεσιν αὐτῆς ἡ κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ πλείστον διατυπωθεῖσα καὶ ὡς ἀνάγκη χαρακτηρισθεῖσα Ἰδέα, ὅτι ἡ φιλανθρωπία δέον νὰ ἐνασκήται ὑπὸ πνεῦμα ἄλλοτὸν πῶς ἐκεῖνου, ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον διέπει σήμερον τὴν παρ' ἡμῖν φιλανθρωπικὴν κίνησιν καὶ δραῖσιν.

Τὸ ζήτημα τῆς εὐποίας θεωρῶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον ἡμῶν, ἀφ' οὗ ἡ φιλανθρωπία σπουδαίαν παρέχει συμβολὴν εἰς τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν εὐημερίαν καὶ πρόοδον καὶ τὰ πλείστα τῶν παρ' ἡμῖν Σωματείων τὴν χριστιανικὴν ταύτην ἀρετὴν ὡς σκοπὸν ἔχουσι καὶ περὶ ταύτην ἡ δραῖς αὐτῶν ὡς περὶ ἄξονα στρέφεται. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἴμεθα μόνον Χριστιανοὶ ἀλλ' ἀνήκομεν συνάμα καὶ εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ ὑπέροχον ἐκείνην φυλὴν δι' ἧς ἐδοξάσθη ὁ θεμελιωτὴς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἐπειδὴ Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς εἶνε δυνάμεις ἀλληλένδετοι, διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανιστοὺς ἅμα καὶ Ἑλληνας, ἵνα ρυθμίσωμεν τὴν φιλανθρωπικὴν ἡμῶν δραῖσιν ἐν ἀρμονίᾳ καὶ πρὸς τὸν χαρακτήρα ἡμῶν καὶ πρὸς τὰς κληροδοτηθείσας ἡμῖν παραδόσεις καὶ πρὸς τὰς ἐκπολιτιστικὰς ἡμῶν βλέψεις ἀπὸ τοιαύτης δ' ἀπόψεως θὰ πραγματευθῶ ἐν πάσῃ συντομίᾳ τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας μου. Θὰ παρακαλέσω μόνον ὑμᾶς, ἐρίτιμοι καὶ εὐγενεῖς κυρίαί καὶ κύριοι, ὅπως μοι παρᾶσχητε ἀμέριστον τὴν εὐμενῆ ὑμῶν ἀκρόασιν καὶ ἀκεραίαν τὴν ἐπιεικῆ σας κρίσιν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐὰν ἀπεδέχθην δυσχερὲς δι' ἐμὲ ἔργον δὲν τὸ ἔπραξα ἀταπατόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι παρέχω εἰς τὸ ἀκροατήριόν

μου ἐντροφίημα πνευματικὸν δυνάμενον νὰ ψυχαγωγῆσῃ αὐτό, ἀλλ' ἐνθαρσῶς παρηλθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο, διότι διαφλέγομαι ὑπὸ τοῦ ζωηροῦ πόθου ὅπως, θίγων ζήτημα ἐπίκαιρον καὶ ἐνδιαφέρον, διατυπῶν δὲ καὶ γνώμης τῶν ὁποίων δὲν διεκδικῶ τὴν πατρότητα, ἀφοῦ πολλάκις καὶ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν, αἵτινες ὅμως πάντοτε ὁσάκις ἠκούσθησαν ἐξένισάν τινες καὶ ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς τολμηραί, δώσω ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐπαίοντας, εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν περὶ τὰ κοινωνιολογικὰ ἀσχολουμένους, ἵνα συζητήσωσι τὸ ζήτημα ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ εὐρύτητι. Ἐκ τῆς συζητήσεως θὰ προκύψῃ ἡ ἀλήθεια καὶ ταύτην ἠδελφωμένοι ὅλοι θ' ἀκολουθήσωμεν. Δὲν ἀρνούμαι ὅτι χαρακτηριστικὸν ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων εἶνε νὰ διστάμεθα ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον κατὰ τὰς γνώμης ἀλλ' ἐνθαρρυντικὸν ἐξ ἄλλου καὶ παρήγορον διὰ τὸ ἡμέτερον Ἔθνος εἶνε ὅτι συμπίπτομεν ὅλοι εἰς τοὺς πόθους, συνταυτιζόμεθα εἰς τὰ ἰδανικά, οἱ ἴδιοι παλμοὶ δονοῦσι τὰς καρδίας ἡμῶν, τὰ αὐτὰ ὄνειρα βαυκαλίζουσιν ἡμᾶς, πρὸς τὰ πάτρια ἀτενίζοντες πάντοτε, ἔχομεν ὅλοι ὡς δόγμα τὸ τοῦ Πλάτωνος «οὐδενὶ ἄλλῳ πεισόμεθα, ἐὰν νοῦν ἔχωμεν, οὐδὲ χρῆσόμεθα ἀλλ' ἢ τῷ πατρίῳ» καὶ ἔθνος, κοινότητες, σωματεῖα, άτομα, ὅλοι νοσταλγοὶ τῆς πατρίδος εὐκλείας, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θωπεύομεν ἐλπίδα, εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν κατατείνωμεν σκοπὸν, πῶς δηλονότι ἀπὸ ἐκπολιτιστικῆς ἀπόψεως θὰ προσεγγίσωμεν βαθμιαίως πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ὑπερηφάνως φέρομεν!

* * *

Ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ πρὸς ταύτην συμφυῆς εὐποία δὲν εἶνε ἀρετὴ ἐπίκτητος, ἀλλ' εἶνε ἀπόρροια τοῦ ἐμφύτου παντὶ ἀνθρώπῳ αἰσθημάτων τῆς ἀγάπης. Ὡς συμβολίζουσα δὲ τὴν ἀλληλεγγύην τῶν ἀτόμων ἀποβλέπει εἰς τὴν παροχήν

τῶν μέσων, ἅτινα συντελοῦντα εἰς ἐπίτευξιν ἰσορροπίας ἐν τῇ κοινωνικῇ εὐημερίᾳ ἐξασφαλίζουσι τὴν ἀπρόσκοπτον ἐξελίξιν τῆς προόδου τῶν λαῶν. Ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἀνασκοποῦντες τὸν βίον καὶ τὴν καθόλου δρασίν τῶν ἀθανάτων ἡμῶν προγόνων δυνάμεθα ἀδιστακτως νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἡ φιλανθρωπία δὲν ἦτο ξένη πρὸς αὐτοὺς. Οὕτως αὐτὰ τὰ δεῖπνα τῆς Ἐκάτης ἦσαν κατὰ τινα γνώμην θεσμὸς ἀποβλέπων μᾶλλον τὴν παροχὴν τροφῆς τοῖς πενομένοις· ὁ συνδυασμὸς οὗτος μάλιστα τῆς εὐποιίας μετὰ τῆς λατρείας, ἢ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς αὐτῆς εὐεργεσία ἀπέβλεπε, λέγουσιν, εἰς τὸ νὰ τηρηθῆ ἄθικτον καὶ ἀδιάφθορον τὸ φύσει ὑπερήφανον τοῦ χαρακτήρος τοῦ Ἑλλήνος. Τὰ οὐχὶ μόνον παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, ἀλλ' ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος ἐπίδοσιν μεγάλῃν λαβόντα συσσίτια, ἢ συνδιαίτησις αὐτῆς πλουσίῳν μετὰ πτωχῶν, τῶν πρώτων εἴτε συμπληρούτων εἴτε καὶ ἐξ ὀλοκλήρου καταβαλλόντων τὴν μερίδα τῶν μὴ ἐχόντων ἐκ τῶν δευτέρων, τεκμηριοῦσιν ὅτι αἴσθημα ἀλληλοβοηθείας ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἰσότητος διέπνεεν αὐτοὺς. Ἡ παροιμιώδης τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοξενία εἰς τὴν ὁποίαν τηλικαύτη ἀπεδίδοτο σημασία, ὥστε οἱ ξένοι νὰ θεωρῶνται ὡς διατελοῦντες ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὑπάτου τῶν Θεῶν, τοῦ Διός, ὅστις καὶ διὰ τοῦτο Ξένιος ἀπεκαλεῖτο, εὐγλώττως μαρτυρεῖ καὶ αὐτῆς τὰ φιλάνθρωπα αὐτῶν αἰσθήματα καὶ τὴν εὐρύτεραν ἀντίληψιν, τὴν ὁποίαν εἶχον περὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἀτόμων.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον αἰρόμενον ὑπεράνω τῆς ὕλικῆς ἀντιλήψεως ἐξαιρεῖ τὴν δρασίν τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος ὡς κατ' ἐξοχὴν φιλάνθρωπον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δύναται νὰ χαρακτηρησθῆ ὡς ἐξιδανικεῖσις τῆς φιλανθρωπίας, εἶνε τὸ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον οἷτος ἐπεχείρησε, μεταδώσας καὶ εἰς ἄλλους λαοὺς τὰ κτηθέντα πνευματικὰ ἀγαθὰ καὶ δὴ τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας, ἥτις εἶνε ἡ βῆσις τῆς προόδου καὶ

τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐξ ἧς ἀπορρέουσι πάντα τὰ στοιχεῖα, τὰ ἐξασφαλίζοντα εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ εὖ ζῆν.

Καὶ ἄλλοι λαοὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀρχίσαντες ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸν στάδιον αὐτῶν διὰ τοῦ ἐμπορίου ἐφθασαν εἰς ἀκμὴν, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργετήματα, οἷα ὁ ἑλληνικός. Οἱ Βαβυλώνιοι ἐπὶ παραδείγματι, ὁ πρῶτος διὰ τοῦ ἐμπορίου ἀκμάσας λαός, ἀντὶ τὸν κτηθέντα πλοῦτον νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς ἀφετηρίαν ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς προαγωγῆς, ἐρρίφθησαν ἀκάθικτοι εἰς τὰς ἐφημέρους ὕλικὰς ἀπολαύσεις, ἐκλίσθησαν εἰς τὸν βόρβορον τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπνίγησαν ἐντὸς τῶν ὀργίων των! Οἱ Φοίνικες, γενόμενοι κύριοι τοῦ ἐμπορίου τῆς Μεσογείου πολὺ πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος τὸ στάδιον αὐτοῦ ἐπέτελεσαν μὲν προόδους ἐν τῷ πολιτισμῷ, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἰδιοτελοῦς καὶ ἐγωῖστικῆς ἀγόμειοι ἐλάχιστα εὐεργέτησαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ μόνον οἱ Ἕλληνες οἱ ἐλθόντες εἰς συνάφειαν μετ' αὐτῶν ἐκαρπώθησαν ὠφελείας. Ζωηρὰν πρὸς τούτοις ἀντίθεσιν ἀποτελοῦσιν οἱ ἀθάνατοι ἡμῶν πρόγονοι, οἵτινες γενόμενοι φορεῖς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἀπόστολοι τῶν μεγάλων ἰδεῶν, μεταλαμβάνουσιν τὰ φῶτα τῆς παιδείας καὶ καταστήσαντες καὶ ἄλλους λαοὺς κοινωνοὺς τῆς πνευματικῆς αὐτῶν προόδου ὑπῆρξαν εὐεργεταὶ ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ περίπυστον ἐκεῖνο «πᾶς μὴ Ἕλλην βάρβαρος», ὅπερ ἐρμηνεύεται: «βάρβαρος εἶναι ὁ ἀγευστος ἑλληνικῆς παιδείας», ὑπῆρξε τὸ ζῶπυρον, ὅπερ διεθέρμανε τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτῶν ὁρμήν, ἐγένετο τὸ σύμβολον τοῦ ἐξανθρωπιστικῆς αὐτῶν ἀγῶνος, φιλανθρωποτέρα τοῦ ὁποίου προᾶξις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Δι' ὃ καὶ σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος φόρον εὐγνωμοσύνης ἀποτίνει πρὸς τοὺς μεγάλους αὐτοὺς φιλανθρώπους, τοὺς εὐεργετας συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος, οἵτινες ἀπέβλεψαν εἰς τὴν θετικὴν φιλανθρωπίαν, τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ πνεύματος καὶ οὐχὶ τῆς

ύλης. Ἄξιον ἰδίᾳ παρατηρήσεως τυγχάνει ὅτι οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου πλοῦτου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν δαπανῶντες ἀπέβλεπον οὐχὶ εἰς τὴν παροχὴν ἐφημέρου ὑλικῆς βοήθειας, ἀλλ' εἰς ἐπιδαψίλευσιν εὐεργετημάτων πνευματικῶν, ἐξασφαλιζόντων τῷ ἀνθρώπῳ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ, τὴν διαρκῆ αὐτοῦ τελειοποίησιν. Τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ ἡ πολιτεία τοῦ δαυμονίου ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ Περικλέους, ὅστις ἀναγνωρίζων τὴν μορφωτικὴν καὶ ἠθιπλαστικὴν τοῦ θεάτρου ἐπίδρασιν καὶ ὡς ἀληθῆς φιλόανθρωπος θέλων ἵνα καὶ οἱ πτωχοὶ μὴ στερηθῶσι τῶν ἐξ αὐτοῦ ὠφελημάτων, διέθετεν ὑπὲρ αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου ἑτησίως 25—30 ταλάντων, τὰ λεγόμενα **θεωρικά**, παρέχουσά οὕτω εἰς τοὺς πτωχοὺς εὐεργεσίαν ἀσυγκρίτως ὑπερέτερα καὶ προτιμότεραν πάσης ὑλικῆς βοήθειας. Ἀντιθέτως δὲ πρὸς τὰ ἡμέτερα γηροκομεῖα, ἐν οἷς μετὰ τῶν ὄντως ἀξίω πάσης ὑποστηρίξεως περισυνελέξαμεν καὶ διατρέφομεν διὰ χρημάτων ἐθνικῶν καὶ καταντήματα καὶ ἐρεῖλια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρεωκοπησάσης νεότητος, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι διέτρεφον ἐν τῷ Περυανείῳ δημοσίᾳ δαπάνῃ μόνον τοὺς μεγάλας ὑπηρεσίας παρασχόντας εἰς τὴν Πατρίδα τιμῆς ἕνεκεν, ὑπεκκαίοντες οὕτω τὸν ζῆλον πρὸς τὰ καλὰ καὶ οὐχὶ τὴν ῥοπήν πρὸς τὸ «dolce far niente».

Τοιαύτην φιλόανθρωπιαν, φιλόανθρωπιαν λελογισμένην καὶ σκόπιμον, τείνουσαν εἰς ἓνα ὑψηλὸν σκοπὸν, ἐνήσκουν οἱ ἀθάνατοι ἡμῶν πρόγονοι! ἡμεῖς δέ;

* * *

Ἡμεῖς εἴλωτες τοῦ «κάμε τὸ καλὸ καὶ εἴξ' το ᾧ τὸ γαλόν» τοῦ ὁποῖου καὶ ἐρμηνεύομεν . . . διδε ἀβασανίστως καὶ ἀνεξέλεγκτως, αἰχμαλώτοι τοῦ γραμμᾶτος καὶ οὐχὶ τοῦ πνεύματος τῶν ὑψηλῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀρχῶν, θύματα ἐώλων

ἰδεῶν, τὰς ὁποίας κακόζηλος συνήθεια καθιέρωσεν, ἀγωνιζόμεθα ἀγῶνα Σισύφου καὶ τρέχομεν κατόπιν μιᾶς σκιᾶς, τὴν ὁποίαν ἐκλαμβάνομεν ὡς κοινωνικὴν εὐημερίαν. Ὁμοιάζομεν πρὸς ἵππον προσδεδεμένον εἰς τύπανον φρέατος καὶ φέροντα ἐπίδεσμον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, σύρομεν δ' ἀγογγύστως τὸ βάρος τοῦ ἀγῶνός μας νομίζοντες ὅτι βαίνομεν πρὸς τὰ ἔμπρός, ἐνῶ πραγματικῶς διαγράφομεν φαῦλον κύκλον. Καὶ ἂν οὐχὶ ἐκ κακῆς προθέσεως πάντως ὅμως ἐκ κακῶς ἐννοουμένης χριστιανικῆς φιλευσπλαγγχίας ἐδημιουργήσαμεν τάξιν ἀνθρώπων ἀπομυζόντων ὡς παράσιτα τὴν ἐθνικὴν μας ἰκμάδα. Διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν χειρῶν ἐχαλεύσαμεν τὰς πέδας τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν στασιμότητος, τὸ δὲ χεῖριστον διεστρεβλώσαμεν καὶ ἐνοθεύσαμεν τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἑλλήνος καὶ οὕτως εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ ἀλγεινοῦ θεάματος νὰ βλέπομεν πτώσσοντας, δειλοὺς, συνεσταλμένους καὶ ἐκλιπαροῦντας μικρὰν βοήθειαν τοὺς ἀπογόνους ἐνὸς Λεωνίδου, ἐνὸς Θεμιστοκλέους, ἐνὸς Ἐπαμεινώνδου, ἐνὸς Φωκίωνος! Μὴ δὲν προὑβλήθη πολλὰκις τὸ ἐρώτημα: πρὸς τί αὐτὰ τὰ κατ' εὐφημισμὸν μόνον ἔλεη, τὸ τεμάχιον τοῦ κρέατος, ἢ ὀκα τῶν ξυλανθράκων, τὰ ὀλίγα κερμάτια τὰ διδόμενα κατ' ἀραιὰ διαλείμματα; Μὴ δὲν ἐλέχθη ὅτι ἡ ἐφήμερος αὕτη βοήθεια εἶνε πικρὰ εἰρωνεία, χλεύη τὴν ὁποίαν εἴπομεν κατὰ πρόσωπον τοῦ λαμβάνοντος, ἀφοῦ εἰς οὐδὲν ἄλλο συνελοῦσιν ἢ νὰ καταστήσωσι τὴν ἐπαύριον ἀκόμη ἀγριώτερον τὸ φάσμα τῆς πείνης, τοῦ ρίγους, τῶν στερήσεων; Μὴ δὲν διημφισβητήθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἐκθετοκομειῶν, ὅταν ὁ ὑπὲρ αὐτῶν ζῆλος ἡμῶν τάχιστα ἐξατιμίζηται, ὅταν δὲν συνελίζομεν διὰ σοβαρᾶς μερίμνης καὶ συστηματικῶν μέτρων τὴν ἄλλως ἀξέπαινον ἡμῶν πρόνοιαν καὶ δὲν φροντίζομεν νὰ καταστήσωμεν ἐργατικούς καὶ χρηστοὺς πολίτας τὰ ταλαίπωρα ἐκεῖνα πλάσματα, τὰ ὁποῖα σκληρότης καὶ ἀστοργία ἔρριψαν εἰς τὸν δρόμον μας; Μὴ δὲν ἐτονίσθη ὅτι ἐὰν συ-

στηματοποιήσωμεν τὴν ἐν ταῖς σχολαῖς διδασκαλίαν τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐὰν πρὸς τούτοις διδάξωμεν καὶ τὸν λαὸν αὐτῶν στοιχειὰ ὑγιεινῆς, κανόνας τινὰς διαίτης, τὸν τρόπον τῆς προφυλάξεως ἀπὸ τῶν μεταδοτικῶν ἀσθενειῶν, θὰ ὀφελήσωμεν ὑπὸ ἔποψιν ἀποτελεσμάτων τὴν κοινωνίαν περισσότερον καὶ θετικώτερον ἴσως ἢ τὰ εὐρύπυλα καὶ καλλιμάραρα φθισιατρεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα συνεσωρεύσαμεν τὴν προγεγραμμένην ζωὴν καὶ προσφέρομεν ἑκατόμβας ἐθνικοῦ χηρύματος εἰς τὸν βωμὸν τοῦ . . . θανάτου; Μὴ δὲν ὑπάρχουσι οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι εἶνε λογικώτερον καὶ μυριάκις προτιμότερον, ἀντὶ τῶν πελωρίων γηροκομείων ἢ πτωχοκομείων καὶ τῶν ὁμοίας φύσεως ἰδρυμάτων ν' ἀνεγείρωμεν πρὸς τοῖς σχολαίσι καὶ ἀπέραντα ἐργαστήρια, κηρύττοντες δὲ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἐργασίας καὶ καλοῦντες ἐκείνους τοὺς ὁποίους ὀνομάζομεν ἀποκλήρους τῆς τύχης νὰ εἰπωμεν αὐτοῖς «δεῦτε γινώτε τοῦ μυστηρίου τῆς ἐργασίας τὴν δύναμιν;» «Ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοι τ' ἀφνειοὶ τε καὶ ἐργαζόμενοι πολλοὶ φίλτεροι ἀθανάτοισι» ἔλεγεν ὁ Ἡσίοδος θέλων νὰ δείξῃ τὴν θεῖαν τῆς ἐργασίας καταγωγὴν. Ὁ δὲ μέγας τῆς ἀρχαῖου φιλόσοφος Σωκράτης ἀφοῦ πειθαναγκάζει τὸν Ἀρίσταρχον, ἐν ἀμνηχανίᾳ εὐρισκόμενον περὶ τοῦ πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ διαθρέψῃ τοσαύτας συγγενεῖς γυναῖκας συσσωρευθείσας ἐν τῷ οἴκῳ του, ἀφοῦ, λέγω, πειθαναγκάζει αὐτὸν νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ ἐργάζεσθαι οὐδόλως εἶνε, ὡς αὐτὸς ἐφρόνει, δουλοπρεπὲς καὶ ὅτι αἱ συγγενεῖς αὐτοῦ οὐδόλως ἔξεντελίζονται ἐὰν ἐξασκήσωσι χάριν πορισμοῦ τῶν ἐπιτηδείων τὰ ἐπαγγέλματα τὰ ὁποῖα ἔμαθον, ἐπάγεται· «Δὲν εἰσεύρεις ὅτι ἀπὸ μόνης τῆς ἀφιτιλοποιίας ὁ Ναυσικίδης ὄχι μόνον τὸν ἑαυτὸν του καὶ τοὺς οἰκέτας τρέφει ἀλλὰ καὶ χοίρους πολλοὺς καὶ βοῦς καὶ κερδίζει τόσα ὥστε καὶ εἰς τὴν πόλιν νὰ παρέχῃ ἕξ ἰδίων πολλὰς ὑπηρεσίας; ἀπὸ δὲ τῆς ἀρτοποιίας ὁ Κίρρηος τὴν τε οἰκίαν πᾶσαν διατρέφει καὶ δαψιλῶς ἕξ; Δη-

μέας δ' ὁ Κοῦλυτεὺς ἀπὸ γλαυδοουργίας Μένων δ' ἀπὸ γλανιδιοποιίας, Μεγαρέων δ' οἱ πλείστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας διατρέφονται;» Ἐκρίνα σκόπιμον ν' ἀναφέρω τὴν περικοπὴν ταύτην, διότι καὶ σήμερον ἔχομεν τύπους οὐκ ὀλίγους θεωροῦντας τὴν ἐργασίαν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ παρορημένον αὐτῶν μεγαλεῖν μὴ εὐρίσκοντας ὅμως οὐδόλως ἐξευτελιστικὸν τὸ νὰ ἐξαρτῶσι τὴν συντήρησίν των ἀπὸ μερικά συστατικά γοαμμάτια, τύπους οἵτινες ἀπεχθάνονται τὴν ἀπειριτον βλοῦζαν τοῦ ἐντίμου ἐργάτου ἢ βιοπαλαιστοῦ καὶ προτιμῶσι νὰ εἶνε ἐπαῖται μὲ ρεδιγκόταν καὶ μὲ χειρόκτια!

Ἐὰν ἀνέφερα τὰνωτέρω παραδείγματα δὲν τὸ ἔπραξα προτείνων ὅπως καταργήσωμεν καὶ γηροκομεία καὶ πτωχοκομεία καὶ τὰ τούτοις παραλήσια. Θέλω ἀπλῶς νὰ τονίσω ὅτι εἶνε κάλλιον νὰ εἴμεθα Προμηθεῖς καὶ ὄχι Ἐπιμηθεῖς, ὅπως δὲ εἶνε **δύσγγνωστος ἀναχρονισμὸς** κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ προηγμένου πολιτισμοῦ τὸ νὰ ρίψωμεν ὡς ἄλλοι Σπαρτιάται εἰς τὸν Καιάδαν πᾶν τὸ ἐπιπροσθῶν εἰς τὴν πρόοδον ἡμῶν πρὸσοκομμα, οὕτως εἶνε καὶ ἐγκλημα ἐὰν μὴ γινόμενοι Προμηθεῖς προπαρασκευάσωμεν τὴν βαθμιαίαν κατάργησιν παντὸς ὅπερ ἀνοφελῶς καὶ ἀσκόπως ἐκμυζᾷ ἐθνικὸν χρῆμα! Ἐνίε καιρὸς ν' ἀρθῶμεν ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τῆς πεζότητος εἰς τὸ ὁποῖον δεισιδαίμων στερεοτυπία καὶ ἔνοχος ἀδιαφορία κρατεῖ ἡμᾶς καθηλωμένους! Εἶνε καιρὸς νὰ δώσωμεν εἰς τὴν φιλανθρωπίαν ἡμῶν ἄλλην κατεύθυνσιν καὶ ἀπὸ τυφλῆς καὶ ἀλόγου νὰ καταστήσωμεν αὐτὴν λελογισμένην καὶ σκόπιμον! Ἄλλως εἶνε προτιμότερον νὰ ρίψωμεν τὴν φιλανθρωπίαν εἰς λήθην ἢ νὰ καταστήσωμεν τὴν ὑψίστην ταύτην ἀρετὴν τροφοδότιν τῆς κακίας! Ὅτι δὲ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐνασκοῦμεν τὴν φιλανθρωπίαν δὲν εἶνε καὶ ὁ ἐνδεδειγμένος μαρτυροῦσι τὰ ἀρνητικὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα· ἢ φάλαγξ τῶν πενομένων ἀντὶ σὺν τῷ χρόνῳ ν' ἀραιῶται, πυκνοῦται ὀσημέραι καὶ ἡ κα-

κοδαμιονία αὐξάνει καὶ πολλαπλασιάζεται κατ' εὐθὺν μάστα λόγον τῆς περὶ τὸ εὐποιεῖν κατοχύρωσιν ἡμῶν ψυχώσεως.

Φρονεῖτε πράγματι ὅτι διὰ τῆς φιλανθρωπίας μας θὰ καταργήσωμεν τὴν ἑπαιτείαν; «Ἡ ἑπαιτεία, ἔλεγεν ὁ πολὺς Mirabeau, ὑφίσταται παρὰ τε τοῖς πτωχοῖς ἔθνεσι καὶ παρὰ τοῖς πλουσίοις· δὲν πρέπει ἐπομένως ν' ἀναζητῶμεν τὰ πραγματικά αὐτῆς αἷτια εἰς τὸ ἄνισον τῶν περιουσιῶν. Τὰ αἷτια αὐτῆς ἔγκεινται κυρίως ἐν τῇ ἁλλείψει προνοίας διὰ τὸ μέλλον, ἐν τῇ διαφθορᾷ τῶν ἠθῶν καὶ ἐν τῇ μὴ ἀναπλῶρουμένη καταναλώσει, ἣτις θὰ μετέβαλλε καὶ αὐτὰς τὰς χώρας εἰς ἐρήμους, εἰάν ἡ φύσις δὲν ἐδείκνυτο σφοδρότερα τοῦ ἀνθρώπου». Πᾶσαν ὄθεν τὴν μέριμναν ἡμῶν ἄς ἀφιερῶσωμεν εἰς τὸ νὰ ἄρωμεν τὰ αἷτια τὰ παρακλύοντα τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν εὐημερίαν καὶ πρόοδον καὶ πάντα λογισμὸν ἡμῶν ἄς συγκεντρώσωμεν περὶ τὴν ἐξέυρεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν μέσων, δι' ὧν θὰ πατάξωμεν τοὺς προεκτεθέντας ἐχθροὺς τῆς ἡμετέρας προαγωγῆς. Πρὸς τοῦτο δὲν ἔχομεν ἢ ν' ἀποβλέψωμεν πρὸς τὰ νεώτερα ἐκεῖνα ἔθνη, ἅτινα ἀνεληθόντα μὲ καταπλήσισσαν ταχύτητα τὰς βαθμίδας τῆς κοινωνικῆς προόδου κατέστησαν ἐπιζήλια διὰ τὴν ἀκμὴν αὐτῶν καὶ εὐρωστίαν. Ἐὰν διεξέλθωμεν τὸν βίον τῶν καὶ μελετήσωμεν τὸν ὄργανισμὸν τῶν, θέλομεν διαπιστώσει ὅτι δύο κυρίως εἶνε οἱ παράγοντες τῆς προόδου καὶ εὐημερίας τῶν κοινωνιῶν, ἡ **μόρφωσις** καὶ ἡ **ἐργασία**, ἐφ' ὧν καὶ ἡμεῖς καὶ λόγῳ χαρακτηρὸς καὶ λόγῳ παραδόσεων καὶ λόγῳ βλέψεων δέον νὰ θεμελιώσωμεν τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν ἀνοσβίωσιν. Μόρφωσις καὶ ἐργασία εἶνε παράγοντες ἀναποσπᾶστος πρὸς ἀλλήλους συνδεδεμένοι. Μὴ καὶ ἡ ἐργασία δὲν εἶνε μόρφωσις καὶ δι' ἡ μόρφωσις τοῦ χαρακτηρὸς, ἐξάσκησις ἐν τῇ ἰδέᾳ τοῦ καθήκοντος ἐπιβολὴ τοῦ κράτους τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ἑαυτοῦ; Ποιοὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἀπὸ τοῦ Ἡσιόδου μέχρι σήμερον δὲν ἐξύμνησαν αὐτήν, δὲν ἐτόνισαν ὥδᾳς εἰς τὴν

εὐεργετικὴν τῆς ἐπίδρασιν καὶ δὲν ὑπεκλίθησαν πρὸ τοῦ μεγαλείου αὐτῆς; Laboremus ἦτο ἡ τελευταία λέξις τὴν ὁποίαν ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Σεβήρος ἀπέτεινε ἀπὸ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης πρὸς τοὺς στρατιώτας του. Ὁ Γερμανὸς αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ὁ Α' συνείθιζε νὰ λέγῃ «ich habe keine Zeit mie de zu sein» «ὄεν εὐκαιρῶ διόλου νὰ κουρασθῶ», θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ὁ ἀνθρώπος ὀφείλει ἐπὶ τοσοῦτον νὰ ἐργάζηται, ὥστε νὰ μὴ τῷ μένῃ καιρὸς νὰ σκεφθῆ καὶ περὶ κοπώσεως.

Ὁ Lessing διατρανῶν τὴν πεποίθησιν ἣν εἶχεν ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας εἰπέ ποτε «ἐὰν ὁ Πλάστης κρατῶν ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ τὴν ἔρευναν τῆς ἀληθείας προσήγγετο καὶ μοι ἔλεγε «θνητὲ ἐκλέξου» δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ τῷ εἶπω «Παντοδύναμε κράτησον διὰ σεαυτὸν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἄφες εἰς ἐμὲ τὴν ἔρευναν». Μόρφωσις λοιπὸν καὶ ἐργασία ἔστωσαν τὸ λάβαρον τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος καὶ ὁ ἀρμονικὸς αὐτῶν συνδυασμὸς μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «ἐν τούτῳ νίκα» ἄς ἀποτελέσῃ τὴν σημαίαν τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἡμῶν σταυροφορίας καὶ μὴ ἀμφιβάλτετε ὅτι περιφανῆς νίκη θὰ ἐπιστέγῃ τὰς προσπάθειάς ἡμῶν. Λέγω δὲ τοῦτο βασιζόμενος ἐπὶ δύο ἀρετῶν αἵτινες διακρίνουσι τὸν Ἕλληνα καὶ αἵτινες ἐξασφαλίζουν αὐτῷ τὴν προαγωγὴν καὶ καθιστῶσιν αὐτὸν συνάμα ἐκπολιτιστικὸν στοιχεῖον πρώτης δυνάμεως. Αἱ δύο αὗται ἀρεταὶ εἶνε ἡ φιλομάθεια καὶ ἡ δραστηριότης. Τὰς δύο ταύτας ἀρετάς, αἵτινες διακρίνουσι πάντα Ἕλληνα δέον νὰ καλλιερῆσωμεν κατὰλήλως ἀφιερῶντες τὸ μείζον μέρος τῶν ἡμετέρων φροντίδων εἰς τὴν **νέαν γενεάν**, ἣν τὸ περιβάλλον δὲν προέλαβεν εἰσέτι νὰ μολύνῃ. «Οἱ λαοί, ἔλεγεν ὁ διάσημος συγγραφεὺς τοῦ Κοινωνικοῦ Συμβολαίου Rousseau, ὅπως καὶ τὰ ἄτομα δὲν εἶνε εὐπειθεῖς καὶ εὐάγωγοι, εἰμὴ κατὰ τὸν **χρόνον τῆς νεότητος**. Ὅταν ἅπαξ αἱ ἔξεις ἀποκαταστῶσι

καὶ αἱ προλήψεις ριζωθῶσι τότε οὐχὶ μόνον ματαία ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος εἶνε πολλάκις ἀπόπειρα ἀναμορφώσεως· ὁ λαὸς ἰδίᾳ οὔτε δέχεται νὰ ἐγγίση τις τὰ ἔλκη του διὰ νὰ τὰ θεραπεύσῃ ὁμοιῶζον τοὺς ἀνοήτους ἀσθενεῖς, οἵτινες τρέμουν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἱατροῦ». Ἡ φιλάνθρωπία ὄθεν ἡμῶν ἄς ἀφιερῶθῃ κατὰ μείζονα λόγον εἰς τοὺς ἀπόρους νεαροὺς μας βλαστούς, οἵτινες θ' ἀποτελέσωσι τὴν εὐέλπιδα γενεάν τῆς αὔριου. Εἶνε ἡ εὐπλάστος ἐκείνη μᾶζα τὴν ὁποίαν θὰ διαπλάσωμεν κατὰ βούλησιν. Εἶνε ὁ ἐθνικός μας θησαυρὸς πρὸς τὸν ὁποῖον θ' ἀφιερῶσωμεν ὡς ὁ φιλάργυρος τὰς φροντίδας μας, τὴν στοργὴν μας, τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μας. Ἄγνη εἰσέτι φέρει ἐν ἑαυτῇ ἐμφύτους τὰς ἀρετὰς τῆς προγονικῆς κληρονομίας· εἶνε φύσει φιλομαθής, ὀργώσα πρὸς τὰ μεγάλα καὶ ὑπερήφανος. Εἰς τοὺς μικροὺς τούτους ἀπόρους, τὴν νέαν γενεάν, ἥτις συγκεντρῶι τοὺς πόθους μας, περὶ τὴν ὁποίαν πτερυγίζουσι αἱ ἐλπίδες μας, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία ἡμῶν πλάττει τὰ γλυκύτερα τῶν ὀνείρων, ἄς ἐφαρμόσωμεν τὴν ὑπὸ τὸ ἔκτεθὲν πνεῦμα λελογισμένην καὶ σκόπιμον φιλάνθρωπιαν προσέχοντες, ἵνα μὴ διὰ τῆς συνήθους ἐλεημοσύνης μαρᾶνωμεν πᾶν ὅ,τι εὐγενὲς ἐν ἑαυτῇ ἐμπερικλείει. Ἄς μορφώσωμεν ταύτην χριστιανικῶς καὶ ἑλληνοπρεπῶς συνειθίζοντες εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἄλλοτε, ὁπότε ἡ τύχη τῶν λαῶν ἦτο ἐμπειστευμένη εἰς χεῖρας τῶν ἡγεμόνων, μεγάλῃν ὑπεῖχον εὐθύνην οἱ παιδαγωγοῦντες τοὺς ἄρχοντας· σήμερον ὁπότε διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος αὐτὸς ὁ λαὸς δημιουργεῖ τὴν τύχην του καὶ ἡ θέλησιν αὐτοῦ φιδάνουσα μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ θρόνου τῶν κυβερνῶντων ἐπιβάλλει τὴν ἰσχύν της, ἡ εὐθύνη βαρύνει τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Τοῦτο ἄς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὡς τε γονεῖς, ὡς τε διδάσκαλοι, ὡς τε ἄτομα ἀνήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ ὀφείλοντα νὰ συνεισφέρωμεν εἰς εὐημερίαν καὶ προόδον αὐτῆς.

Καὶ ὅταν ἡμέραν τινά, ἔστω καὶ ἐν ἀπωτέρῳ μέλλοντι, ὅταν ἡ γλυκεῖα καὶ μυροβόλος τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ ἐθνικῆς εὐρωστίας πνοὴ βαλσαμώσῃ μὲ τὸ θεῖον αὐτῆς ἄρωμα τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους, ὅταν ἀρχίσῃ νὰ ὑποφώσκῃ ἡ χαράν τῆς ἀπὸ ἐκπολιτιστικῆς ἀπόψεως ἀναβιώσεως ἡμῶν, ὅταν ἀναμετροῦντες τὴν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἀθανάτων προγόνων μας διαπιστώσωμεν ὅτι ἱκανῶς ἠλαττώθη, ὅταν καταστῶμεν διὰ τῶν προόδων μας ἀντάξιοι ἀπόγονοι ἐνδόξων προγόνων, τότε χωρὶς φόβον νὰ μυκτηρισθῶμεν ἀλλὰ μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλά, ἀγέρωχοι διὰ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ρεεῖ εἰς τὰς φλέβας μας ἄς διακηρύττωμεν τὴν ἐνδοξὸν καταγωγὴν μας καὶ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμῶνων μας ἄς λέγωμεν ὡς ὁ παρ' Ὀμήρῳ Γλαῦκος τοῦ Ἰππολόχου: «ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι».

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ὑπὸ τῆς Ἀδούς

ΝΟΕΜΗΣ ΖΩΗΡΟΥ-ΠΑΣΣΑ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

Κοινή συνήθεια απαιτεῖ, ἵνα ὅταν τις ἄγνωστος τὸ πρῶτον ἐμφανίζηται πού, συνιστᾷ ἑαυτόν, δηλῶν τὸ ὄνομα καὶ τὰς ιδιότητάς του ἵνα καὶ ἡ παρουσία του ὡς εὐεξήγητος ὑπὸ τῶν παρεστώτων θεωρηθῇ.

Συμμορφουμένη καὶ ἐγὼ πρὸς τὴν συνήθειαν ταύτην, ἀναφέρω μὲν τὸ ὄνομά μου ὡς ἐν τῷ προγράμματι βλέπετε, ὅσον ἀφορᾷ ὁμως τὰς ιδιότητάς, ἀναγκάζομαι νὰ δημολογήσω ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἐν ἐμοὶ ἀνευρίσκω τοιαύτην δυναμένην νὰ μὲ χαρακτηρίσῃ ὡς ρήτορα.

Πλὴν ἡ εὐγενὴς Ἐπιτροπεία ἣτις προΐσταται τοῦ ἔργου, οὐτινος τὴν θεμελίωσιν πάντες ὁμοῦ σήμερον πανηγυρίζομεν, ἀρκούντως δεδικαιολογημένην τὴν εἰς τὸ βῆμα τοῦτο ἐμφάνισίν μου ἐθεώρησε, ἴσως διότι διέγνω ὀπόσῃν βαθειὰν πρὸς τὰ παιδία τρέφω ἀγάπην καὶ πόσας ἐλπίδας ἔχω ὅτι, τὸ ἔργον ὅπερ τοσοῦτον εὐτόλμως ἡ Ἐπιτροπεία αὐτὴ ἐπαγίωσεν, οὐχὶ μόνον τὴν Κοινότητα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐδραιοῦται δὴ εὐεργετήσῃ, ἀλλὰ καὶ νέους ὀρίζοντας θὰ διανοίξῃ εἰς τὴν πορείαν τῶν παιδαγωγικῶν ἡμῶν πραγμάτων ἅτινα συγκλονοῦσι τὰ ρεύματα νέας ζωῆς.

Ὅταν πέρυσι κατὰ τὸν μῆνα τῶν ἀνθέων ἡ σκαπάνη τοῦ κτίστον ὥρουξε τὴν θέσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ σεμνοῦ τούτου καθιδρύματος, πάντες ἔχαρον ὅτι καὶ νέαν ἐκτίσαστο ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἔδραν. Ὁ ρήτωρ τῆς ἡμέρας δεόντως ἐξήγε τότε τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος· ἀντὶ δὲ ν' ἀναπτύξῃ γνωστὰς περὶ προγραμμάτων πρωτοβαθμίου ἢ δευτεροβαθμίου παιδεύσεως θεωρίας, καταλιπὼν τὸν κύλον τῶν σπουδῶν τούτων εὐθαρσῶς, εἰς νέον ἔδαφος εἰσῆλθε καὶ μελετῶν τὰ πολλὰ καὶ σχεδὸν ἄγνωστα τοῖς πολλοῖς θέματα τῆς πρακτικῆς τοῦ λαοῦ διαπαιδαγωγήσεως, νέαν πρὸς τὸ μέλλον ἔταμεν ὁδόν. Καὶ ἰδοὺ τοῦ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ διαφορὰ, μεταξὺ τῶν συνήθων ἀγορεύσεων καὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἀναπτυχθέντος νεωτεριστικοῦ προγράμματος.

Εἰς τὰς συνήθεις τῶν ρητόρων ἀγορεύσεις, αἱ εἰς τὰ παιδαγωγικὰ συστήματα ἐπενεκτεῖται βελτιώσεις περιβάλλοντα τὴν φασματώδη πλάνην ὑπόστασιν.

Τοιαύτας δὲ εὐχὰς ἐπαναλαμβάνει κατόπιν ἡ ἡγὼ ὡς ἀντίπαλον εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ βοῶντος· ἀλλὰ τὰ ρεύματα τοῦ αἰθέρος ἀποκαθίστανται ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτῶν ἰσορροπία ἡμεῖς δὲ ἐπανευρίσκομεν τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν, ἔστω καὶ ταῦτα ἐλαττωματικῶς ἀπεκρυσταλλώθησαν.

Ἐναυθὰ ὁμως τὴν φωνὴν τοῦ ρήτορος συνώδευσεν ὑποκόπως ὁ ἦχος τῆς σκαπάνης, ὅστις ὡς ἀρμονικὴ τις εἰς τὸν λόγον ὑπόκρουσις, μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι μεταξὺ εὐχῶν καὶ ἔργων, ἡ ἀπόστασις σημαντικῶς ἐβραχυνῆθη καὶ ἡ ἰδέα ἐνεσαρκώθη ἤδη ὑπὸ ζῶντα τύπον, εἰς τὰ πράγματα.

Ὅτι προηγγείλε πέρυσι τὸ ἐρίτιμον τῆς Ἀδελφότητος Προεδρεῖον, βλέπομεν ἐρέτος πραγματοποιούμενον εἰς τὸ εὐγραμμικὸν τοῦτο κτίριον, τὸ ὁποῖον προῶρισται νὰ καταστῇ ἐστία λαϊκῆς ἀναγεννήσεως εἰς Κοινότητα, ἀνέκαθεν διὰ τὴν φιλοπονίαν τῶν κατοίκων τῆς διακριθείσαν. Ἐὰν τὰ Ταταῦλα δὲν περικλείωσι κτίρια καλλιμάρμαρα, εἰς δὲν ἐπιδεικνύοσι

ναούς περιβλέπτους, μέγαρα πολυώροφα καὶ στοὰς ἐνσίκιους, οὐδόλως ὑστεροῦσιν ὅμως ὡς πρὸς τὴν φυλετικὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν βούλησιν καὶ ἔφεσιν μετὰ λόγου ὀρθοῦ τοῦ τέλους, πρὸς γνώσιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου.

Καὶ τὸν κατ' Ἀριστοτέλη ὀρθὸν τοῦτον τοῦ τέλους λόγον οἱ Ταταυλιανοὶ ἀνεύρου καὶ ἀνεγράψαν μάλιστα φυσικώτατα, ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ τῆς λύσεως τοῦ ἀπλουστεροῦ τῶν προβλημάτων, εἰς τὰ τρία πρῶτα τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἄρθρα, εἰς ἃ παραπέμπω πάντα θέλοντα νὰ μελετήσῃ πῶς ἐν δωδεκαετῇ διαστήματι μία ἰδέα ἐγεννήθη, ἀνεπτύχθη, ἐξευλίχθη καὶ ἐκαρποφόρησε. Καὶ ταῦτα διότι ἀκριβῶς οἱ εἰσηγηταὶ αὐτῆς δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὰς ἐκτυφλωτικὰς ἐκλάμψεις τοῦ λεκτικοῦ τῶν προγραμμάτων στολισμοῦ, τὰς ἐκπυροσκοπήσεις ἡχηρῶν ἐπιθέτων, δι' ὧν αἱ ἐνεργεῖαι τὰς ἐκπυροσκοπήσεων ἡχηρῶν ἐπιθέτων, δι' ὧν αἱ ἐνεργεῖαι τῶν μελῶν φιλανθρωπικῶν σωματείων ἀγαγγέλλονται συνήθως εἰς τὸ κτημόσιον, οὐδὲ μετεχειρίσθησαν ὅλα τὰλλα μέσα, δι' ὧν καὶ ἡ ἐλάχιστη τῶν τοιούτων σωματείων δρασίς ἐξαγγέλλει τ' ἀποτελέσματά της εἰς τὰ βεβαρημένα τῆς ἱστορίας ὄντα.

Ἡ ἰδέα λέγομεν αὕτη ἐξευλίχθη καὶ ἐκαρποφόρησε πλὴν ὁ καρπὸς αὐτῆς δὲν ὀρίμασεν εἰσέτι. Ἡ ὀρίμασις οὗτος ἀπαιτεῖται ἢ θερμότης τοῦ φωτὸς ἀλλὰ καὶ ἡ πρόνοια ἥτις καθοδηγῆσθαι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ νὰ καλλιεργήσῃ αὐτὴν τελεσφόρος, ἵνα καρποθῇ εὐχυμωτέρας ὁπόρας. Ἐὰν λοιπὸν οἱ εὐγενεῖς εἰσηγηταὶ τῆς ἰδέας, πρὸς ἣν προσανατολίζετο τὸ ὄντως προοδευτικὸν τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἔργον, ἐμερίμνησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἵνα τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐκπαιδευτικὸν καὶ μόνον καθορίσωσιν, ἐὰν ἐπιμόνως ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καὶ κατηγορηματικῶς ἐδήλωσαν, ὅτι οὐδὲν πρὸς ἐπικουρίαν ἀναξίων, ἀνικάνων, ἀφιλοπόνων, ἀτασθάλων, ἀναγίγτων καὶ λοιπῶν ἠθικῶς ὑστεροῦντων νέων δύνανται, ἐὰν τὸ ἔργον αὐτὸ ὡς συμπληρωματικὸν τοῦ τῆς

σχολῆς ὑπέδειξαν, τοῦτο ἀφεύκτως δὲν ἐγένετο εἰκὴ καὶ ἄνευ προμελέτης. Καίπερ τοῦτο ὡς ἀντιδραστικὸν τῆς ἄκρας φιλανθρωπίας κατὰ τὸ γράμμα φαίνεται, ἐν τοσοῦτῳ φιλανθρωπώτατον ἐν ταῖς πράξεσι καταδεικνύνται· καθ' ὅτι τὸ νὰ παρέχῃ τις τὰ μέσα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ν' αὐτοσυντηρηθῆται ἀξιοπρεπῶς, εἶναι προτιμότερον τοῦ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὰς ἰδιοτροπίας διαλειπούσης φιλανθρωπίας, ἥτις ἐκ τοῦ περισεύματος πάντοτε ἔλει.

Καὶ ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ τοιοῦτου λογικοῦ προγράμματος ὕπερ τὴν λογικὴν του ἀπὸ αὐτῆς τῆς μεταξὺ αἰτίων καὶ ἀποτελεσμάτων ὑφισταμένης ἀμέσου σχέσεως πορίζεται, παρουσιάζει δυσυπερβλήτους δυσκολίας· καθ' ὅτι ὅλαι αἱ εἰς αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ἐγκλεισμένα ἀπλᾶ οὐσίαι περιφρονοῦνται συνήθως ὡς μὴ ἀπαιτοῦσαι ἐργώδεις πρὸς ἐξαγωγήν αὐτῶν συλλογισμούς. Αἱ δυσκολίαι δὲ περὶ ὧν ἐνταῦθα μνεῖαν ποιούμεθα, ἐγκλείονται παραδόξως εἰς αὐτὰ τὰ ἰδανικά, ἅτινα εἰς ἕκαστος ἡμῶν ὁμολογεῖ.

Καίτοι πάντες σχεδὸν συναντώμεθα εἰς τὴν πρὸς τὸν λαὸν ἀγάπην, ὡς πρὸς τὰς ἐκδηλώσεις αὐτῆς ὅμως δύο ἄτομα σπανιότατα δύνανται νὰ ταυτισθῶσιν, ἕκαστος δ' ἀπὸ ἄλλης θεωρεῖ ἀπόψεως τὸ τῆς φιλανθρωπίας ζήτημα καὶ ἄλλως τὰς ἀρχὰς του ἐφαρμόζει· διὸ καὶ εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ φιλανθρωπικὸν σωματεῖον τὸ ὁποῖον ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἐθέσπισε κανὸνα πολλάκις ὁ κανὼν οὗτος κατὰ τὰς περιστάσεις ἄλλοτε ἄλλως λαμβάνει ἐφαρμογὰς, οὕτως ὥστε ὁ ἐλευόμενος νὰ δοκιμάσῃ ἀλληλοδιαδόχως εἰς βάρος αὐτοῦ τὴν ἀσθηρότητα ἢ τὴν ἡλιότητα τῶν διαθέσεων τοσαύτης ποικιλίας συγκαθεδρευόντων φιλανθρώπων! Ἐνῶ δὲ οἱ μὲν ὡς ἀγαπητὴν πλαιγῶνα εἰς τὰς ἀγκάλας των περιπτύσσουσι τὸ ἀντικείμενον τῆς τρυφερᾶς αὐτῶν στοργῆς, τὰς ἐνδείξεις τῆς ὑπερεκχειλίσεως αὐτῶν εὐνοίας πολλαπλασιάζοντες, οἱ δὲ, μὲ ὕψος μεγαλοσχήμου Ρωμαίου Πραιτεξτάτου, ἐπιβάλλουσιν εἰς τὸν

ἀποροῦντα πένητα ν' ἀκροῦται λιποψυχῶν μακρῶν περὶ τὸ σκοποῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἀλλήλεγγύης θεωριῶν καὶ ρηξικελύθων περὶ ἀτομικῆς ὀξιοπορείας προσλαλῶν. Καὶ τὸ ζήτημα τῆς λαϊκῆς παιδείσεως συχνότατα ὑποβάλλεται εἰς τὰς ἰδιοτροπίας ταύτας τῆς μεγάλῃς μας ἀγάπης, τοῦ πολλοῦ μας ζήλου καὶ τῶν καλῶν μας προθέσεων, ὧν πάντων τὰ ρεύματα συγκρουόμενα δὲν μὴς ἐπιτρέπουσι νὰ διακρίνωμεν σαφῶς τὴν πορείαν τοῦ σκάφους, ὅπερ διὰ μέσου τοσοῦτων σκοπέλων πρὸς τὰ ἐπαγγελιομένα ἀκτὰς καταπλέει. Καὶ ἐν πρώτοις ἡ ἰδέα αὐτῆ τοῦ λαοῦ ἀσαφῶς παρ' ἡμῖν καθορίζεται. Πᾶς πένης γενικῶς θεωρεῖται ὡς ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ· ὅτι λ. γ. ἐρωτᾷτε τινὰ ἀποτόμως, τί ἐστὶ λαός; θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἀφρεύτως: οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι, οἱ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι.

Χωρὶς ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἐτυμολογίαν παραδεχθῶμεν πρὸς στιγμὴν ὡς ἀκριβῆ τὴν τοιαύτην τοῦ πράγματος ἀντίληψιν. Τὸ πλῆθος ἄρα τῶν διὰ χειρομισθίου ζώντων ἀνθρώπων καὶ μὴ ἐπαρκῶς κεκτημένων τὰ ἐπιτήδεια ἀποτελεῖ κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην τὴν λαϊκὴν ἐκάστης χώρας τάξιν τουτέστι τὸν λαόν. Ἡ φιλάνθρωπία, τὸ αἶσθημα τοῦτο τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἐπιφύτου ἀγάπης φυσικῶς ἄρα θὰ ἐξασκῆται ὑπὸ τῶν πλουσίων ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων τῶν διὰ διαφόρους οἰκονομολογικῆς φύσεως λόγους ἐστερημένων πολλαῖς πάντων τῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀτόμου ἀναγκαίων. Ἐπὶ τοῦ λαϊκοῦ τούτου στοιχείου δύο κυρίως δυνάμεις ἐπιδρῶσι κατ' εὐθείαν διαπλαστικῶς ὅταν πρόκηται περὶ χριστιανικοῦ ἰδία πληθυνσιμῶν· ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἀπ' αὐτῆς ἐξαστοιμένη μόρφωσις. Καὶ τῆς μὲν θρησκείας παρ' ἡμῖν, ὡς εἰκός, θεματοφύλαξ ἀγρυπνος εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τῆς δὲ ἐθνικῆς μορφώσεως λαμπαδηφόρος σταθερὸς εἶναι . . . πάλιν ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν Ἐκκλησία. Οὕτω λοιπὸν εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἐστία πάσης τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ζωῆς. Ἡ Ἐκκλησία μας ὅθεν διδάσκουσα τὴν κατὰ Χριστὸν ἠθικὴν

εἰς τὸ σχολεῖον κελεύει ὅτι· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. Καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ παιδιόθεν ἐνωτιζόμενος ὅτι ὁ ἔχων τοὺς δύο χιτῶνας θὰ παραχωρήσῃ κατὰ χριστιανικὸν καθήκον τὸν ἕτερον εἰς τὸν στερούμενον τούτου ἀδελφὸν αὐτοῦ, οὕτω πως ἀνατρεφόμενος συναισθάνεται, ἐν τῇ ἀπλοϊκῇ του φύσει, τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀνθρωπίνης ἀλλήλεγγύης τοιουτοτρόπως εἰς ἀπλᾶς φιλαδελφείας ἀναπαριστωμένης εἰκόνας.

Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἡ ὁμαλὴ τοῦ βίου πορεία ἐπιτρέπει εἰς τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐξ ἀκοῆς μόνον τὴν φιλαδέλφειαν ταύτην νὰ κατέχη, αἱ πεποιθήσεις αὐτοῦ παραμένουσιν ἄθικτοι. Πλὴν ὁ ἐλάχιστος κλύδων, διανοίγει τοῦ ἀποροῦντος τοὺς ζητήματος σάλον ἐπερχόμενος, διανοίγει τοῦ ἀποροῦντος τοὺς ὀφθαλμούς! καθότι ἀρχαὶ ἄλλαι, ἔξω τῆς Ἐκκλησίας γεννηθεῖσαι, ὑπὸ τοῦ συγχρόνου ἐπιστημονικοῦ τῆς ἐποχῆς πνεύματος ἐνισχυθεῖσαι, ἐμπνέουσιν ἐκείνους ἐκ τῶν φιλάνθρωπων, οἵτινες οὐχὶ πλέον ἐν ὀνόματι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τῆς πολιτείας ἐνεργοῦσι.

Καὶ οἱ οὕτω πως διὰ τὴν πολιτειακὴν εὐεξίαν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο φροντίζοντες, εἶναι κοινωνιολόγοι συχνάκις, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ἀτυχῶς συμβαίνει, αὐτοκλήτως προσερχόμενοι ν' ἀνατρέψωσιν ἄρδην ὅ,τι ἢ ἀπ' αἰῶνων ἀγνή φιλάνθρωπία, ὡς ἠθικὸν τῶν Χριστιανικῶν κοινωνιῶν ἀπόκρημα θεωρεῖ. Ἄντι τῶν ἀπλῶν τῆς Ἐκκλησίας θεσμῶν, οἵτινες ἀπὶ ἀγνῶν βασίζονται αἰσθημάτων, ἡ κοινωνιολογία ὑποβάλλει ἄλλους, ἐπὶ τῶν πορισμάτων τῆς οἰκονομολογίας ἀναπτυσσομένους.

Καὶ ὡς διὰ τὸν ἱατρὸν δὲν ὑπάρχουσι κυρίως ἀσθένεια ἄλλ' ἀσθενεῖς, οὕτω καὶ διὰ τὸν ἀληθινὸν κοινωνιολόγον ἐνδέχεται νὰ μὴ ὑφίσταται πενία ἀλλὰ πένητες.

Οἱ εἰς ἄλλας διαπαιδαγωγηθέντες χώρας κοινωνιολόγοι μας παρείδον ἀτυχῶς τὸ κυριώτερον, ὅτι εἰς κοινωνίαν, οἷα ἡ ἡμετέρα, ἐν ἣ ἐπὶ τοσαύτας ἑκατονταετηρίδας ἐπρυτάνευσαν

ἀμειβεῖς αἱ ἀγναὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἀρχαὶ τ' ἀποκρουστικὰ διδάγματα κατηφῶν ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀσεβῶν ἀμυντόρων τῆς πολιτειακῆς ἰσχύος οὐ μόνον δὲν παρασκευάζουσι τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀναγέννησιν ἀλλὰ τοῦναντίον διασαλεύουσι αὐτὴν τὴν πρὸς ἀλλήλας ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην, ἄνευ τῆς ὁποίας Χριστιανικὴ πολιτεία ἀδύνατον νὰ κραταιωθῇ. Διὸ καὶ προπαντὸς ἐὰν ζητῶμεν ν' ἀνυψώσωμεν τὸ λαϊκὸν φρόνημα δέον ἐν αὐτοῖς τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐξεύρωμεν καταφύγιον, ἵνα τὴν τοῦ χριστιανοῦ ἀγνότητά τῆς καρδίας καὶ τὴν τοῦ Ἑλλήνος ὑπερηφάνειαν συνδυάζοντες ὑγιεστεροὺς καταστήσωμεν τοὺς πολίτας. Μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν, ἅτινα ἀφειδῶς αἱ κοινῶναι εἰς τὰς πενεστέρας τῶν ἀσπῶν τάξεις παρεχώρησαν χάριν τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν σημεφρόντων, εἶναι καὶ τὸ πάντων πολυτιμότερον ἢ παιδεία.

Ἀπὸ τῶν ζοφωδῶν τοῦ μεσαίου χρόνων, καθ' οὓς ἡ παιδεία εἰς ὀρισμένας ἀσπῶν ἀνῆκε τάξεις, ὡς προνόμιον ἀποκλειστικὸν τετυφωμένης ἀριστοκρατίας μέχρι τοῦ παρελθόντος δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος, τοῦ κατ' ἐξοχὴν εἰς παιδευτικοὺς θεσμοὺς γονίμου, καθ' ὃν πᾶσα ἡ γνώσις καὶ ἡ ἐπιστήμη σύμπασα ὡς κοινὸν τῶν πολιτῶν ἀγαθὸν προεκηρύχθη, ὁ διαρρευσᾶς χρόνος φαίνεται ὡς νὰ ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῆς ἀνθρωπότητος ἀποκλειστικῶς ὅπως τῶν ἀγαθῶν τὸ ἄριστον καταστῆ κτῆμα καὶ τοῦ ἐλαχίστου τῶν πολιτῶν. Ἐκ τούτου ἐπήγασαν τὰ θαυμάσια παιδευτικὰ συστήματα ὅλων τῶν ἐν τῷ πολιτισμῷ προηγμένων Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, καὶ τὸ ὅλων θαυμασιώτερον τὸ τῆς λαϊκῆς σχολῆς Ἰδρυμα, ἐφ' ᾧ καὶ μόνῳ δικαίως δύνανται νὰ μεγαλαυχῶσιν ἔθνη, οἷα ἡ κραταιὰ Γερμανία καὶ ἡ εὐγενὴς καὶ ὑψηλόφρων Γαλλία.

Ἡ Λαϊκὴ Σχολή, ἡ ἐν Γαλλίᾳ τὸν Ἰούλιον Φερρὺν σχοῦσα ὡς ἀπόστολον, εἶναι ἐκείνη, ἣτις εἰς δύο ἢ τρεῖς κύκλους μαθημάτων, περιλαμβάνει εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς πάντα τῶν

γνώσεων τὰ στοιχεῖα, ὅσα ἀπαιτοῦνται ἵνα ὁ μικρὸς πολίτης ἀντιληφθῇ τὴν εὐγενὴ ἀποστολὴν του καὶ παρασκευασθῇ συγχρόνως διὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου. Ἀπὸ τὰ θρανία τῆς λαϊκῆς σχολῆς, εὐγενεστάτη ὀμύγυρι, θὰ παρελάσῃ πάντα τοῦ ἔθνους τὰ τέκνα, ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεως, καὶ ἀπὸ τὴν σχολὴν θὰ παραλάβουν αὐτὴν τὴν σποράν, ἣτις εἰς ἰδανικὰ ἀναπτυσσομένη ὑφ' ὅλων τῆς φυλῆς τῶν γόνων ἀπὸ στήθους εἰς στήθος μεταφέρεται.

Ὁ δημοδιδάσκαλος, κυρία καὶ κύριοι, εἶναι ὁ παρασκευαστὴς τοῦ μεγαλείου τῶν φυλῶν ἀδιάφορον ποῖον τὸ ὄνομα τούτων καὶ ποῖαν ἐπὶ τοῦ χάριτος τῶν ἐθνοτήτων κατέχουσιν αἱται ἐξάπλωσιν. Καὶ ἡ διδασκαλία του ἔχει μακρὰν τὴν ἀπήχησιν πανταχοῦ ἐνθα ὑπάρχει ἀνθρώπος, ὅστις ἐνθ' αὐτῷ εἶναι ὅτι ἐκάθησεν εἰς τὸ ἐδῶλον, ὅπου ἀληθῶς ἴσοι οἱ μαθηταὶ τῆς λαϊκῆς σχολῆς παρασκευάζονται ν' ἀποτελέσωσι τὸν λαὸν τῆς αἰῶνιαν τὸν εὐτυχῆ ἢ δυστυχῆ, κατὰ τὰς μυστικὰς τῆς Μοίρας βουλὰς. Ἀπὸ τοῦ σχολείου τούτου ἀποχωροῦντες οἱ μαθηταὶ ἀποχαιρετῶνται καὶ ἕκαστος ἀκολουθεῖ τὸ ὑπὸ τῆς ἰδίας οἰκογενείας προγεγραμμένον στάδιον. Ἐως ἐδῶ, μέχρι τῆς ἐξόδου τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, ὑφίσταται ἡ πραγματικὴ τῶν μικρῶν πολιτῶν ἰσότης. Ἐντὸς τοῦ ἀγαπητοῦ τούτου περιβάλλου κυριαρχοῦσιν ἡ ἐλευθερία, ἡ ἰσότης, ἡ ἀδελφοσύνη, πέραν τούτου ἄρχεται ἡ ὀμύγυρις τοῦ ἀγνώστου χώρα. Καὶ ἐνθ' οὓς πολλοὺς παραλαμβάνει ἐνθὺς ἀπὸ τῆς ἐξόδου ὁ ἀγῶν τοῦ βίου, ἄλλοι ἀνέρχονται μίαν πρὸς μίαν τὰς βαθμίδας τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας παιδείσεως μέχρι τῆς τελείας ἐν τῇ κοινῶνι ἀποκαταστάσεως αὐτῶν. Ἐκ τῶν μικρῶν τούτων μαθητῶν πῶς θὰ παραμείνῃ γνήσιον τοῦ λαοῦ τέκνον, ἵνα μετ' αὐτοῦ μέχρι τέλους συμβίωσῃ; πῶς δὲ θὰ μετατεθῇ εἰς τὰ ἀνώτερα τῆς κοινῶνιαι στρώματα; Ἐδῶ ἔγκειται τὸ μέγα τῆς ἐναλλαγῆς τῶν κοινωνικῶν στοιχείων πρόβλημα. Ἀπὸ τοῦ σταδίου ἐλέγομεν τούτου οἱ μι-

κροὶ μαθηταὶ ἀποχωριζόμενοι τρέπονται ὁ μὲν πρὸς τὸ ἐργαστήριον, ὁ δὲ πρὸς τὰ κέντρα ἔνθα προετοιμαζόνται διὰ τὰ οἰκεία στάδια οἱ ὑπάλληλοι, ἔμποροι, βιομήχανοι, γυμνοὶ, μηχανικοὶ, διδάκτορες καὶ οἱ τοῦ κράτους λειτουργοί. Ἀφήσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅλους ἐκείνους τοὺς μικροὺς πολίτας, οἵτινες ἀνήλθον τὰς βαθμίδας τῆς δευτεροβαθμίας καὶ ἀνωτέρας πανεπιστημιακῆς μορφώσεως καὶ ἔλθωμεν ἐπὶ τὸν ἐργάτην.

Περὶ τὸν βεβαίως νὰ μακρηγορήσωμεν ἐπὶ τῆς εἰς εἰδικὴν ἐκπαιδευτήρια εἰς τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ ἐπιδαψιλευομένης τεχνικῆς μορφώσεως, ἥτις, ἐν Ἑλβετία καὶ ἐπιβεβλημένη, ἐκ ἀσθηρᾶ ποιητῆ, εἰς ὅλα τοῦ λαοῦ τὰ τέκνα εἶναι, καὶ ἔλθωμεν, ὡς εἶπομεν, ἐπ' αὐτὸν τὸν ἐργάτην.

Ἐργατίας, εὐγενέστατον ἀκροατήριον, εἶναι σήμερον ἰσχυρῶς πάσης κινήσεως ἐν τῇ κοινωσίᾳ καὶ ἡ ψυχὴ πάσης ἐργασίας· τοῦτο δὲ δὲν ἀποτελεῖ δεδομένον τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος, ὅπερ αἱ ἀριστοκρατικαὶ τάξεις εἰδικῶς πρὸς ὁδηγίαν αὐτῶν ἐξήγαγον, ἀλλὰ θέλημα οὐτινος τὴν λύσιν ὁ ἐργάτης ὑπὲρ ἑαυτοῦ **προεξοφλεῖ**.

Αἱ κοινωνικαὶ ζυμώσεις βαθμηδὸν τὰς περὶ ἐπικρατήσεως ὁρέξεις ἀπὸ τῆς ἀριστοκρατίας πρὸς τὴν μέσσην τάξιν καὶ ἀπ' αὐτῆς πρὸς τὴν λαϊκὴν μετέδωκαν. Ἀπὸ τὰ βάρη τοῦ ὀρέζοντος ἀπειλητικῆ ἤδη ἢ λαϊκῆς τῆς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως ἐπὶ τὰ ἥρεμα κατασκευάσματα προαιωνίων κοινωνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐνσκήπτει. Οἱ ἀπόκληροι συντεταγμένα εἰς σμῆνη πυκνὰ δυσκόλως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πυρὸς διασπώμενοι ἀπειλοῦσι τὴν γαλήνην τῶν πατριαρχικῶν κοινωνιῶν. Καὶ γνωρίζετε ποῖα ἢ κατὰ τὸν διατρεπτὴν κοινωνιολόγον Μὰξ Νοβδάου συνεκτικὴ αὐτῶν δύναμις; Δὲν εἶναι ὡς εἰκόλως φανταζόμεθα, οἱ ἐκ τῆς περιορισμένης ἡμῶν σκοπιᾶς ἐπισκοποῦντες τὸν κοινωνικὸν ὀρίζοντα, δὲν εἶναι, λέγομεν, ἢ ἐκ τῆς διαδόσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ κοινωνισμοῦ ἐνσπαρεῖσα ἐμ-

πιστοσύνη εἰς τὴν συνθετικὴν ἀξίαν τῶν λαϊκῶν ὁργανώσεων. Εἶναι ἢ εἰς ἕνα ἕνα ἕκαστον τῶν ἀτόμων τῶν συγκροτούμενων τὴν στρατιάν τῶν ὁργανωθέντων ἐργατικῶν ὑπεκκαυμένη ὄρεξις τῆς κατακτίσεως τῶν πηγῶν τοῦ πλοῦτου, τῆς δὲ καύσεως ταύτης τὰ δηλητηριώδη ἀέρια συνεπιφέρουσι τὰς ἐκρήξεις τοσοῦτων καταστρεπτικῶν τῆς λαϊκῆς φατρίας ἐξεγέρσεων. Καὶ αἱ ἀτομικαὶ αὐτὰ ὁρέξεις συνδραυλιζόμεναι ἐκ τῆς προσεγγίσεως τοσοῦτων καρδιῶν ἀποτελοῦσι μάζαν φλεγόμενην, ἣτις ἀκατασχέτως κατὰ τῶν νομοκρατουμένων κοινωνιῶν φέρεται. Ἐνταῦθα, Κυρία καὶ Κύριοι, ἐξαιτοῦμαι ὅλην ὑμῶν τὴν προσοχὴν, πρὶν ἢ καταλήξω εἰς οἶον συμπέρασμα προτίθεμαι νὰ φθάσω, ἵνα μὴ ἐν τῇ ὑποδείξει τῶν κινδύνων τῆς κακῶς ἐννοουμένης πρὸς τὸν λαὸν φιλότητος παρεξηγηθῶ καὶ ἡ φωνή μου, ἥτις τόσον ἀδύνατος εἶναι, καταπνιγῇ ἐκ τῶν ἀποδοκιμασιῶν τῶν κεκηρυγμένων αὐτοῦ ὑπάρχων. Ἐὰν ὁ λαὸς «πολύτροπός ἐστιν ὄμιλος» οἱ ἀνατροφεῖς αὐτοῦ μεγίστην ἔναντι τοῦ μέλλοντος ὑπέχουσιν εὐθύνην. Μὴ λησιμονῶμεν ὅτι ἡ ψῆφος αὐτοῦ εἰς τὰ συνταγματικὰ ἴδια κράτη καθοδηγεῖ τὰς τάσεις τῆς πολιτικῆς τῶν ἔθνων κατευθύνσεως, ἀφ' ἧς τὰ μάλα ἢ ἀσφάλεια τῶν κοινωνιῶν ἐξαρτᾶται. Ἐὰν λοιπὸν προτιθέμεθα νὰ καθοδηγήσωμεν τὴν κοινωνίαν, ἐφ' ἧς ἕκαστος ἡμῶν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας του ἐπιδρεῖ, πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν καθηκόντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀνάγκη νὰ διαγνώσωμεν σαφῶς τὰ καθήκοντα ταῦτα καὶ πρὸ πάντων νὰ διακρίνωμεν ποῖα εἶναι τὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἢ ἀγωγή δυνατὸν ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ ἐνισχύσῃ ποῖα δὲ νὰ καταπνίξῃ ὡς κακῶς ἐμβληθέντα ἐκ τῶν μακρῶν τοῦ Γένους κακοδαίμωνιων. Πάντες σχεδὸν ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ Ἕλλην καὶ φιλότιμος καὶ φίλεργος εἶναι καὶ ὅτι εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας διατρέπει. Εἰς ὅλα τὰ κέντρα καὶ αὐτὰ ἐπὶ τὰ μᾶλλον ἐν τῷ πολιτισμῷ προεξέχοντα, Ἕλληνας διεκρίθη-

σαν ἐπὶ εὐφροσύνην καὶ πολυμαθείαν. Πλὴν ἀτυχῶς καὶ παρρησιαί δέον ν' ἀνομολογήσωμεν ὅτι ὑπὸ ἔποψιν χαρακτήρων ὑστεροῦμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐξ ὀλιγορίας πρὸς μόρφωσιν αὐτοῦ.

Ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι μεταξὺ ἀγορητοῦ καὶ ἀκροατηρίου ὑπάρχει συνεχὴς πνευματικὴ ἐπικοινωνία κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀγορευσεως, τὴν στιγμὴν ταύτην αἰσθάνομαι τὴν ἐνδομυχον πολλῶν ἐξ ὑμῶν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ἀποδοκιμασίαν ἄλλων διότι τοσοῦτον θρασέως καταφρονῶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Πλὴν ὑπάρχουσι σημεῖα τινὰ τοῦ ἐθνικοῦ μας χαρακτήρος, ἅτινα καλὸν μεταξὺ μας ν' ἀναγνωρίσωμεν ὡς ἴλιαν τροπὰ καὶ εἰς τὴν ἀμερόληπτον κρίσιν δικαίως ὑποβάλλόμενα ἄνευ τινὸς βλάβης τοῦναντίον μάλιστα ἐπὶ καταφανοῦ τοῦ ἥθους ὠφελεία. Ἐκτός ἐὰν φρονήτε πεποηθῶς ὅτι ἐπὶ τῶν ἐλαττωμάτων ἡμῶν ἀκριβῶς τούτων προέρχεται ἡ ἰδιοφροσύνη, δι' ἣν τοσοῦτον τοῖς ξένοις γινόμεθα ἀγαπητοὶ καὶ τότε θὰ σιωπήσω, ἀφοῦ τὰ πάντα καλῶς ἔχουσι. Πρὸ ὀλίγου ἀνέφερον ὅτι ἐκ τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ πολλὰ παρεμένονσι πλησίον τῆς ἀρχῆς των καὶ ἀποτελοῦσι διὰ μέσου τοῦ χρόνου τὰ συνεκτικὰ τοῦ λαοῦ στρώματα τ' ἀποτελοῦντα τὴν ἔδραν τῆς κοινωνικῆς πυραμίδος. Ἐκ τῶν λαϊκῶν τούτων στρωμάτων συνεχῶς διὰ τῆς ἀναζυμώσεως τῶν στοιχείων ἀνέρχονται μονάδες πολλάκις ἄρτιας αἵτινες βαθμηδὸν ἀπορροφῶμεν ὑπὸ τῶν ὑψηλοτέρων στρωμάτων εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ κοινωνικοῦ ἰδρύματος μεγάλως συντελοῦσι.

Τὸν μηχανισμόν τῆς κοινωνίας τούτου πάντες ἐκ τῆς ἀπλῆς παρατηρήσεως τῶν κοινωνικῶν φαινομένων εὐκόλως ἐξάγομεν. Ποῖος ἡμῶν δὲν γνωρίζει τὸν εἰς περιωπὴν τινὰ ἐξελθόντα ἐκ τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ τούτων καὶ δὲν προβλέπει ἀκριβοδικαίως ποῦ ἕτερον αὐτοῦ γνήσιον τέκνον κατατείνει; Ἐνταῦθα ἀκριβῶς ἐγγίζομεν τὸν ἄξονα πάσης ταύτης τῆς μεταστροφῆς εἰς τὸν τροχόν τῆς Μοίρας. Ἐὰν εἰς τὴν πο-

ρείαν τῶν τοῦ κόσμου τούτου πραγμάτων παραδέχησθε φυσικὴν τινὰ ἀλληλουχίαν, θὰ παραδεχθῆτε ἀμέσως ὅτι πᾶσα τοιαύτη εἰς τὴν τύχην τῶν ἀτόμων μεταστροφή ὡς μοχλὸν ἔχουσα τὴν πρόοδον ὡς ὄρον τὴν ἰσορροπίαν καὶ τέλος τὴν ἐπιτυχίαν, ἀποτελεῖ τὸ ἀπολαυστικώτερον τῶν φαινομένων διὰ πάντα ἀσιμένως προσδοκῶντα τὴν ἐπὶ γῆς ἐπιζήτησιν τοῦ καλοῦ. Ἀλλὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ζυμώσεως προέρχονται καὶ στοιχεῖα, ὧν ἡ ἀποσυνθετικὴ δύναμις ἀργὰ πολὺ ἀργὰ δυστυχῶς κατανοεῖται. Ἀπὸ τὸ αὐτὸ φαινόμενον προήλθε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων εὐεργετικῆς δράσεως ἀτόμων ἐκ τῶν λαϊκῶν ἐξεληθόντων στρωμάτων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρακμῆς κοινωνιῶν, αἵτινες ὑπὸ φιλοδόξων δημαγωγῶν ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐλλημμένων στρωμάτων διφρήθησαν, τὰς μυστικὰς τῶν ὀπίων ὀρέξεις καὶ τὰ φανῖλα ἐνστικτικὰ ὑπὸ τὸ λεπτόν τῆς φιλοτιμίας ἐπίχρισμα ἐγκαίρως αὐτὰ δὲν διείδον.

Ἡ ἐκλαίκεσις τῶν γνώσεων ἀτυχῶς τοῦτο τὸ οἰκτρὸν παρουσιάζει ἐνίοτε ἀποτέλεσμα. Τὸν λαόν, Κυρίαί καὶ Κύριοι, οὐδόλως πρέπει τις ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ νὰ ἐξιδανικεύῃ. Ἡ μυθιστορηματικὴ αὐτοῦ ἀντίληψις εὐθὺς ἅμα τις ἀπρόληπτος εἰς τὰ κοινωνικὰ ζητήματα ἐγκύψη αἴρεται καὶ ἀντ' αὐτῆς ὑποβάλλεται ἡ θετικὴ γνώσις, ἥτις σὰς ἀποδεικνύει ὅτι «λαός τοι καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ ἀκατάσχετα πάντα».

Οἱ τὸν λαόν φιλοῦντες καὶ αὐτὸν μελετήσαντες θ' ἀναγνωρίσωσιν ὅτι ἐν αὐτῷ αἱ ὀρέξεις μήπω ἐκ τῆς συγχνῆς ἱκανοποιήσεως κατευνασθεῖσαι ὡς βάσις εἰς πάσας τὰς πνευματικὰς αὐτοῦ συνθέσεις εἰσέρχονται. Ὁ ἐκ τοῦ λαοῦ ὄθεν ἐλαυνόμενος ἄνθρωπος καὶ ὅταν ἔτι τὰς κοινωνικὰς ἀνέλθῃ βαθμίδας διατηρεῖ ἀκόρεστον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν δίψαν διὰ τὰς ἀπολαύσεις καὶ οὐδὲν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐκ τῆς μακρᾶς πρὸς τὸν πλοῦτον προσοικειώσεως ἔρμα ἀνευρίσκων, τυφλῶς εἰς τὸν κοινωνικὸν σάλον ἐπιδίδεται ἀπλῶς καὶ μόνον

διὰ τὰ φθιάση. Οὕτως ἀντιθέτως πρὸς τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα ἐξυγιάνσεως τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, ἐφ' ὧν ἡ κοινωμία στηρίζεται, διὰ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας προῆλθε τὸ εἰδεχθὲς φαινόμενον τῆς παραγωγῆς ἐξαμβλωματικῶν ἀνθρωπίνων τύπων.

Καὶ θὰ προβάλληται ἤδη δικαίως τὴν ἐρώτησιν· καὶ οἱ τοιοῦτοι λοιπὸν ἐξαμβλωματικοὶ τύποι ἐπίγονοι μόνον τῆς λαϊκῆς πατρίας εἶναι; ὁ λαὸς μόνον διεκδικεῖ τὴν τιμὴν τῆς τοιούτων τεράτων παραγωγῆς; ὄχι βεβαίως. Πλὴν θὰ ἐπιναλάβω ἐκεῖνο, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον· ἡ πρόληψις δηλ. ὅτι ὁ λαὸς ἀγνότερος παραμένει κατ' ἀνάγκην ὡς ἀντιπροσωπεύων εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς ἐν γένει τὴν πρωτογενῆ κοινωμίαν, εἰς σφαλερὰς τοῦ πρὸς αὐτὸν καθήκοντος μᾶς ἐμβάλλει ἀντιλήψεις. Ἡ ἐρασιτεχνία εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως εἰσχωρήσασα καὶ τὴν λαοφιλίαν εἰς ἐπικουρίαν προσκαλοῦσα, συντείνει εἰς τὴν παρακμὴν τῶν κοινωμιῶν, ἐν αἷς αὕτη ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀληθῆ τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Ἐὰν ὡς ἄπλοὶ καὶ ἡμεῖς τῆς κοινωμιολογίας ἐρασιτέχναι τὸν λαὸν κρίνοντες, τοὺς ἐξαμβλωματικούς τοιούτους τύπους ὡς ἐπιτυγῆ παράγωγα τῆς ἀνά τὸν λαὸν διαδόσεως τῶν γνώσεων θεωρήσωμεν, εἰς οἰκτρὰν ὡς ἐκ τούτου ἐκτιθέμεθα ἀπάτην.

Δι' ἓνα Παστέρ ὁποῖοι λυμεῶνες! Ἡ ἰδέα, ἐρίτιμον ἀκροατήριον, δὲν δέχεται μετοίκους· οἱ ἐπιτηδεῖοι εἰς τὸ κράτος τῆς εἶναι οἱ προδοταί· ἕκαστος τῶν ἐπιτηδεῶν τοιούτων τὰς ἰδέας χειρίζεται εἰς δόσεις τοσοῦτον ἀναλελυμένας, ὥστε ὡς δηλητήριον νὰ ὑπεισέρχονται λεληθότως εἰς τὴν πνευματικὴν τῶν ἀτόμων θρέμιν χωρὶς τὸ παράπαν ὁ σκεναστής νὰ προδοθῆ.

Καὶ ποῖον, θὰ διερωτᾷσθε, τὸ κατ' ἐμὲ ἀντίδοτον εἰς τὴν

ὑπὸ ἐπιτηδεῶν φαρμακευτῶν νόθεισιν τοῦ πολυτίμου τῆς ἰδέας στοιχείου. Δὲν φαντάζεσθε, πιστεύω, ὅτι θὰ προτεῖνω ὅπως τοῦ λαοῦ τὰ τέκνα τῶν ἀνωτέρων ἀποκλεισθῶσι σπουδῶν καὶ καταδικασθῶσι νὰ φέροσιν ἀνεξάλειπτα τὰ σημεῖα τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν καταγωγῆς!

Πλὴν χωρὶς τὸ παράπαν πρὸς τοὺς κοινωνικούς ν' ἀσβήσω θεσμούς, ἐπιτραπῆτω μοι αὐτὴν ταύτην τὴν κοινωμίαν νὰ θεωρήσω ὡς κατὰ μέγα μέρος ὑπεύθυνον, διὰ τὴν ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς ἐκκόλαιψιν τῶν φαύλων τοῦ ἀτόμου ἐνστίκτων καὶ τὴν κατάπνιξιν τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ ἰδεωδῶν. Ἡ κοινωμία, ἣτις ἐχάλευσεν ἀσπίδα, ἵνα τὰ ἐαυτῆς ἀναλοῖται δίκαια προασπισθῆ, ἀποθέτουσα ταύτην ἐπ' αὐτῆς ἀναβιβάζει τὸ ἐκφυλον τυφλῶν ὀρέξεων καὶ ἐνστίκτων γέννημά της καὶ περιάγει οὕτω διὰ τὸν τελικὸν θρίαμβον. Καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐξώλης υἱὸς τῆς θραμβεύει, ὁ ἀγνὸς τὸ ἦθος καὶ τίμιος ἐργάτης παραμένει ἐκτεθειμένος εἰς ὅλας τῆς τύχης τὰς ὑβρεῖς τοῦ τυφλοῦ τῶν ἀντιξίων περιστάσεων συνειρημῶν ἔρμαιον καὶ φθίνει ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης ἐν τῷ βίῳ ἀπολαύσεως. Καὶ ἐνῶ λέγομεν ὁ ἐπιχειρηματίας θρασυνθεὶς ἀνακαλύπτει τῆς πανοπλίας, ἣτις τὸ κοινωνικὸν προφυλάττει σῶμα, τοὺς ἄρμους ἵνα δι' αὐτῶν εὐκολώτερον ἐν τῇ καρδίᾳ διεισδύσῃ καὶ ὡς παράσιτος ἤδη ἐπισήμως ἐγκαθίσταται, ὁ τίμιος ἐργάτης σιωπηρῶς καταδικάζεται νὰ καταπνίξῃ πάντα εὐγενῆ του πόθον καὶ πᾶσαν ν' ἀποβάλλῃ ἐλπίδα, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαθὲς ὄργανον εἰς ὅλας τῆς κερδοσκοπίας τὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ πρῶτος αὐτὸς νὰ ὑφίσταται τῆς φαύλης ἀργυρολογίας καὶ τοῦ ἀπληστοτέρου χρηματισμοῦ τὰς καταθλητικὰς συνθήκας.

Κακῶς γεννώμενος, κακῶς διατώμενος, κακῶς βίων, κακίστερον γηράσκων, τῶν ἀγαθῶν τῆς φύσεως ἀπεστερημένος, καταδικασμένος τ' ἀπαισιώτερα νὰ φέρῃ φυσιολογικά στίγματα, ὅσα τὸ οἰνόπνευμα εἰς τὸ σαρκίον μακρᾶς καταπεποιημένων προγόνων σειρᾶς ἀπέθεσε, φασματώδης καὶ μορφάζουσα οὗτος λιποψυχῶντος πολιτισμοῦ ἐναόρκως, τοιοῦτος ὁ ἀνχῆσας τοῦ φθιάσαντος ἀδελφὸς παρίσταται.

Ἐὰν λοιπόν, Κυρίαί καὶ Κύριοι, ἐν τῇ πεφωτισμένη ἡμῶν συνειδήσει, ὡς ὑπέροτατον γνησίας τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου καλλιέργειας γνώρισμα τὸν **χαρακτήρα** ἐθεωρήσῃτε, ἂν εἰς τὰς πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀρετῆς προσπαθείας αὐτὴν τὴν ἀληθῆ τούτου διαβλέπετε εὐγένειαν, ἂν τῆς ἰδέας ἵσταται, τὰ ἀγὰ ὑπηρετεῖτε ἰδανικά, ἂν εἰς τὰς συνδιατεταμένας τοῦ ἀνθρώπου γνώσεις, τὸ μυστικὸν ἀνεκαλύψατε πνεῦμα τοσοῦτον Προμηθέων, τὸ πνεῦμα κατὰ τῆς ὕλης ἐπινοητικῶν στατησάντων, ἂν τέλος τὴν ἀρετὴν ὡς **ἀρετὴν** κηρύσσῃτε, ἀποστρέψατε ἤδη τὸ πρόσωπον ἀπὸ ὄλων ἐκείνων τῶν παρασιτῶν φαυλοβίων, οἵτινες τὴν κοινωνίαν ἐπιτηδείως ἰσχυρίζονται. Ἐὰν δ' ἐπίσης ὡς ἀληθεῖς Χριστιανοὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὴν ἀγάπην πιστεύετε, διὰ τὴν δυνατὴν ἐπὶ γῆς ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν, παρακαλεῖτε ἵνα παρασῃ ἀμέριστον τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν εἰς τὴν εὐγένειαν τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἔργον, ὡς καὶ εἰς πᾶν αὐτῶν τοῦτο ὅμοιον, ὅπερ σκοπεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν παρασιτισμὸν εἰς τὴν κοιτίδα του νὰ καταπνίξῃ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν εὐνοίαν τῆς τέχνης διὰ τοῦ ἐργαστηρίου νὰ μεταδώσῃ καὶ τὸ φῶς τῆς εὐτυχίας εἰς τὸν ταπεινὸν τοῦ ἐργάτου οἶκον ἐπιχύσῃ.

Εἰς δὲ τοὺς μέλλοντας εὐτυχεῖς ἐργάτας τούτους εἰρηθεύσαντες ἄλλοι μὲν πάντες ὁμοῦ τώρα ὑπενθυμιζόντες τοὺς ὠραίους τῶν Φωκυλίδου παρανετικoὺς στίχους :

Ἐργάζετο μοχθῶν ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύσεις·
 πᾶς γὰρ ἀεργὸς ἀνήρ ζῶει κλοπιμῶν ἀπὸ χειρῶν·
 μηδ' ἄλλο παρὰ δαιτὸς ἔδοις σκυβάλισμα τραπέζης·
 ἄλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέοις ἀνύβριστα·
 εἰ δὲ τίς οὐ δεδάηκε τέχνην, σκάπτοιο δικέλλη·
 Ἔστι βίη πᾶν ἔργον, ἐπὶν μοχθεῖν ἐθέλησθα·
 ναυτίλος εἰ πλώειν ἐθέλεις, εὐρεῖα θάλασσα·
 εἰ δὲ γεωπονίην μεθέπειν μαζραὶ τοι ἄρουραι·
 Οὐδὲν ἄνευ καρμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετέες ἔργον,
 οὐδ' αὐτοῖς μαζάρεσσι· πόνος δ' ἀρετὴν μεγ' ἀφέλλει.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ

ΤΟΥ ΝΕΟΔΑΜΗΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΝ ΤΑΤΑΟΥΛΟΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

“ Η ΠΡΟΔΟΣ,,

ποίημα ὑπὸ τοῦ κ. ΟΜΗΡΟΥ ΜΠΕΚΕ

Ψηλά τὰ μέτωπα! ψηλά! Ταριάζ' ἢ περιφάνεια
 σ' ἐκείνους ποὺ τὴν πόρτα τους ἀνοίγουν στὴν ὀρφάνια
 καὶ ποὺ στὴ φτώχεια δείχνουνε τὸ δρόμο τὸν καλὸ·
 σ' ἐκείνους ποὺ δὲν κρύφτουνε φυλάγυρα τὸ χέρι,
 σ' ἐκείνους ποὺ ἀνάφτουνε τὸ πολικὸ τ' ἀστὲρι
 γιὰ τόσους ποὺ ναυάγησαν στοῦ κόσμου τὸ γιαιό!...

Κάτι μεγάλο μέσα μου φτερόνει τὴν καρδιά μου!
 ὦ! τώρα ποὺ σὰς χαίρουμαι κάμαρωτους μπροστά μου
 μὲ συμπαίρνει ὀλότελα ἢ φλόγα ἢ θειεῖα!
 Θαρρῶ πὼς ἐπιστρέφετε ἀπὸ τὸν πόλεμό σας
 καὶ νικηταί, προσμένετε στ' ὠραῖο μέτωπό σας
 τῆς δόξας τὴ διαφνιά!...

Θὲ νὰ τὸ πλέξω ἀμάρταντὸ τὸ τίμιο σας στεφάνι.
 Φθάνει νὰ μὴ μεθύσετε ἀπὸ τὴ δόξα, φθάνει
 τὸν ἱερὸ τὸν πόλεμο ν' ἀρχίσετε ξανά!
 Προσεῖστε κι' ὁ ἀγῶνάς σας εἶναι πολὺ μεγάλος!
 Τὸ φῶς ὅπου θὰ χύσετε δὲ θὰ τὸ χύση κι' ἄλλος
 ἔκει ποῦ μόνο ἢ πρόλημα κ' ἢ τύφλα κυβερνᾷ . . .

Μεθαύριο, σὰν πάρετε στρατιὰ καὶ στενορούμια
 καὶ κυνηγῶντας τὴν ψευτιά, πατώντας τὴν ἀσκήμια
 μέσ' τὰ κατώγια ὀρμήσετε καὶ μέσ' τὰ κατηλιὰ,
 κι' ὁ κολασμένος ξαφνιστῆ, κι' ὁ μεθυσμένος νοιώση,
 καὶ τὸ βαρὺ σας κήρυγμα ψηλώση καὶ τρανώση:
 Δουλειά! δουλειά! δουλειά!

Μεθαύριο σὰν ἀκουστῆ νὰ γλύφη τὸ ροκάνι
 τὸ ξύλο ποῦ τ' ἀκούραστο πριόνι τὸ δαγκάνει,
 σὰ ζυμωθῆ τὸ μέταλλο στὸ δυνατὸ σφυρί·
 ὅταν ἔδῳ τὰ σύνεργα τῆς ἐργατιᾶς βρεθοῦνε,
 τὰ σύνεργα ποῦ θρέφουνε τὸν κόσμον, καὶ σταθοῦνε
 τῆς φτώχειας οἱ φρουροί.

Ὁ μοιρολάτρης, ὁ μουγγός, ὁ ἀργός, ὁ ἀπελάτης,
 μέσα στὸ νεῦρο τὸ γερὸ τῆς δυνατῆς του πλάτης
 θὰ νοιώση ὅλη τὴ δύναμι τὴ δημιουργικὴ.
 Θὰ νοιώση ποῦναι δυνατό, ἀφοῦ μπορεῖ νὰ πλάθῃ,
 καὶ θὰ ψηλώσῃ ὁ ταπεινός, κι' ὁ ἀμαθὴς θὰ μάθῃ
 πῶς τ' ἀτσαλένια χέρια του βαστοῦνε τὴ ζωή.

Θὰ μάθῃ πῶς μολύθηγε στὴν ἐλεημοσύνη.
 Πῶς γιὰ νὰ παίρνῃ εἶναι σωστὸ κάτι κι' αὐτὸς νὰ δίνῃ.
 Τὴ δυνατὴ του τὴν καρδιά θὰ στήσῃ γιὰ ἐκκλήσιά.
 Θὲ ν' ἀγκαλιάσῃ τὴ δουλειὰ γιὰ μόνῃ του θρησκεία.
 Θὰ μάθῃ πῶς τὸ ζήτημα γεννάει τὴν κακία
 καὶ τὴν ἀπελλισιά.

Θὰ μάθῃ ποῦναι περιττὸ νὰ βγαίνῃ νὰ ζητεῦν,
 γιὰτὶ δὲ θὰ τοῦ δώσουνε. Θὰ μάθῃ νὰ δουλεῦν!
 Δὲ θὰ πουλήσῃ, καθὼς πρὶν, στοὺς δρόμους τὴν τιμῆ.
 Θὲ νὰ συντριῖναι τοῦ ποτοῦ τὸ φονικὸ ποτήρι,
 κ' ἐλεύθερος καὶ δυνατός, μέσ' στ' ἄγιο του ἐργαστήρι
 θὰ μάθῃ πῶς κερδίζουνε τὸ τίμιο τὸ ψομί!

Δόξα σὲ Σᾶς! Τὰ εἶδωλα γκρεμίζοντ' ἕνα-ἕνα!
 Κι' ἀπάνω στὰ συντρίμματα τοὺς τ' ἀνεμοσκορπισμένα
 μιὰ μόν' ὑπέροχη θεὰ στηλώνεται: ἡ **Δουλειά!**
 Δόξα σὲ σᾶς τοὺς γκρεμιστάς! στὸ πέρασμά σας μόνον
 μιὰ μέρα θ' ἐσφοριάζετε τὸν περὶ μεγάλο θρόνον
 τοῦ κάθε βασιλιᾶ.

Τὸ ξέρω, δὲν τελέψατε. Σ' αὐτὰ τὰ νόθα χρόνια
 περιέγεια καὶ παιδεμοί, χολὲς καὶ καταφρόνια
 μονάχα συνοδεύουνε καθ' ἔργον ζηλευτό . . .
 Τὸ ξέρω πῶς χρειάζεται στὸν κόπο κόπος κι' ἄλλος,
 πῶς εἶν' ὁ δρόμος σας μακρὺς, κ' εἶν' ὁ σταυρὸς μεγάλος,
 πῶς θὰ βαστάξῃ ὁ πόλεμος, τὸ ξέρω! — τί μ' αὐτό;

ὦ! τώρα πού μπορέσατε μέσ' στὰ τυφλά τὰ πλήθια
 νά στήσετε τέτοιο βωμό σέ τέτοια μιάν ἀλήθεια,
 καί τὸ δειλό σας τ' ὄνειρο ἀρχίνησε νά ζῆ
 οἱ λιγοστοὶ κ' οἱ διαλεχτοὶ θά γίνετε χιλιάδες,
 κ' οἱ ἄνθρωποι, τῆς πρόληψης βουβοὶ προσκυνητάδες,
 θάρθουν κι' αὐτοὶ μαζί! . . .

Ἡ πίστι πού στυλώνετε θάξῃ βαθὺ θεμέλιο!
 Κηρῦξτε, διαλάξτε τὸ νέο τὸ Εὐαγγέλιο
 μὲ τὴν καρδιὰ ὀρθάνοιχτη, σά νάτανε ναός!
 Τὴν ἱερὴ τὴ φάλαγγα συσφιζτε σιδερένια!
 Γιὰ τέτοιον ἕναν πόλεμο καί γιὰ μιὰ τέτοια ἔννοια
 μαζί σας κι' ὁ Θεός!

Δουλεύετε! δουλεύετε, κ' ἡ νίκη θὰν' δικιά σας.
 Μεγάλῃ, ἀπέραντ' ἡ ζωὴ ξαπλώνεται μπροστά σας!
 Ἄς εἶν' ὁ δρόμος δύσκολος! Νευρῶστε τὴν καρδιά!
 Ἄσπίδα σας τὴ θέλῃσι κρεμᾶστε στὸ πλευρό σας!
 Ἴσως νά μὴν προφθάσετε νά φάτε τὸν καρπὸ σας,
 μὰ μὴν ξεχνᾶτε π' ἔρχονται κατόπι σας παιδιά!

Δουλεύετε! κ' εἶν' ἅγιο τὸ χέρι πού δουλεύει!
 Εἶναι ντροπὴ, μὰ τὸ Θεό! κανεὶς νά ζητιανεύῃ,
 κι' ἀπ' τὸ τραπέζι τ' ἀλλουνοῦ νά κλέφτῃ τὸ ψωμί!
 Χαρὰ σ' ἐκαῖνον πού ξεχνᾷ τὸν πόνο του μὲ πόνο!
 Στὸ ἰδρωμένο μέτωπο, ἐκεῖ ταιριάζει μόνο
 ἡ Λόξα κ' ἡ Τιμὴ!

Φθάνει! χρονάκια ὀλόκληρα, στὴ λάσπη, στὴν κακία
 σερνούμαστε σὰν ἐρπετά! Μέσα στὴν ἁμαρτία
 γεννοῦμεν οἱ ἀνίκανοι ἀνίκανα παιδιά . . .
 Νοιώθουμε μέσ' στὰ σπλάχνα μας θανάτου ἀνατριχίλα,
 καὶ μολυσμένη ἀπ' τὸ βορριά ἢ φεράγκ' ἢ σαπίλα
 μᾶς βόσκει τὴν καρδιά . . .

Φθάνει! Δὲ βαρεθήκαμε νά ζοῦμε μέσ' στὸ ψέμα;
 Τί νάγινε στὶς φλέβες μας τὸ εὐγενικό μας αἷμα;
 Πῶς θ' ἀκουστοῦμε, ἂν μέσα μας δὲν ἔχουμε πνοή;
 Γεράσαμε παρόκαιρα! Σκεφθῆτε το, σεῖς, ὅσοι
 μπροστά στῶν ἄλλων τὸν παλμὸ καί τὴ ζωὴ τὴν τόση,
 σὰν τὰ σκουλήκια ποταποὶ περνᾶτε τὴ ζωὴ! . . .

Σεῖς! ἡ μεγάλη μας χαρὰ κ' ἐλπίδα! σεῖς οἱ νέοι!
 ὦ! σεῖς, οἱ παντοδύναμοι, οἱ πλάστες, οἱ ὠραῖοι!
 π' ἔχετε χέρι ἀκούραστο, παλμὸ προφητικό!
 Δὲ σᾶς κεντοῦν, δὲ σᾶς μεθοῦν τὰ δυνατὰ κι' ὠραῖα;
 Δὲ βρῖσκει ρίζα μέσα σας καμμιὰ μεγάλη ἰδέα
 κανένα ἰδανικό;

Μὴν πῆτε πούναι δύσκολα τὰ χρόνια, μὴν τὸ πῆτε!
 Ἦρθανε δύσεχτοι καιροί, λιγάκι θυμηθῆτε,
 πού λυώναμε στὰ βάσανα μᾶς τρίςβαθης πληγῆς! . . .
 Κι' ὥστόσο πολεμήσαμε μ' αὐτὰ χνότο μὲ χνότο!
 καὶ πέστε μου, ποιὸς τῶλπιξε π' ἐνός φαρᾶ μπουφλότο
 τὴν ἱστορία θ' ἄλλαξε ὀλόκληρης τῆς γῆς; . . .

Τὸ βλέπετε. Μόλις προχθές, δυὸ τρεῖς παραριζιμένοι,
 δυὸ τρεῖς φτωχοὶ κι' ἀγνώριστοι, δειλοί, μικροί, σωμα-
 δίχως καμμιά βοήθεια νὰ βρίσκουν,—μοναχοί!
 ὀδηγημένοι ἀπ' τοῦ καλοῦ τ' ἀνέσπερο τ' ἀστέρι,
 μαζεύτηκαν σὲ μιὰ γωνιά καὶ δώσανε τὸ χέρι
 καὶ μὲ λαχτάρια εἰργήθησαν τὴν ἴδια τὴν εὐχί.

Ὁ κόσμος δὲν τοὺς ψήφισε. Περνοῦσε ἀπὸ μποστά του
 καὶ τάραξε μ' ὀγλοβοές τὸ κάθε πέταγμα τους·
 μὲ τὴ βοή φαρμάκευσε τὴν κάθε τους ὀρμή . . .
 Σκοντάφτουν! κρατηθήκανε! θὰ πέσουν! σωριαστῆκαν!
 κι' ὀρμοῦνε πάλι ἀκράτητοι! καὶ πίσωθε ἀκουστῆκαν
 φωνές . . . γιουχαῖσμοί! . . .

Καμμιά φωνή δὲν ἔφθασε στ' ὀνείρου τους τὴ χώρα!
 Δουλείαν κ' ὕπομένανε! — Σᾶν εἶδαν ποῦσθε ἢ ὄρα,
 σὺν εἶδαν πὼς ἢ πίστη τους τοὺς ἔδινε φτερά,
 σὰ βράχοι βαθιοθέμελοι σηκῶσαν τὸ κεφάλι
 κ' ἔσπασε καὶ σκορπίστηκε ἢ μαύρη ἀνεμοζάλη
 στ' ἀνδρεῖά τους πλευρά! . . .

Καὶ θέριεψαν κι' ἀντρεῖψαν! γιατί ὁ παλμός ὁ κτίστης
 βαθιά εἶχε σκάψει μέσα τους τὰ θεμέλια τῆς πίστης.
 Τὸ ἔερανε πὼς εἶχανε μαζί τους τὸ Θεό!
 Κάθε στιγμή τοὺς ἔδινε καὶ μιὰν ἐλπίδα νέα,
 καὶ νά το! μαφιμαρώσανε τὴν περὶ μεγάλ' ἰδέα
 σὲ τέτοιον ἔνα ναό!

Ἀλήθεια ποῦναι δύσκολο γιὰ ν' ἀκουστῆ ἢ ἀλήθεια!
 Ἦθελα νᾶχ' ἀκούραστα καὶ σιδερένια στήθια,
 στὰ χεῖλη νᾶχα δύναμι προφητικῆς λαλιᾶς,
 νὰ βγῶ σ' ὄλα τὰ τρίστρατα κάθε λαοῦ καὶ τόπου,
 νὰ πῶ τὴ νεκρὰνάστασι τοῦ σκλαβωμένου ἀνθρώπου
 ποὺ τὰ δεσμά του σύντριψε στ' ἀμόνι τῆς δουλειᾶς . . .

Ἄιετε! τριγύρω μας, παντοῦ, ξένοι λαοί, στὰ ξένα,
 σὲ μέρη π' ἀπ' τὰ φῶτά μας προβάλλαν φωτισμένα,
 καὶ πέρ' ἀπ' τοὺς ὠκεανούς, στὴ δύσι, στὸ βορρῆ,
 ξένοι λαοὶ ποδοπατοῦν κάθε σκλαβιά ὄραία,
 τραβοῦν μπροστά καὶ πλάθουνε τοῦ κόσμου τὴν ἰδέα
 στ' ἀμόνι, μὲ σφυριά.

Ἀκοῦστε! βράζει μέσα τους τὸ δυνατό τους τὸ αἷμα!
 Τὰ νευρά τους θαυματουργοῦν! Τὸ φλογερὸ τους βλέμμα
 ἔχει τὴ φλόγα π' ἀναψαν τόσο χρονῶ πληγιάς!
 Γκρεμνιάει ὁ Σοσιαλιστής, ὁ Δημοκράτης σιάζει
 καὶ μὲ λιλάδες στόματα φωνάζει κι' ἀλλοιάζει:
 Γιούχα στὰ σάπια τὰ εἰδωλα καὶ γιούχα στὶς σκλαβιάς! . . .

Κ' ἐμεῖς, ἐμεῖς τί κάνουμε;—Βουβοί, τυραγνισμένοι,
 στὸ βράχο τὸν προγονικὸ σὺν Προμηθεῖς δεμένοι
 προσμένουμε, μὰ οἱ γῦπες μας δὲ λὲν νὰ κορεσθοῦν . . .
 Κι' ἀντὶ νὰ σώσουμε ἄξια τ' ἀνάξιο αὐτὸ καρτέρι,
 μπροστά στοὺς ξένους σκύφουμε κι' ἀπλώνουμε τὸ χέρι
 γιὰ νὰ μᾶς λυπηθοῦν . . .

Ὅχι! κατάρα σ' ὅποιον πῆ τέτοιο μεγάλο ψέμα!
 Ἐμεῖς πὸν μὲ τῆ φλόγα μας καὶ τὸ ἀγνό μας αἶμα,
 στὴν κολυμβήθρα τοῦ καλοῦ βαπτίσαμε τῆ γῆ.
 Ἐμεῖς πὸν πρῶτοι χύσαμε τῆς λεφτεριάς τὸ δάκρυ,
 κ' ἔγινε κῆμα κ' ἄπλωσε στὸν κόσμον ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη
 ἔμεῖς! κάθε καλοῦ καὶ δυνατοῦ ἢ πηγή.—

Ποῦ τόσες σβήσαμε φορὲς καὶ ποῦ σὲ λίγο πάλι
 φντρώσαμε ἀπ' τῆ σκόνη μας ἀκόμη πιὸ μεγάλοι,
 ἡμίθειοι στὸν Ὀλυμπο, θεοὶ στὸ Γολγοθᾶ,
 κ' ἄλλαξεν ὄψι κάθε γῆ στὸ κάθε ξύπνημά μας
 ἔμεῖς ὁποῦ γεμίσαμε τὸν κόσμον ἀπ' τ' ὄνομά μας
 τοῦ θρέφει καὶ μεθᾶ.

Ποῦ ζήσαμε στὸν Ὀλυμπο, σὰν ἄφθαρτο πριναίρι,
 δισέγγονα τοῦ Περικλῆ, κ' ἐγγόνια τοῦ Κανάρη—
 ἔμεῖς τὸ φῶς, ἔμεῖς ὁ νοῦς, ἡ δύναμι, ἡ τιμὴ!
 ποῦχαμε μέσ' στὰ χέρια μας τῆς γῆς τὸ πεπρωμένο—
 ἔμεῖς, παιδιὰ, ν' ἀπλώσουμε τὸ χέρι αὐτὸ στὸν ξένο;
 ἔμεῖς νὰ ζητιανέψουμε γιὰ μιὰ βουκιὰ ψομί; . . .

Ποτέ! Δέ θὰ κενώσουμε τῆς λύπης τὸ ποτήρι!
 Μὲ τὸ σφυρί, μὲ τ' ἄροτρο, στὸν κάμπο, στ' ἀργαστήρι,
 θ' ἀνοίξουμε τὸ δρόμον μας μονάχοι, χωριστά.
 Καὶ θὰ δουλέψουμε δουλειὰ δική μας, καὶ θὰ φάμε
 ἀπ' τὸ σιτάρι μας ψομί δικό μας, καὶ θὰ πᾶμε
 μπροστά, πάντα μπροστά! . . .

Κι' ἂν ἴσως, θέλοντας ζωὴ, δυὸ τρεῖς κοράκοι τύχη
 μὲ τὰ δικὰ μας λείψανα νὰ θρέψουνε τὸ νύχι,
 θὰ γίνονιν ὄπλα τὰ σφυριά, οἱ ἐργάτες μαχηταί!
 καὶ θὰ βροντοφωνήσουμε σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση
 πῶς τὸ φτωχὸ τ' ἀστέρι μας δὲ γράφτηκε νὰ σβύσῃ
 καὶ πῶς δὲ θὰ πειδάνουμε! — ποτέ, ποτέ, ποτέ! . . .

Μάιος 1911.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΝ ΤΑΤΑΟΥΛΟΙΣ

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Η ΠΡΟΟΔΟΣ »

Κατά την 12ην περίοδον τῶν ἐργασιῶν της.

(1η Μαΐου 1910—30ῆ Ἀπριλίου 1911)

ἀναγνωσθεῖσα κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, τῇ 26 Ἰουνίου 1911

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τὰ πρὸς ἐξέλεξιν τῆς χρήσεως 1910—1911 ὑποβληθέντες ἡμῖν ἀποφάσει τῆς Ὀλομελείας τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος Λογιστικὰ βιβλία διεξεληθόντες, καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ἐγγραφὰς ἐπισταμένως ἐξετάσαντες, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωφίσωμεν ὑμῖν διὰ τῆς παρουσίας μας ὅτι πάντα τὰ κοινῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ σχετικὰ ἐντάγματα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, τῶν τελευταίων τούτων δικαιολογούμενων καὶ διὰ τῶν σχετικῶν ἐξοφλητηρίων ἀποδείξεων.

Πρόσοδοι

Αἱ πρόσοδοι τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος, ἐκ τῶν μηνιαίων συνδρομῶν τῶν τακτικῶν μελῶν ἀνήλθον εἰς γρ. 9450 ὑπερβῆσαι κατὰ 2215 γρ. τὰς τῆς παρελθούσης χρήσεως, ὅπερ

λίαν εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν ὑμῖν. Ἡ αὔξησις ὅμως αὕτη δέον νὰ δηλωθῇ ὅτι προέκυψεν ἐκ τῆς ἐγγραφῆς νέων μελῶν καθόσον ἡ μερὶς τῶν καθυστερούντων τῆς παρουσίας χρήσεως ἀνέρχεται εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 6250 γρ. ἔναντι 5055 γρ. παρελθούσης χρήσεως ἤτοι αὔξησις τῆς μερίδος ταύτης κατὰ γρ. 1195 σημεῖον οὐχὶ εὐχάριστον ὅπερ ἐπιτύχει ὄλων σχεδὸν τῶν ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν τὴν προσοχὴν. Εἶναι δὲ λυπηρὸν ἐν ᾧ ἡ μερὶς **Συνδρομαὶ μελῶν** εἶναι εἰς, ἂν μὴ ὁ μόνος ἐκ τῶν μονίμων πόρων τῆς Ἀδελφότητος, νὰ αὐξάνῃ σὺν τῷ χρόνῳ, τὸ δὲ κοινῶν τῶν καθυστερουμένων, κοινῶν ἀμφιβόλου εἰσπράξεως, νὰ ἐπαυξάνῃ εἰκοτικῶς τὴν περιουσίαν τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος.

Εὐχαρίστως διεπιστώσαμεν ὅτι πρόσοδοὶ τινες τῆς Ἀδελφότητος τῇ ἀόκνῳ φροντίδι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καὶ τῇ προθύμῳ καὶ ἀξιεπαίνῳ ἀρωγῇ τῶν συσταθεισῶν ἐπιτροπῶν ἀπέφερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τοῦ παρελθόντος ἔτους μείζονα ποσά.

Οὕτως ὁ χορὸς ἀφῆκε καθαρὸν περίσσευμα γρ. 16.957 1/2 ἔναντι 10.943 τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤτοι πλεόνασμα ἐκ γρ. 6014 1/2 ποσὸν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον. Ἡ θεατρικὴ παράστασις μόνον ὑπελείφθη κατὰ γρ. 536, τῆς περυσινῆς ἀπενεργούσης γρ. 5561 ἔναντι γρ. 5025 τῆς παρουσίας χρήσεως. Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπίσης παρατηρήσαμεν ὅτι ἐκ τῶν δωρεῶν καὶ ἐκτάκτων πόρων εἰσπράχθησαν γρ. 1577 ἔναντι γρ. 1168 παρελθούσης χρήσεως δηλ. πλεόνασμα ἐκ γρ. 409.

Δαπάναι

Τὸ ποσὸν ὅπερ ἐδαπάνησεν ἡ Ἀδελφότης ἐφέτος ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἀνέρχεται ἐν ὄλῳ εἰς γρ. 8316 ἤτοι δι' ἐνδύματα ἀπόρων μαθητῶν γρ. 3373, δι' ὑποδήματα γρ. 2877

καὶ διὰ βιβλία γρ. 2066. Ἐπίσης ἐδαπάνησε δι' ἀγρογπέδου καὶ ἀνέγερσιν τοῦ νέου αὐτῆς κτιρίου γρ. 2067. Τοῦ ἀποθεματικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου μετὰ τῆς δωρεῆς μεγάλου εὐεργέτου τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος Ἐργ. κ. **Β. Ζαχάρωφ** ἐξαντληθέντων διὰ τὴν οἰκοδομίαν, ἐπιμύσης δὲ τῆς Ἀδελφότητος ὅπως ἀποπερατώσῃ τὸ κτίριον αὐτῆς συνήφθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ ἐξῆς δάνειον

Εἰς ὁμολογίας τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ τόκῳ 4 %	Γρ.	178
Εἰς ἀνοικτὰ ἀτόκως ἐπὶ προχορῆφ ἐπιστροφῆ	"	258
Τῷ Κφ Ἡλιάσκῳ εἰς τρ. ἰ. σμὸν ἔντοκον 8 %	"	688
Διὰ γραμματίου	"	18

ἦτοι τὸ ὅλικόν χρέος τῆς Ἀδελφότητος συνελεῖα τοῦ κτιρίου ἀνέρχεται εἰς γρ. 104650 3/4.

Περαίοντες τὴν ἔκθεσίν μας ταύτην καθήκον ἡμῶν ἰσχυροῦμεν ὅπως εἰς ἅπαντα τὰ ἀξιοτίμα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπονεύωμεν ἐγκάρδια συγχαρητήρια, διὰ δραστηριότητα, φιλεργίαν καὶ στοργὴν ἣν ἐπεδείξαντο πρὸς τὴν Ἀδελφότητα κρατήσαντα ἰσχυρὰ τὴν σημαίαν Προόδου.

Ἄν ἀμφιβῆλλον δὲ ὅτι, καὶ τὸ διάδοχον Προεδρῆσιμὸν τοῦ κτιρίου θὰ μεριμνήσῃ νὰ ἐξεύρη πόρους ὅπως ἀποσβεσθῇ τὸ χρέος τοῦτο καὶ συμπληρωθῇ αἱ ἐλλείψεις τῆς οἰκοδομῆς ἵνα ὡς τάχιστα λειτουργήσῃ Ἐπαγγελματικὴ Σχολή.

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 23ῃ Ἰουνίου 1911.

Οἱ Ἐλεγκαί

ΙΩΑΝ. ΚΩΖΑΔΙΝΟΣ
ΓΕΩΡ. ΤΣΙΚΟΥΡΑΣ
ΣΑΒΒΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐν Ταταούλοις Ἱερῶν Ναῶν παρακολουθοῦσα πάντοτε μετὰ μεγίστης χαρᾶς τὰς ἀπὸ ἐτῶν γιγαντιαίας προόδους τοῦ ἡμετέρου Ἐριτίμου Σωματείου, τοῦ τοσαύτα καλὰ ἀπὸ ἐτῶν παρέχοντος τῇ Κοινότητι, ἐν τῇ διαπαιδαγωγικῇ καὶ μορφώσει τῶν τέκνων αὐτῆς, ἐπιβάλλον αὐτῆς καθήκον ἔθερε ὅπως ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πανηγυρισμοῦ τῶν ἐγκαινίων τοῦ μεγαλοπρεποῦς Κτιρίου τῆς φιλατίας Ἀδελφότητος, μετὰ τῆς ἐκφράσεως τῶν συγχαρητηρίων αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ἐπιτεύξει τοῦ ἀπὸ πολλοῦ ἐπιδιωκομένου ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, εὐχηθῇ ἐκ μέσης καρδίας Ὑμῖν εὐημερίαν, πρόοδον καὶ κραταίωσιν.

Ἐπὶ τούτοις διατελεῖ μετὰ τῆς ἐξειδικασμένης πρὸς ἡμᾶς τιμῆς καὶ ἰστολήφειας.

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 4 Ἰουνίου 1911.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλληνικῆς
Ὁρθοδόξου Κοινότητος Ταταούλων

Ἄ. Στεφανίδης
Ὁδ. Φραντζέτης
Παρασκευᾶς Μπεκίς

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ἡ Ἐφορεῖα τῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἡμετέρας Κοινότητος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς τελουμένης δωδεκάτης Ἐπετηρίδος τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος μετὰ χαρᾶς ἀπευθύνει ἡμῖν τε καὶ τῇ ὀλομελείᾳ αὐτῆς εὐλακρινὴ καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια.

Τῆς δωδεκαετοῦς ταύτης σταδιοδρομίας τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος ἀξιοσημειώτως τεκμηριωθείσης, ἰδίᾳ ἐν τῇ εὐποιᾷ ὑπὲρ τῶν εὐνομιονούντων ἀπόρων μαθητῶν, διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς παροχής ἐνδουμάτων καὶ βιβλίων, ἣδη δὲ συνεχιζομένης δι' εὐτυχοῦς γεγονότος, τῆς ἰδρύσεως νεοδηήτου καὶ καλλιπρεποῦς ἰδίου οἴκου, ἐγκαινιζομένου καὶ διὰ νεωτέρων ἀρτηριῶν δράσεως, τεινουσῶν εἰς εὐρυτέρους καὶ κοινοφελεστερούς ὀρίζοντας, ἡ Ἐφορεία τῶν Σχολῶν μετ' ἀνυποκρίτου ἐπίσης συμμετέχουσα χαρᾶς, εὐχεται συνάμα τῇ Ἀδελφότητι αἰσίαν καὶ εὐτυχή οὐροδρομίαν ἐν τῷ ἔργῳ, οἷαν προσιονίζονται αἱ βλέψεις τῆς Ἀδελφότητος, πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν πόθων αὐτῆς.

Ἐφ' οἷς καὶ διατελοῦμεν μετ' ἐξιδιασμένης πρὸς ἡμᾶς ὑπολήψεως, καὶ τιμῆς.

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 4 Ἰουνίου 1911.

*Ἡ Ἐφορεία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων
τῆς Κοινότητος Ταταούλων*

Π. Λαοντάρας
Ἀχ. Πυργιάς
Σ. Παπαδόπουλος

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος, συμμετέχον τῆς δικαίας χαρᾶς, διὰ τὸ εὐτυχές γεγονός τῆς σημερινῆς τελετῆς ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ νεοδηήτου καταστήματος τῆς Ἀδελφότητος ἡμῶν, ὁμογνωμόνως ἀπεφάσισεν ὅπως ἐν σώματι παραστή εἰς τὴν ἐν λόγῳ τελετῇ καὶ ἐκ τοῦ πλησίον ὑποβάλλῃ τὰ ἐπὶ τούτῳ μύθια καὶ εἰλιχνινὴ συγχαρητήριά του.

Ἐπεινούντες τὸν ζῆλον καὶ τὴν σπογγὴν ἡμῶν, δι' ὧν ἡ «Πρόοδος» τοιαύτης ἔτυχεν ἀκμῆς ὀλοφυῶς εὐχόμεθα ἡμῖν τὰ βέλτιστα καὶ μεθ' ὑπολήψεως ἄκρας διατελοῦμεν

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 5 Ἰουνίου 1911.

*Ὁ Πρόεδρος τῆς Φιλοπρώτου Ἀδελφότητος Ταταούλων
καὶ ἄ. α. ὁ ἀντιπρόεδρος*

Γ. Σουβατζίδης

Ὁ Γραμματεὺς

Α. Φ. Ἀσημακόπουλος.

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τὸ προεδρεῖον τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου «Ἡρακλῆς» πληρέστατα κατανοεῖ ὅτι τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς κοινότητος Ταταούλων Σωματεῖα ἐπιτελοῦσιν ἱερὰν μὲν πρὸς τὴν πατρίδα ὑποχρέωσιν, φιλάνηθρον δὲ καὶ πατριωτικὴν πράξιν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ἄξια θερμοῦν συγχαρητηρίων.

Ἄλλ' ἢ τὰ στενά ταῦτα ὄρια τῆς δράσεως τῶν παρ' ἡμῖν εὐεργετικῶν σωματείων διὰ γιγαντείου ὄντως καὶ τολμηροῦ ἀλλὰ λίαν ἐπιτυχῆς ἄλματος ὑπερβάσα «Πρόοδος», ἡ χάρις εἰς τὸν ἀκραιφνῆ πατριωτισμὸν καὶ τὴν γενναιοδορίαν τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπεκτείνασα τὴν δρᾶσιν αὐτῆς μέχρι σημείου πρωτοφανοῦς διὰ τὴν ἡμετέραν κοινότητα, ἐπεσπάσατο ἀμέριστον τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ «Ἡρακλέους» ὅστις μετὰ χαρᾶς ἀνεκφράστου ὁμολογεῖ ὅτι ἡ σήμερον τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐπαγγελματικῆς αὐτῆς Σχολῆς εὐορτάζουσα «Πρόοδος» διανοίγει νέους ὀρίζοντας δράσεως ἐν τῇ πτωχῇ μὲν ὕλικῶς πλουσιωτάτῃ δὲ εἰς αἰσθημάτων κοινότητι Ταταούλων, διδάσκει δὲ εἰς τὰς ἀπόρους τοῦ λαοῦ τάξεις, ὅτι παρήλθεν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ πτωχὸς ἔτεινεν ἀνευθυνιάστως τὴν χεῖρα καὶ ὅτι ἐφθάσε πλέον ὁ καιρὸς τῆς ἀξιοπρεποῦς αὐτοῦ συντηρήσεως διὰ τῆς ἐργασίας.

Ἐπὶ τῇ ευκαιρίᾳ λοιπὸν τῶν ἐγκαινίων τοῦ νεοδηήτου κτηρίου τῆς φίλης γειτονος «Προόδου», ὁ Γυμναστ. Σύλλογος «Ἡρακλῆς» προβλέπων τὴν ὕλικὴν καὶ ἠθικὴν αἴμα ὠφέλειαν τὴν ὁποίαν ἐξασφαλίζει εἰς τὴν κοινότητα ἡμῶν ἡ ἐπαγγελματικὴ σχολή, ὑπὸ τὴν φιλοπόδοσιν καὶ ἱερὰν στέγην τῆς ὁποίας θὰ σφρηγισθῶνται εἰς τὸ μέλλον ἐργάτιδες καὶ ἐργάται ἄξιοι τῶν ἐλπίδων τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καθῆκον αὐτοῦ θεωρεῖ ὅπως ἐκάρωση εἰς ἅπαντα τὰ ἀξιώτιμα μέλη τῆς ρηξικελεύθου «Προόδου» τὰ θερμὰ αὐτοῦ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἀποπερατώσει ἔργου ἰσχυροῦς τὴν σύλληψιν καὶ μεγάλου τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἐπὶ τούτοις δέχθητε, Ἀξιότιμοι Κύριοι, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξιδιασμένης πρὸς ἡμᾶς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Ἐν Ταταούλοις, τῇ 4 Ἰουνίου 1911.

*Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου
«Ἡρακλῆς» κ. α. α.*

Σ. Ι. Κωνσταντινίδης.

*Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
κ. α. α.*

Β. Ζαφειρίου.

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τοῦ «Ἀγίου Μηνᾶ» ἐκφράζον τὴν λύπην του διότι ἔνεκα λόγων ἀπροόπτων ἐκολύθη ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἐν τῇ ὥραίᾳ τελετῇ τῶν ἐγκαινίων τῆς ὑπὸ τῆς ὑμετέρας Ἀδελφότητος ἀνεγερθείσσης Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, σπεύδει ὅπως διὰ τῆς παρουσίας συγκαρῆ ὑμῖν ἐγκαρδίως ἐπὶ τῷ εὐτυχῇ γεγονότι καὶ εὐχρηθῇ ἅμα ἵνα τὸ ὥραϊον ἰδανικόν, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐμπνέεται τὸ ἀξιόλογον ὑμῶν Σωματεῖον καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ διαπαιδαγωγῆσις καὶ πρακτικῇ ἐν ταῖς τέχναις μόρφωσις τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, στεφθῇ ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Ἐπὶ τούτοις ἐπαναλαμβάνοντες καὶ αἰθῆς τὰ εἰλικρινῆ καὶ ἐγκάρδια ἡμῶν συγκαρητήρια, διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Ἐν Πέραν, τῇ 6 Ἰουνίου 1911.

*Ὁ Πρόεδρος τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος
Ἀγίου Μηνᾶ καὶ ἄ. α. ὁ ἀντιπρόεδρος*

Ἰωάννης Φιλικός

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Π. Ν. Στελιανίδης

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Μὴ δυνῆθεις νὰ παραστῶ, ὡς ὄφειλον νὰ πράξω, εἰς τὴν χθὲς γενομένην τελετῇ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νεοδημήτου κυρίου τῆς ὑμετέρας Ἀδελφότητος, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρηρεστήθητε μετὰ τῆς διακρινούσης ὑμᾶς εὐγενείας νὰ μὲ καλέσητε, σπεύδω, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκφράσω τὴν λύπην μου διὰ τὴν ἔλλειψίν μου ταύτην, νὰ διαβιβάσω πρὸς ὑμᾶς τὰ θερμὰ συγκαρητήριά μου διὰ τὰς πράγματι ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου προσπαθείας, τὰς ὁποίας δὲν παύετε καταβάλλοντες ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ὑμετέρων καθηκόντων, καὶ τοὺς πολλοὺς κόπους, εἰς τοὺς ὁποίους ὑποβάλλεσθε πρὸς ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτέραν ἐκπλήρωσιν τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ τῆς Ἀδελφότητος.

τητος, ἥτις τιμᾷ ἀληθῶς τὴν ἄλλως τε ἀνέκαθεν διὰ τὸ φιλόμουσον καὶ φιλοπρόδον αὐτῆς γνωστὴν καὶ διακρινομένην κοινότητα τῶν Ταταούλων.

Εὐχόμενος πρὸς ὑμᾶς καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁμοίαν καὶ ἔτι ἀνωτέραν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς φιλοτίμους καὶ φιλοπάτριδας ἐνεργείας ὑμῶν, διατελῶ μετὰ τῆς πρὸς ὑμᾶς πολλῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεός μου

Ἐν Πρωγκήπφ, τῇ 6 Ἰουνίου 1911.

ὄλως ὑμέτερος

Κ. Γ. Κωνσταντινίδης,
βουλευτῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ "ΠΡΟΟΔΟΥ",

Κατ' αποφάσεις τῆς Ὀλομελείας μεταρρυθμίζονται τὰ ἀκόλουθα
ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ ὡς συμπλήρωμα αὐτοῦ προστίθε-
ται τὸ κεφάλαιον *ΙΒ'* ἐξ ἑνὸς μόνοῦ ἄρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ Μελῶν.

Τὸ ἄρθρον 7 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ἡ ἑτησία συνδρομὴ τῶν τακτικῶν μελῶν, ἀρχομένη ἀπὸ
τοῦ μηνὸς τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐγγραφῆς αὐτῶν ἐν τῷ μητρώῳ,
εἶναι διὰ μὲν τοὺς ἄνδρας γρόσια ἀργυρᾶ ἐξήκοντα, διὰ δὲ
τὰς γυναῖκας γρ. ἀργυρᾶ εἴκοσι καὶ καταβάλλεται εἴτε κατὰ
μηνιαίας δόσεις, εἴτε ἐφ' ἅπαξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Περὶ Διευθύνσεως.

Τὸ ἄρθρον 20 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Τὰ τῆς Ἀδελφότητος διευθύνονται ὑπὸ δεκαπενταμελοῦς
Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατ' ἔτος ἐκλεγομένου καὶ ἀπαρτι-

ζυμένου ἐκ τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, τοῦ Εἰδικοῦ Γραμματέως, τοῦ Ταμίου, τοῦ Λογιστοῦ καὶ ἑννέα Συμβούλων, ὧν οἱ δύο ἐν συνεδρίᾳ τοῦ Συμβουλίου ὀνομάζονται Κοσμήτορες τῆς Ἀδελφότητος.

Τὸ ἄρθρον 21 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπῶν τὸ Σωματεῖον ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς σχέσεσι, συγκαλεῖ διὰ τοῦ Εἰδικοῦ Γραμματέως τὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὀλομελείας καὶ διευθύνει αὐτὰς συμφώνως τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει, δίδει τὸν λόγον παντὶ τῷ αἰτοῦντι καὶ ἐπαναφέρει εἰς τὴν τάξιν τοὺς παρεκτρεπομένους ἢ καὶ ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτῶν τὸν λόγον δικαιούμενος νὰ διαλύῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν συνεδρίαν, ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τὴν ἀλληλογραφίαν, τὰ διπλώματα καὶ ἄλλης φύσεως διοικητικῆς ἔγγραφα, μετὰ τοῦ Λογιστοῦ τὰ πρὸς εἰσπραξίν καὶ πληρωμὴν ἐντάλματα μετὰ τοῦ Λογιστοῦ καὶ τοῦ Ταμίου τὰς ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν ἢ ἄλλων τινῶν ἐπιταγὰς καὶ μετὰ τοῦ Εἰδικοῦ Γραμματέως τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν δικαιούμενος νὰ προεδρεύῃ ἐν ἀνάγκῃ ἐν ταῖς συνεδρίασι τῶν διαφόρων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐπιτροπῶν· ἐποπτεύει πάντα καὶ φροντίζει νὰ ἐκτελῶνται ἀνελλιπῶς αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς ὀλομελείας καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ ἄρθρον 23 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς κρατεῖ τὴν σφραγίδα, τ' ἀρχεῖα, τὸ μητρῶον καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἀδελφότητος, συντάσσει τὰ ἐξεργόμενα ἔγγραφα, ὑπογράφει αὐτὰ μετὰ τοῦ Προέδρου ὡς καὶ τὰ διπλώματα τῶν μελῶν, σφραγίζει πά-

σης φύσεως ἔγγραφα, γνωστοποιεῖ τὴν ἔγγραφὴν τῶν νέων μελῶν τῷ Λογιστῇ, παρέχει τῷ Εἰδικῷ Γραμματεὶ κατάλογον τῶν τακτικῶν μελῶν, ἀναγιγνώσκει ἐν ταῖς συνεδρίασι τὴν ἀλληλογραφίαν ἢ περιλήψιν αὐτῆς καὶ ὑπομνησκει ἔγγραφως εἰς τὰ καθυστεροῦντα μέλη τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ.

Τὸ ἄρθρον 25 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ Ταμίας φυλάττει τὰ χρήματα καὶ χρηματικῆς φύσεως ἔγγραφα ὧν προσωπικῶς ὑπεύθυνος δι' αὐτὰ, εἰσπράττει καὶ πληρώνει μόνον ἔναντι ἐντάλματων ὑπογεγραμμένων παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Λογιστοῦ καὶ ἐσφραγισμένων διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Ἀδελφότητος, κρατεῖ βιβλίον ἐν ᾧ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἔγγραφει πάντα τὰ ἐντάλματα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἅτινα κρατεῖ παρ' ἑαυτοῦ, ὑπογράφει μετὰ τοῦ Λογιστοῦ πάσας τὰς ἀποδείξεις τῶν τε συνδρομῶν καὶ δικαιωμάτων ἔγγραφῆς τῶν μελῶν ὡς καὶ παντὸς ἄλλου τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου πόρου τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὑπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Λογιστοῦ τὰς ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν ἢ ἄλλων τινῶν ἐπιταγὰς ἢ ἀποδείξεις εἰσπράξεων.

Τὸ ἄρθρον 26 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ Λογιστὴς τηρεῖ τὰ ἀναγκαζοῦντα τῇ Ἀδελφότητι λογιστικὰ βιβλία διπλογραφικῶς, ἐκδίδει τὰς διπλοτύπους ἀποδείξεις τῶν διαφόρων εἰσπράξεων ἄς συνυπογράφει μετὰ τοῦ Ταμίου, ἐκδίδει τὰ ἐντάλματα τῶν διαφόρων εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν ἅτινα συνυπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου κρατῶν τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα καὶ τὰς ἀποδείξεις, ὑπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμίου τὰς ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν ἐπιταγὰς ἢ ἀποδείξεις εἰσπράξεων φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν τε συνδρομῶν καὶ δικαιωμά-

των ἐγγραφῆς τῶν μελῶν ὡς καὶ παντὸς ἄλλου τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου πόρου τῆς Ἀδελφότητος, δίδει τῷ Γεν. Γραμματεῖ κατάλογον τῶν ἐπὶ ἓν ἔτος καθυστερούντων τὰς συνδρομὰς μελῶν, ἐξελέγχει τὸν εἰσπράκτορα κατὰ δεκαπενθήμεριαν καὶ διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν αὐτοῦ εἰδοποιεῖ ἀμέσως τὸν Πρόεδρον καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶν λογιστικὸν αὐτοῦ λάθος.

Τὸ ἄρθρον 28 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Οἱ Σύμβουλοι παρακάθηνται ἐν ταῖς συνεδρίαις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου γνωμοδοτοῦντες καὶ ἀποφαινόμενοι ἐπὶ τῶν διαφόρων ζητημάτων, ὡς εἰδικὰ καθήκοντα ἔχοντες τὴν ἐποπτεῖαν τῶν διαφόρων τελετῶν, ὑποδοχῶν, χορευτικῶν καὶ θεατρικῶν ἐσπερίδων, ἐκδρομῶν, συναυλιῶν κτλ., ἢν διεξάγουσι συμπαραστούμενοι καὶ ὑποβοηθούμενοι ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου καὶ ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ μελῶν τῆς Ἀδελφότητος εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ Προεδρίου ὀριζομένων.

Οἱ ἐκ τῶν Συμβούλων δὲ Κοσμητορες ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καθηκόντων ἔχουσι καὶ τὰ ἑξῆς : Νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ καθιδρύματος τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐν γένει πάσης τυχὸν ἀκινήτου καὶ κινητῆς περιουσίας ἐν ἀρίστη καταστάσει· ν' ἀναγγέλλωσιν εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τὰς τυχὸν ἐπιβαλλομένας εἰς τὸ καθίδρυμα ἐπιδιορθώσεις· νὰ κρατῶσιν ἴδιον βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐγγράφωσιν τὴν κινητὴν περιουσίαν τῆς Ἀδελφότητος κατ' ἀριθμὸν, εἶδος, κατάστασιν καὶ ἀξίαν· νὰ σημειῶσιν ἐν αὐτῷ τὴν αὔξησιν, μείωσιν ἢ φθορὰν αὐτῆς καὶ νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας· κατὰ δὲ τὰς τελετὰς καὶ παραστάσεις νὰ ἐφορῶσι μεριμνῶντες περὶ τῆς τάξεως καὶ καλῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν.

Τὸ ἄρθρον 51 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Ἐὰν τῇ συμπληρώσει τῶν χιλίων γροσίων ὁ Πρόεδρος, ὁ Ταμίας καὶ ὁ Λογιστὴς ὀφείλουσι νὰ καταθέτωσι ταῦτα εἰς ἀνεγνωρισμένην Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀδελφότητος, γνωμοδοτήσῃ τοῦ Συμβουλίου. Τὰ κατατεθειμένα χρήματα, οἱ τυχὸν τόκοι καὶ τὰ τοκομερίδια ἀποσύρονται ἐκ τῆς Τραπέζης δι' ἐπιταγῆς ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ κατὰ καιρὸν Προέδρου, τοῦ Ταμίου καὶ τοῦ Λογιστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Περὶ ἀρχαιρεσιῶν.

Τὸ 68 ἄρθρον μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

Περὶ τὰ τέλη Μαΐου γίνονται αἱ ἀρχαιρεσίαι τῆς Ἀδελφότητος ὡς ἀκολούθως :

Προτείνονται ὑποψήφιοι, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναγράφονται ἐν πίνακι.

Ἡ ἐκλογή διενεργεῖται ἐπὶ τῶν προταθέντων καὶ μόνον ὑποψηφίων διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας.

Ὁ Πρόεδρος ἀναδείκνυται δι' ἰδιαίτερου ψηφοδελτίου, τὰ λοιπὰ ὅμως μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐκλέγονται διὰ κοινοῦ ψηφοδελτίου, ἐν ᾧ δεόν νὰ ὀρίζηται ἡ ἰδιότης ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν.

Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἢ μὴ ἀπολύτῳ πλειονοψηφίᾳ ἢ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται, ἐν δευτέρᾳ δὲ ἐπαναλήψει ἰσοψηφίας ὁ κληρὸς ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐκλογῆς.

Ψῆφος δοθεῖσα διὰ πρόσωπον, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἀνεγράφῃ ἐν τῷ πίνακι κατὰ πρότασιν ὑποψηφιότητος, δὲν ἔχει οὐδ' ἰσχύν, οὐδ' ἀποτελεσμα.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡγήφορ δὲν καθορίζει ἐπακριβῶρ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὑποτίθεται ὅτι ἐδόθη, ἀλλὰ φέρει σύγχυσιν καὶ ἀμφιβολίαν, ὁ Πρόεδρος ἔχει τὸ ἀνεξέλεγκτον δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ ταύτην ἔγκυρον ἢ μὴ.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ἡγήφορ.

Τὸ ἄρθρον 73 μεταρρυθμίζεται ὡρ ἐξῆρ:

Ἡ Ἀδελφότηρ κέκτηται σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν κύκλῳ μὲν τὴν ἐπιγραφὴν «Φίλερπαιδευτικὴ Ἀδελφότηρ Πρόδορ ἐν Τασιόλοιρ» ἐν τῷ μέσῳ δὲ τὸ σύμβολον τὴρ παιδείαρ, τὴν γλαῦκα, καὶ χρονολογίαν τὴρ ιδρύσεωρ τὸ ἔτορ 1899.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ γυναικείαρ κοσμητείαρ.

Ἄρθρον 77.

Κατ' ἔτορ καταρτίζεται γυναικεία ἑπταμελὴρ Κοσμητεία ἐκ κυριῶν καὶ δεσποινίδων, μελῶν τὴρ Ἀδελφότητορ.

Ἡ ἐκλογή τῶν μελῶν τὴρ Κοσμητείαρ ταύτηρ διενεργεῖται παρὰ τοῦ Συμβουλίου, ἕνα μῆνα τὸ πολὺ μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν του εἴτε ἐν εἰδικῇ συνεδρία, εἴτε ἐν κοινῇ συνεδρία τοῦτου μετὰ τῶν ἐκ γυναικῶν μελῶν τὴρ Ἀδελφότητορ.

Καθήκοντα τὴρ Κοσμητείαρ εἶναι ἡ γενικὴ ἐποπτεία ἐπὶ πάσῃ ἐν τῇ Ἐπαγγελματικῇ Σχολῇ καὶ τῷ Ἐργοστασίῳ τὴρ Ἀδελφότητορ ἐργασίαρ, ἀναγομένηρ εἰρ τὸν γυναικεῖον κύκλον, καὶ ἐν γένει ὅσα τοιαῦτα ἤθελεν ἀναθέσῃ αὐτῇ τὸ Συμβούλιον κατόπιν ἰδιαίτεραρ μετ' αὐτῇρ συσκέψεωρ καὶ αποφάσεωρ.

Αἱ Κοσμητείαρ δύνανται, ἐὰν θέλωσι, ν' ἀναδείξωσι μίαν αὐτῶν ὡρ πρόεδρον τὴρ γυναικείαρ κοσμητείαρ καὶ ἑτέραν ὡρ γραμματέα, ἐπίσῃρ δικαιῶνται νὰ προσκαλέσωσι τὸν Γενικὸν ἢ τὸν Εἰδικὸν Γραμματέα τὴρ Ἀδελφότητορ, ὅπωρ ἐκτελέσῃ πᾶσαν τυχὸν παρ' αὐταῖρ γραφικὴν ἐργασίαν.

Συνέρονται καὶ συσκέπονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Συμβουλίου εἴτε διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν τὴρ Κοσμητείαρ, εἴτε γενικῶρ διὰ τὴν συστηματικότεραν λειτουργίαν ταύτηρ.

Πᾶσα ἀπόφασι τὴρ Κοσμητείαρ, λαμβανομένη ἐν συνεδρία τεσσάρων τοῦλάχιστον μελῶν αὐτῇρ, ὑποβάλλεται ἐγγράφωρ ἢ προφορικῶρ εἰρ τὸ Συμβούλιον, ἐκτελεῖται δὲ μόνον τῇ ἐγκρίσει τοῦτου.

Αἱ Κοσμητείαρ, ἀρμοδίωρ προσκαλούμεναι, παρκαίθηνται εἰρ τὰρ συνεδρίαρ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετὰ δικαίωματορ συμβουλευτικῇρ ἡγήφορ.

SISMANOGLU

SISTEMA

OGGIO